

การใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน
ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1
STRATEGIC IMPLEMENTATION OF AN INTERNAL QUALITY
ASSURANCE OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS
IN THE EDUCATIONAL REGION I

สมบูรณ์ ลักษณวิมล
SOMBOON LUKSANAWIMON

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2546

ISBN 974-324-211-2

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน
ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1

STRATEGIC IMPLEMENTATION OF AN INTERNAL QUALITY
ASSURANCE OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS
IN THE EDUCATIONAL REGION I

สมบูรณ์ ลักษณะวิมล

SOMBOON LUKSANAWIMON

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 49638
วัน, เดือน, ปี 25 ก.พ. 2547

.b.....
.i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2546

ISBN 974-324-211-2

**STRATEGIC IMPLEMENTATION OF AN INTERNAL QUALITY
ASSURANCE OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS
IN THE EDUCATIONAL REGION I**

SOMBOON LUKSANAWIMON

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2003

ISBN 974-324-211-2

COPYRIGHT 2003

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

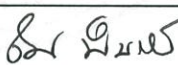

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
เขตการศึกษา 1
STRATEGIC IMPLEMENTATION OF AN INTERNAL QUALITY
ASSURANCE OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS IN THE
EDUCATIONAL REGION I

ชื่อนักศึกษา นายสมบูรณ์ ลักษณะวิมล
รหัสประจำตัว 43064141
ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ณรงค์ พิมสาร
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.อารมณ จินดาพันธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	
ดร.อารมณ	จินดาพันธ์	
รศ.ดร.วีวรรณ	ชินะตระกูล	
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	
ดร.มาลัย	จิรวุฒนเกษตร	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 10 มกราคม 2546 เวลา 13.30 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัทชู)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....๑1.....เดือน.....กุมภาพันธ์.....พ.ศ. ๒๕๔๖.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของ	
	โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1	
นักศึกษา	นายสมบูรณ์ ลักษณะวิมล	
รหัสประจำตัว	43064141	
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต	
สาขาวิชา	การบริหารอาชีวศึกษา	
พ.ศ.	2546	
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ดร.ณรงค์	พิมสาร
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.อารมณ	จินดาพันธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูใน 6 ยุทธศาสตร์ (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ใน 6 ยุทธศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1 ผู้บริหาร จำนวน 95 คน และครูผู้สอนจำนวน 233 คน รวมทั้งสิ้น 328 คน ในปีการศึกษา 2545

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารและชุดที่ 2 สำหรับครูแต่ละชุดแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูใน 6 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเพิ่มเติมในการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เป็นแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/ PC⁺ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ใช้ค่า t-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาพรวมมีการใช้อยู่ในปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีการใช้

ในระดับมาก ส่วนอีก 4 ด้าน คือ การกำหนดผู้รับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การวางแผนและการกำกับดูแล และการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นครู และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูทุกด้าน

Thesis Title	Strategic Implementation of an Internal Quality Assurance of Private Vocational Schools in The Educational Region I
Student	Mr. Somboon Luksanawimon
Student ID.	43064141
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2003
Thesis Advisor	Dr. Narong Pimsarn
Thesis Co-advisor	Dr. Arom Chindaphan

ABSTRACT

The purposes of this research were: (1) to study the opinions of administrators and teachers on strategic implementation of an internal quality assurance of private vocational schools in the educational region 1; and (2) to compare administrators and teachers' opinions regarding strategic implementation of an internal quality assurance of private vocational schools in the educational region 1.

Samples were 95 administrators and 233 teachers. They were selected from technical and commercial schools in the educational region 1 during the educational year of 2545.

Questionnaires were used for data collection. The questionnaires consisted of two parts : Part one consisted of questions on leadership, team work , awareness , responsibility, planning and controlling, and participation and consult. Part two consisted of open-ended questions for the additional opinions on strategic implementation of an internal quality assurance.

The data were analyzed by the SPSS/PC⁺ with percentages, mean, standard deviations and t-test .

The research findings were as follows :

1. Administrators and teachers had opinions on strategic implementation of an internal quality assurance of private vocational schools in the educational region 1 as a whole was at moderate level.

2. Administrators and teachers had statistical significant different opinions on strategic implementation of an internal quality assurance of private vocational schools in the educational region 1 as a whole at .05 level as well as each aspect.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของท่านอาจารย์ ดร. ณรงค์ พิมสาร และ ดร. อารมณี จินดาพันธ์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาช่วยเหลือแนะนำและตรวจสอบวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนจบ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านคณบดี รองศาสตราจารย์ ดร.รวิวรรณ ชินตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ และดร. มาลัย จีรววัฒน์เกษตร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาแนะนำปรับปรุงและสร้างแบบสอบถาม รวมทั้งผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์เลอพงษ์ วัชรมัย ผู้อำนวยการโรงเรียนไทย-ไต้หวัน เทคโนโลยี ที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งผู้บริหาร ครูและเจ้าหน้าที่ ของโรงเรียนทุกคนที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณอาจารย์จิราพร ลักษณะวิมล ที่คอยให้กำลังใจต่อผู้วิจัยอย่างใกล้ชิดตลอดมาและคอยช่วยแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือให้คำแนะนำจนทำให้การจัดทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบแก่ครู-อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สมบุรณ์ ลักษณะวิมล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ	IV
สารบัญ	V
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ทฤษฎีหรือกรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา	8
2.1.1 สภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน	8
2.1.2 จุดเด่นของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน	9
2.1.3 การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน	10
2.1.4 การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา	11
2.1.5 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมิน คุณภาพภายนอก.....	15
2.2 ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา.....	31
2.2.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	31
2.2.2 การทำงานเป็นทีม	35
2.2.3 การสร้างวัฒนธรรมและความรู้ความเข้าใจ	38
2.2.4 การกำหนดผู้รับผิดชอบ	42
2.2.5 การวางแผนและการกำกับดูแล	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2.6 การมีส่วนร่วมและปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	59
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	60
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	63
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	78
5.2 ประชากรที่ศึกษาวิจัย	78
5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	78
5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
5.5 สรุปผลการวิจัย	79
5.6 อภิปรายผลการวิจัย	82
5.7 ข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก.....	102
ภาคผนวก ก. หนังสือราชการ.....	103
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	115
ประวัติผู้เขียน.....	132

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตัวอย่างแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินผลภายใน	24
2.2 ตัวอย่างกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนสำหรับการประเมินผลภายใน	24
2.3 รูปแบบ/วิธีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	30
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1	55
3.2 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งคือผู้บริหารและครู.....	58
4.1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้และลำดับที่ของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในภาพรวม ทั้ง 6 ด้าน.....	61
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้ และลำดับที่ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	62
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้และลำดับที่ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านการทำงานเป็นทีม	63
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้และลำดับที่ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านการสร้างวัฒนธรรมและความรู้ ความเข้าใจ	64
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้และลำดับที่ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ	65
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้และลำดับที่ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้และลำดับที่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง	67
4.8 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในภาพรวมและรายด้าน.....	68
4.9 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	69
4.10 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการทำงานเป็นทีม	70
4.11 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการสร้างวัฒนธรรมและความรู้ความเข้าใจ	71
4.12 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ ..	72
4.13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล	73
4.14 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง.....	74

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	ขั้นตอนและวิธีการของโรงเรียนในการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา..... 14
2.2	แผนภาพหลักการบริหารของ Deming 16
2.3	ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน 17
2.4	องค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 18
2.5	ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของแผนต่างๆที่สถานศึกษาควรจัดทำ 19
2.6	ขั้นตอนการวางแผน 20
2.7	การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา 20
2.8	ตัวอย่างแนวความคิดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ ต้องการและเชื่อมโยงหรือหลอมรวมกับเป้าหมายอื่น 21
2.9	กิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลภายใน 22
2.10	แสดงการจัดหา/จัดทำเครื่องมือเพื่อการประเมินผลภายใน 23
2.11	ขั้นตอนการแปลความหมายของการประเมินผลภายใน 25
2.12	ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก 27

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีนโยบายส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลเพื่อให้บรรลุนโยบายดังกล่าว จึงได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่เน้นหลักการให้โรงเรียนได้พัฒนาและประเมินตนเองอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องบนพื้นฐานของควมมีเสรีภาพทางวิชาการและความคล่องตัวในการบริหารและจัดการ โดยการดำเนินงานพัฒนาระบบนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนดำเนินการในรูปแบบการวิจัยและพัฒนาโดยมีขั้นตอนและกิจกรรมคือ ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2532 จัดทำเกณฑ์มาตรฐานและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนและกำหนดรูปแบบ/กระบวนการการรับรองมาตรฐาน สำหรับการศึกษาประเภทสามัญ ซึ่งได้ทดลองใช้เกณฑ์มาตรฐานและรูปแบบการรับรองในปี 2533 และในระหว่างปี พ.ศ. 2534-2536 มีโรงเรียนนำร่องเข้าร่วมโครงการจำนวน 18 โรงเรียน ซึ่งได้ปรับปรุงขยายผล และประกาศใช้เป็นระเบียบกระทรวงศึกษา ว่าด้วยการรับรองมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2536 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2536 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 4) และปี พ.ศ. 2537 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนตรวจเยี่ยมเพื่อประเมินมาตรฐานคุณภาพ โรงเรียนในโครงการนำร่อง โดยประกาศให้การรับรองจำนวน 14 โรงเรียนใน ปีพ.ศ. 2538 พร้อมทั้งจัดทำเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้คุณภาพ และแนวทางพัฒนาสำหรับโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษาขึ้น แต่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบายทั้งกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และแนวทางการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ.2539 - 2550 ของกระทรวงศึกษาธิการ จนกระทั่งในปีงบประมาณ 2541 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้กำหนดนโยบายว่าด้วยการประกันคุณภาพ โดยเสนอแนะแนวทางและกลไกให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพตนเอง พร้อมทั้งเสนอแนะเกณฑ์คุณภาพและตัวชี้คุณภาพภายใต้ปัจจัย 7 ปัจจัย คือ ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ปัจจัยที่ 3 บุคลากร ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา และปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน แต่อย่างไรก็ตามรูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพตามเกณฑ์และปัจจัยที่กล่าวมานั้น ได้ถูกยกเลิกเมื่อสิ้นปีการศึกษา พ.ศ. 2544 โดยตั้งแต่ปีการศึกษาพ.ศ. 2545 เป็นต้นไป การประเมินจะใช้มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งจะต้องจัด

กระบวนการเรียนรู้ตามแนวการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อนำสถานศึกษาเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก

โดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีสาระบัญญัติเกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวด 6 คือ มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก และจากมาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : 24 - 25) ซึ่งการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาดำกว่าปริญญาตรี (สายวิชาชีพ ปวช. ปวส.) ใช้เกณฑ์และมาตรฐานที่พัฒนาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชนโดยมีทั้งหมด 8 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มาตรฐานที่ 7 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ และมาตรฐานที่ 8 มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2545 : 2-7) โดยที่มาตรฐานที่ 8 มีสาระสำคัญคือ ระบบการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาของสถานศึกษาและสามารถรองรับการประกันคุณภาพภายนอกได้ สำหรับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษานี้ได้กำหนดตัวบ่งชี้ไว้ คือ มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมุ่งประเมินที่กระบวนการ แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้ปัจจัย 7 ปัจจัยที่ผ่านมา หรือตามมาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายนอกกำหนดตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาก็ได้ดำเนินการตามปกติอยู่แล้ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 6) แต่เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในเป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง โรงเรียนต้องกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินการดังกล่าว

ดังนั้นจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะต้องรีบดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยที่การประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษาจะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นการปฏิรูปกระบวนการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา โดยการประกันคุณภาพการศึกษาต้องเป็นเรื่องของการปฏิบัติจริง ซึ่งในการเริ่มต้นการประกันคุณภาพภายในนั้น มีกระบวนการที่สำคัญที่สุด 3 กระบวนการ ที่สามารถทำควบคู่ให้เป็นเรื่องเดียวกัน คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ การปฏิรูปการสอนของครู และการปฏิรูปการบริหารของผู้บริหาร (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 108-109) ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะบรรลุดูตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หรือไม่นั้น โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จใน 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การทำงานเป็นทีม 3) การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ 4) การกำหนดผู้รับผิดชอบ 5) การวางแผนและการกำกับดูแล และ 6) การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 53-55)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาซึ่งผู้วิจัยจะทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1 ซึ่งผลการวิจัยจะนำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู ใน 6 ยุทธศาสตร์ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การทำงานเป็นทีม การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ การกำหนดผู้รับผิดชอบ การวางแผนและการกำกับดูแล และ การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ใน 6 ยุทธศาสตร์

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ใน 6 ยุทธศาสตร์ แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

1.4 ทฤษฎีหรือกรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ผู้วิจัยได้ใช้กรอบความคิดของยุทธศาสตร์ จากแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 53-55) ที่ได้กำหนดการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในไว้ 6 ยุทธศาสตร์ คือ

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. การทำงานเป็นทีม
3. การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ
4. การกำหนดผู้รับผิดชอบ
5. การวางแผนและการกำกับดูแล
6. การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในใน 6 ยุทธศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ที่เปิดสอน ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 20 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2545

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม และประเภทบริหารธุรกิจ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนของเขตการศึกษา 1 จำนวน 100 คน

1.2 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม และประเภทบริหารธุรกิจ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนของเขตการศึกษา 1 จำนวน 650 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม และประเภทบริหารธุรกิจ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนของเขตการศึกษา 1 โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด จำนวน 100 คน

2.2 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม และประเภทบริหารธุรกิจ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนของเขตการศึกษา 1 จำนวน 242 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

ตำแหน่ง จำแนกเป็น

1. ผู้บริหาร

2. ครู

1.5.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ใน 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. การทำงานเป็นทีม
3. การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ
4. การกำหนดผู้รับผิดชอบ
5. การวางแผนและการกำกับดูแล
6. การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หมายถึง โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ ที่เปิดสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการในเขตการศึกษา 1

2. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการหรือ ครูใหญ่ และผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยครูใหญ่ 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา และฝ่ายกิจการนักศึกษา หรือชื่ออื่นๆ ในเขตการศึกษา 1

3. ครู หมายถึง ผู้ที่ได้รับการบรรจุให้เป็นครูประจำที่สอนสายวิชาชีพและสายสามัญ ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม และประเภทบริหารธุรกิจ ของเขตการศึกษา 1

4. การใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ในปีการศึกษา 2545 ใช้ปฏิบัติงานในการประกันคุณภาพ ภายใน ใน 6 ยุทธศาสตร์ คือ

4.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ใช้ในการจูงใจผู้ร่วมงาน การสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานกล้าตัดสินใจในงานที่ปฏิบัติ การแสวงหาความร่วมมือในการทำงาน การสั่งการและการติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน การสร้างและรักษาระเบียบวินัยในการ

ทำงาน การใช้ปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์ การพัฒนาความสามารถและศักยภาพของผู้ทำงาน การส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน

4.2 การทำงานเป็นทีม หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ใช้ในการสร้างกลุ่มบุคคลที่ช่วยผลักดันให้การทำงานไปในทิศทางเดียวกัน การกำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในทีมให้มีความเข้าใจดีต่อกัน เสริมสร้างความผูกพันด้วยการตัดสินใจและความรับผิดชอบร่วมกัน เสริมสร้างให้มีกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่มอย่างใกล้ชิด จัดให้มีการสนับสนุนกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มีการวิเคราะห์ปัญหาจุดอ่อนของงานและทีมก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงาน เบี่ยงเบนความขัดแย้งของทีมให้เป็นไปในทางสร้างสรรค์ รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือประสานงานกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม

4.3 การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ใช้ในการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน ส่งเสริมการนำความรู้และวิทยาการใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน จัดให้มีการสำรวจความต้องการในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกับผู้เกี่ยวข้อง จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานรวมทั้งการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนางาน

4.4 การกำหนดผู้รับผิดชอบ หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของงานที่ตรงตามความสามารถของ บุคลากร มีการกำหนดคุณลักษณะของผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ผู้รับผิดชอบมีความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากร แนวทางการจัดการเรียนการสอนและควบคุมคุณภาพของนักเรียน มีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับ นักเรียนนักศึกษาที่ชัดเจน รวมทั้งแนวทางในการร่วมกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนนักศึกษา

4.5 การวางแผนและการกำกับดูแล หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการวางแผน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา มีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายในการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายใน มีการกำหนดลำดับแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงานและกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานในการประกันคุณภาพภายใน มีการนิเทศเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการประเมินผลและเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงาน ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพ ฝึกหัดและอบรมครูใหม่ให้เข้าใจงานในโรงเรียนและงานอาชีพครู รวมทั้งมีการวิเคราะห์งานของบุคลากร

4.6 การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ใช้ในการติดต่อประสานงานกับทุกฝ่ายของโรงเรียน ส่งเสริมการประสานงานของหน่วยงานกับผู้ปกครอง / ชุมชน และผู้นำท้องถิ่น การติดตามดูแลช่วยเหลือสนับสนุนให้การดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน การเผยแพร่หรือขยายผลเพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่หน่วยงานภายนอก การร่วมมือกับหน่วยงานราชการอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้ข้อคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน รวบรวมและเสนอแนะข้อมูลในการดำเนินงานแก่บุคลากรทุกฝ่าย รักษาความลับของครูเมื่อพบข้อบกพร่องของครูและให้คำแนะนำแก่ครูโดยตรง รวมทั้งทำความเข้าใจในข้อจำกัดขององค์กรให้ผู้ร่วมงานทราบ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เรื่อง การใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน ของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ผู้วิจัยเสนอเนื้อหาที่ได้จากการค้นคว้า จากตำรา บทความ ผลงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ ดังนี้

- 2.1 การจัดการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
 - 2.1.1 สภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
 - 2.1.2 จุดเด่นของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
 - 2.1.3 การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
 - 2.1.4 การประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
 - 2.1.5 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก
- 2.2 การใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน
 - 2.2.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
 - 2.2.2 การทำงานเป็นทีม
 - 2.2.3 การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ
 - 2.2.4 การกำหนดผู้รับผิดชอบ
 - 2.2.5 การวางแผนและการกำกับดูแล
 - 2.2.6 การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1.1 สภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

การจัดการศึกษาของเอกชนมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเพื่อให้ผู้เรียนเป็นทั้งคนดี คนเก่ง และเรียนอย่างมีความสุข ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในฐานะที่มีหน้าที่ดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชน จึงได้กำหนดนโยบายและวิธีการเพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนขึ้น โดยมุ่งหวังที่จะทำให้สถานศึกษาเอกชนทุกโรงเรียนมีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับและให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ และสังคมทั่วไป ในขณะที่เดียวกันก็หามาตรการที่จะส่งเสริมและสนับสนุนเอกชนให้เข้ามา

มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกประเภทมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่เปิดโอกาสและสนับสนุนให้เอกชนเข้ามาจัดการศึกษาอบรมทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน. 2544 : 1)

ปัจจุบันมีเอกชนเข้ามาจัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ค่อนข้างมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ดังจะเห็นได้จากสถิติจำนวนสถานศึกษาเอกชนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ระหว่างปีการศึกษา 2541 – 2543 มีดังนี้

ปีการศึกษา	จำนวนสถานศึกษาเอกชนประเภทอาชีวศึกษา		
	รวม	กทม.	ภูมิภาค
2541	345	104	241
2542	367	106	261
2543	378	105	273

ที่มา : สถิติจำนวนสถานศึกษาเอกชนประเภทอาชีวศึกษาปี 2541 – 2543

จากสถิติข้างต้นจะเห็นว่า มีจำนวนสถานศึกษาเอกชนในส่วนภูมิภาคเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ในกรุงเทพมหานครมีสถานศึกษาเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นเล็กน้อยและมีขอเลิกสัมพันธกิจในปีการศึกษา 2543 จำนวน 1 โรงเรียน ประเภทวิชาที่เปิดสอนมากที่สุดคือ พาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ รองลงมาคือ ช่างอุตสาหกรรม และ ศิลปกรรม ตามลำดับ สำหรับประเภทวิชาเกษตรกรรม ปัจจุบันมีเพียง 1 โรงเรียนเท่านั้น ส่วนประเภทวิชาคหกรรมขณะนี้ยังไม่มีเปิดสอน สาขาวิชาที่เปิดสอนมากที่สุดคือ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ มีสาขาวิชาที่นิยมเปิดสอนมาก ได้แก่ การบัญชี และ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ในขณะที่ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มีสาขาที่นิยมเปิดสอนมากได้แก่ ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า และช่างอิเล็กทรอนิกส์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 : 3)

สรุปได้ว่า สภาพปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งระบบโครงสร้างทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีทำให้ความต้องการกำลังคนในระดับต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการกำลังคน ด้านวิชาชีพสูงขึ้น ดังนั้นการแก้ปัญหาการขาดแคลนกำลังคนที่มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ยุทธศาสตร์ เพื่อไปสู่ความสำเร็จสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐในการจัดการศึกษาด้านนี้ด้วย

2.1.2 จุดเด่นของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

การจัดการศึกษาเอกชนประเภทอาชีวศึกษาได้รับความนิยมจากผู้รับบริการ ผู้ใช้บริการ และสังคมค่อนข้างมาก ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนของการจัดการศึกษาระหว่างภาคเอกชนกับภาครัฐ ในปีการศึกษา 2543 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง คือ 38.4 : 61.6 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษา

เอกชนส่วนมากสามารถผลิตกำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ตรงเป้าหมาย ประกอบกับการบริหารจัดการของสถานศึกษาเอกชนมีอิสระ และคล่องตัวกว่าภาครัฐ นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากรัฐหลายประการ เช่น การสนับสนุนการจัดการตั้งสถานศึกษาเอกชนตาม โครงการเงินกู้ ตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2538 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 : 4) และเป็นสถาบันฝึกอบรมวิชาชีพที่มีมาตรฐานสูง

ซึ่ง จรวยพร ธรณินทร์ (สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. 2544 : ภาคผนวก ก.) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาเอกชนเป็นกำลังสำคัญในการจัดการศึกษาทางวิชาชีพ เพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ให้เป็นผู้นำที่มีคุณธรรมของสังคม มีความสำนึกในความเป็นไทย มีทักษะการเรียนรู้ที่หลากหลาย เต็มตามศักยภาพ

ส่งศรี วรรณแสน (สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. 2544 : ภาคผนวก ข.) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาเอกชน เป็นการจัดการศึกษาที่ตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการที่จะสร้างคน สร้างงาน และสร้างชาติ จึงมีความสำคัญและเป็นภารกิจของชาวอาชีวศึกษาเอกชนที่จะมุ่งมั่น พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จำลอง ครุฑขุนทด (สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. 2544 : ภาคผนวก ค.) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการสร้างทักษะและความพร้อมให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นทักษะวิชาชีพเฉพาะทางให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาไปประกอบอาชีพได้ดียิ่งขึ้น การจัดการอาชีวศึกษาจึงต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน

สรุปได้ว่า จุดเด่นของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนเป็นการจัดการศึกษาที่ตอบสนองนโยบายรัฐบาล โดยเน้นทักษะเฉพาะทางให้มากขึ้น โดยสามารถจัดการศึกษาได้หลายรูปแบบ แต่ที่สำคัญ และเห็นเป็นรูปธรรมก็คือ การบริหารมีอิสระ และคล่องตัวมากกว่าของรัฐ และการผลิตกำลังคนได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2.1.3 การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

การบริหารสถานศึกษาเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีการป้อนปัจจัยหรือ องค์ประกอบหลายประการได้แก่ คน และ ทรัพยากรต่างๆ เป็นต้น ซึ่งจะต้องนำมาบริหารและจัดการอย่างเหมาะสม โดยอาจเริ่มต้นที่การกำหนดปรัชญา เป้าหมายและ วัตถุประสงค์ของสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา จะต้องครอบคลุมพัฒนาการของเยาวชนในทุกด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 : 33) ได้แก่

1. ความรู้พื้นฐานต่อการเป็นพลเมืองดีของสังคม
2. ความรู้เนื้อหาวิชาชีพทักษะที่ติดต่อกับงานอาชีพ
3. ความอดทน
4. ความมีระเบียบวินัย

5. ความรักในงานและความซื่อสัตย์สุจริต

ส่วนกลไกสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์นั้น จะต้องประกอบด้วย

1. การวางแผน
2. การจัดองค์การ
3. การระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในเรื่องต่างๆอย่างมีระเบียบและเป็นระบบชัดเจน

สำหรับในการบริหารกิจการสถานศึกษานั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำในการดำเนินกิจการและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและที่สำคัญจะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา รวมทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง สมาคม/ชมรมทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยหลักความมีอิสระและความคล่องตัว พร้อมทั้งควรเปิดโอกาสให้สังคม หรือหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมเข้าไปตรวจสอบได้ การที่สถานศึกษาจะประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับของชุมชน สังคม และผู้ใช้บริการทางการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและยาวนานขึ้นอยู่กับคุณภาพของสถานศึกษานั้นๆ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามกรอบที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้กำหนดให้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา 7 ปัจจัยหลัก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 : 34) คือ

- ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของสถานศึกษา
- ปัจจัยที่ 2 หลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน
- ปัจจัยที่ 3 บุคลากร
- ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนและการสอน
- ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร
- ปัจจัยที่ 6 กิจการนักเรียน / นักศึกษา
- ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนประเภทอาชีวศึกษา ต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษารวมทั้งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อรับการประเมินจากภายนอก ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เพื่อเป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ต่อไป

2.1.4 การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

1. ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าโรงเรียนเอกชนมีแนวทางจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและสอดคล้องกับหลักการ นโยบาย และจุดเน้นของแผนการศึกษาของรัฐ พร้อมทั้งโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแนวทาง

ดังกล่าวอย่างเป็นทางการ เพื่อคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้นของผู้เรียนแต่ละคนและทุกคน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541 : 4)

จรัส นองมาก (2541 : 1) ได้กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

“ การประกันคุณภาพเป็นขั้นตอนการควบคุมคุณภาพภายในที่โรงเรียนสามารถกำหนดภาพความสำเร็จ ยุทธศาสตร์หรือวิธีการที่นำสู่ความสำเร็จนั้นๆ รวมทั้งมีการดำเนินงานและประเมินผลจากการทำงานที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง ส่วนการรับรองมาตรฐานเป็นกลไกการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอกเพื่อยืนยันความมั่นใจให้แก่ทุกฝ่ายว่าโรงเรียนเอกชนได้จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ...”

2. ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนมีความสำคัญเพราะ เป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนเอกชนได้พัฒนาตนเองถึงระดับ มาตรฐานการศึกษาที่นำมาใช้เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาในเรื่องนั้นๆ อย่างต่อเนื่อง และทำให้สาธารณชน ผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้รับทราบ เกิดความเชื่อถือ มั่นใจต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 5)

3. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 14 -17) คือ

3.1 นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้กำหนดแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเอกชนดังนี้

1. สำนักงานฯ จะพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษามาตรฐานของโรงเรียนเอกชน โดยกำหนดหลักการให้แต่ละโรงเรียนมีระบบการควบคุมคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน และให้มีการพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติการกิจของ โรงเรียนในทุกด้านอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของความมีเสรีภาพทางวิชาการ

2. สำนักงานฯ จะชักชวนให้โรงเรียนร่วมมือดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการพัฒนาดตนเองตามปัจจัยหลักที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาให้ถึงระดับเกณฑ์เบื้องต้นที่เสนอแนะ

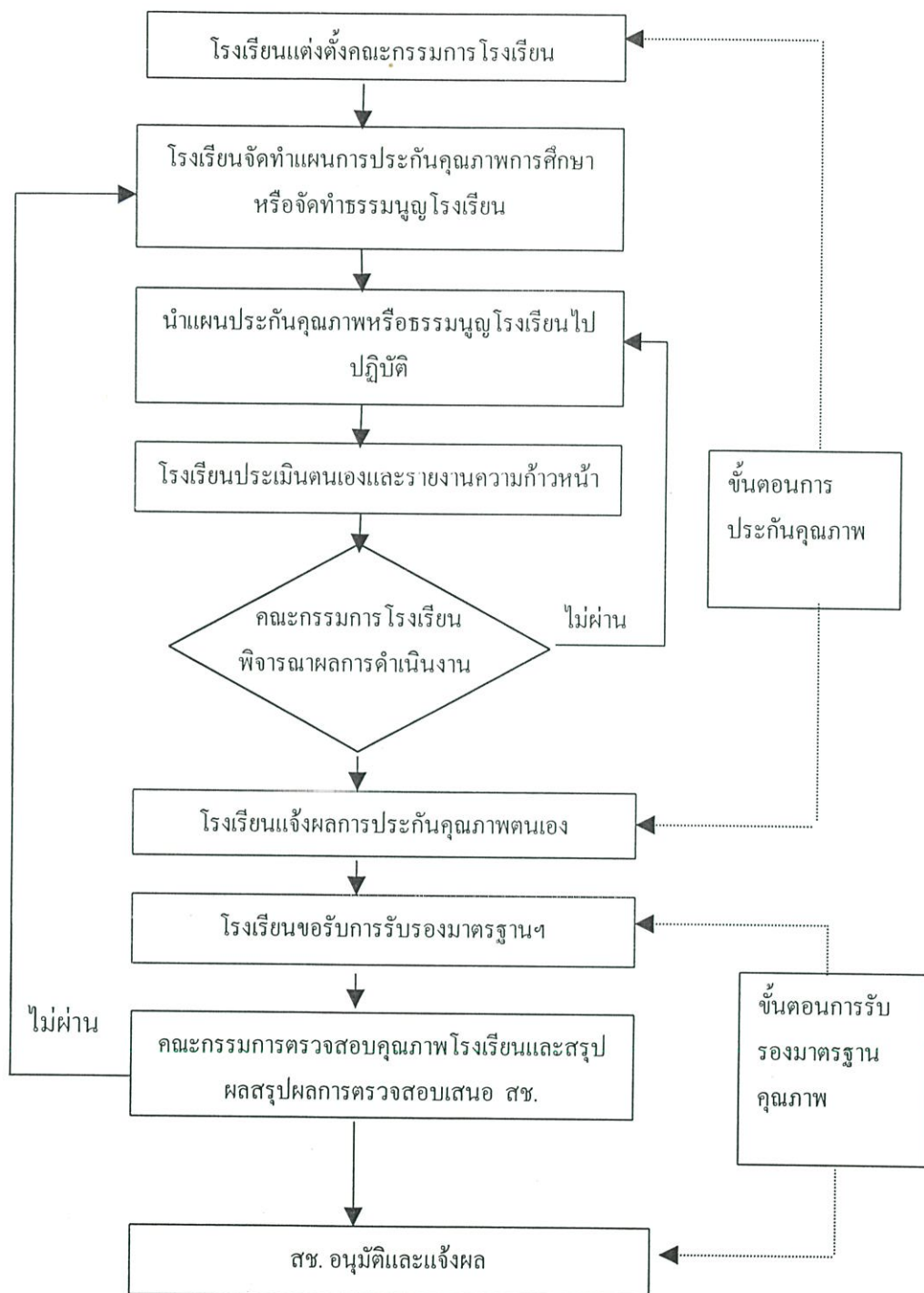
3. สำนักงานฯ ได้กำหนดรูปแบบและวิธีการประกันคุณภาพขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการของโรงเรียน แต่โรงเรียนสามารถพัฒนารูปแบบหรือวิธีการเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของแต่ละโรงเรียนได้

4. เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเอกชนได้รับการยอมรับจากสังคมอย่างกว้างขวาง เมื่อโรงเรียนใดดำเนินการประเมินตนเองจนแน่ใจว่าโรงเรียนมีคุณภาพ คือ ผ่านเกณฑ์ของปัจจัยหลักที่เสนอแนะแล้ว โรงเรียนอาจขอรับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาต่อไป

5. สำนักงานฯ จะประสานและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

3.2 แนวปฏิบัติของโรงเรียนในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

แนวปฏิบัติหรือขั้นตอนและวิธีการในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ตามแผนภูมิที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ขั้นตอนและวิธีการของโรงเรียนในการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541 : 6)

2.1.5 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก

2.1.5.1 ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน คือ กระบวนการจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 3) โดยที่ระบบประกันคุณภาพภายใน มีความสำคัญและจำเป็นที่โรงเรียนต้องดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

กรณีการ ิถุญาคง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 : 39) ได้สรุปกระบวนการการประกันคุณภาพภายในไว้ดังนี้

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผุ้จระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ซึ่งการประกันคุณภาพภายในตามสาระบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 มาตรา 48 บัญญัติไว้คือ

“.....ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก...”

การนำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541 : 14)

1. สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี
2. ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผล และการปรับปรุงการดำเนินงาน

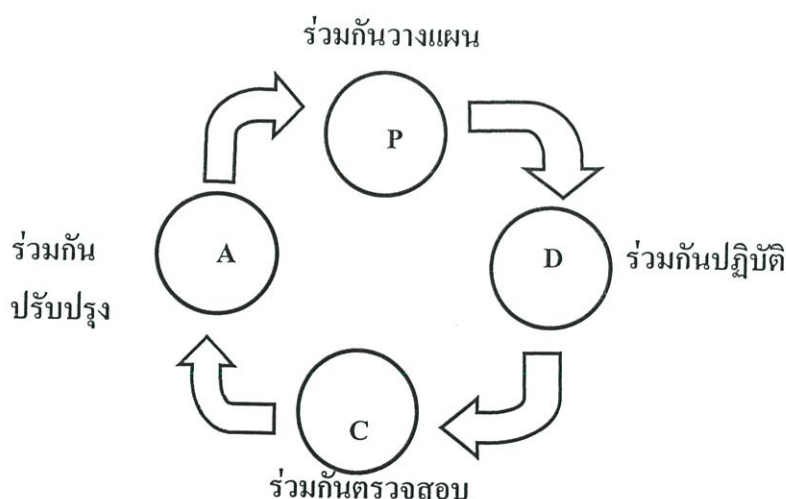
3. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอน ควรเน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรของหน่วยงานและองค์กรต่างๆในชุมชน และเขตพื้นที่การศึกษาและภูมิภาค

4. สถานศึกษาควรจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในให้เรียบร้อยก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ทุกปี โดยแสดงผลการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา แนวทางหรือแผนงานในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน ใช้หลักการเดียวกันกับหลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 :18)

1. การร่วมกันวางแผน (Plan)
2. การร่วมกันปฏิบัติตามแผน (Do)
3. การร่วมกันตรวจสอบ (Check)
4. การร่วมกันปรับปรุง (Action)

ซึ่งแสดงได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

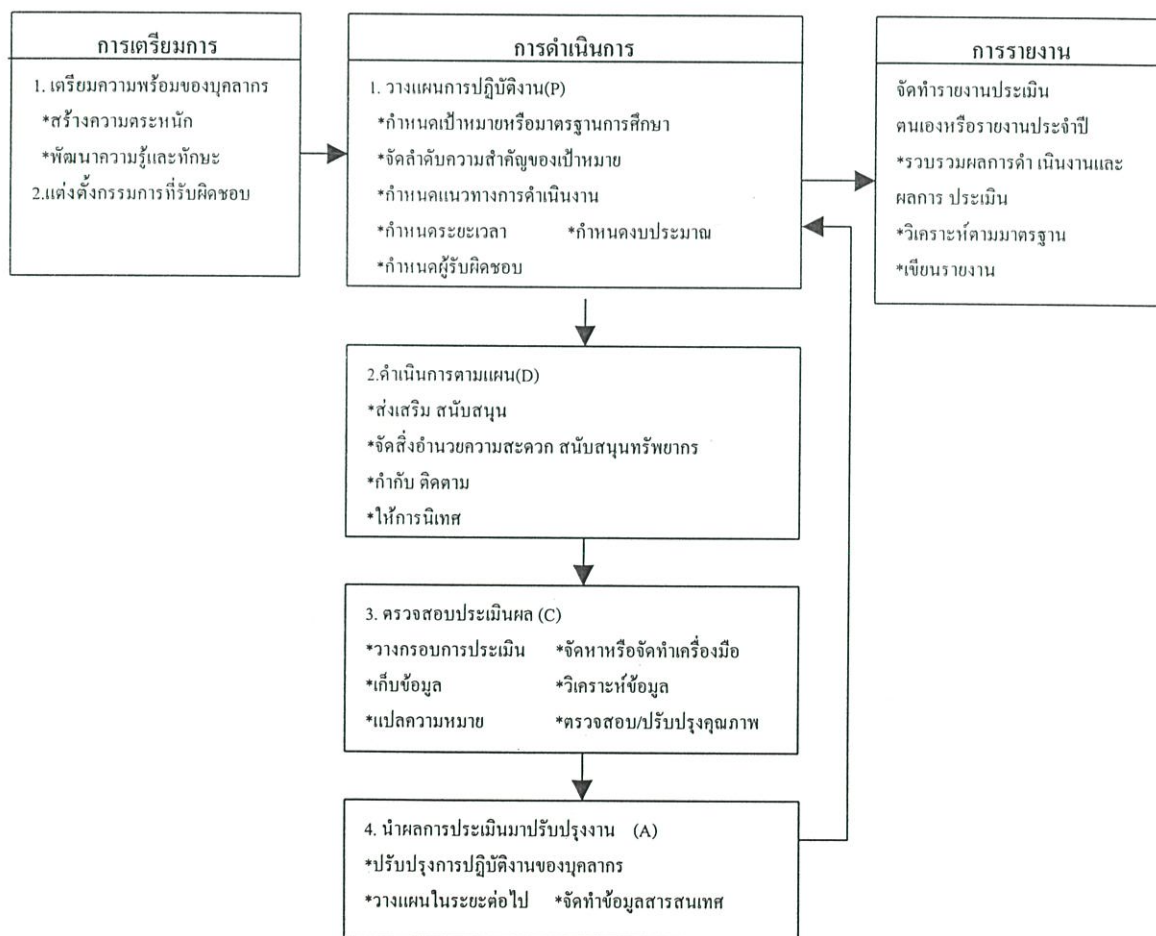
ภาพที่ 2.2 แผนภาพหลักการบริหารของ Deming

โดยที่การประกันคุณภาพภายในตามที่กล่าวมาข้างต้นมีหลักการสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 19) ได้แก่

1. การประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหายโดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และบุคลากรอื่นๆในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครองสังคม และประเทศชาติ ทั้งนี้ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน แสดงได้ดังแผนภูมิที่ 2.3

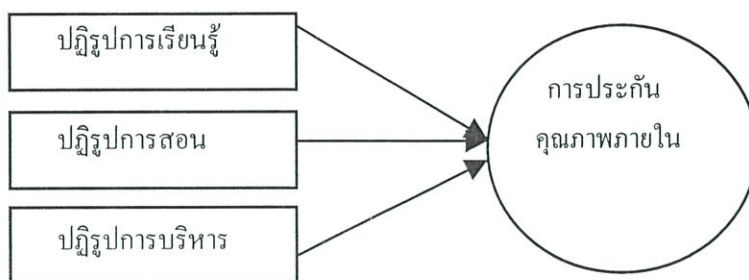

ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 21)

2.1.5.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

รุ่ง แก้วแดง (2544 : 108 - 110) กล่าวถึง การเริ่มต้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ 3 กระบวนการดังนี้

1. การปฏิรูปการเรียนรู้
2. ปฏิรูปการสอนของครู
3. ปฏิรูปการบริหารของผู้บริหาร

ภาพที่ 2.4 องค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ที่มา : รุ่ง แก้วแดง (2544 : 110)

จากแผนภูมิที่ 2.4 อธิบายได้ดังนี้ (รุ่ง แก้วแดง . 2544 : 109)

1. การปฏิรูปการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาทุกปี ดังนั้น ในกฎกระทรวงที่ได้ประกาศใช้ จึงกำหนดให้การปฏิรูปการเรียนรู้ หรือ การประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ของผู้เรียน และต้องดำเนินตั้งแต่เริ่มต้นที่ปีการศึกษาและทำอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ฉะนั้นในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนสถานศึกษาต้องเริ่มต้นทำเรื่องการประกันคุณภาพภายในโดยใช้กระบวนการการวางแผนทบทวนดูการทำงานที่ผ่านมาในปีที่แล้ว แล้วมาวางแผนการทำงานปฏิรูปการเรียนรู้ปีนี้ โดยชอยหรือแบ่งงานออกเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน รายภาค และรายปี

2. ปฏิรูปการสอนของครู

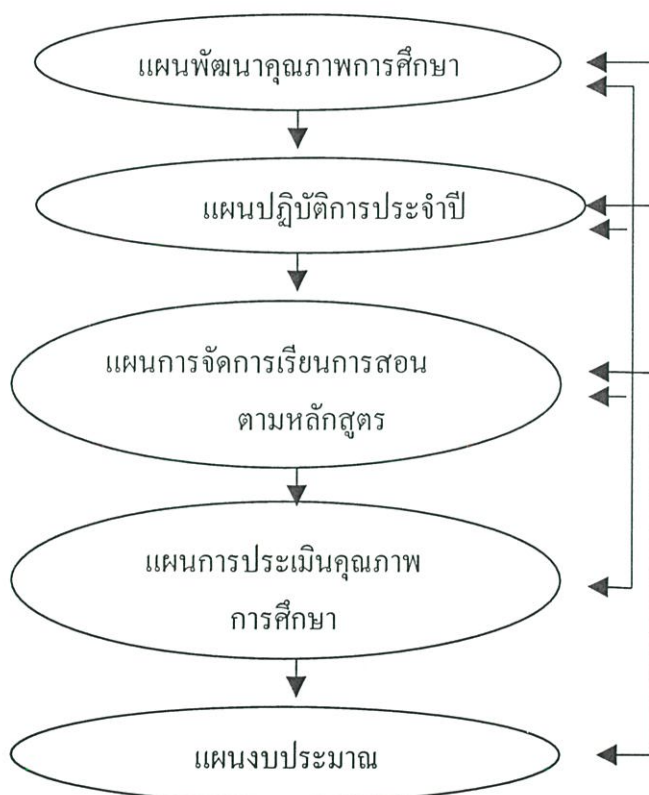
ครูจำเป็นต้องปฏิรูปการสอนในห้องเรียนก่อน เพื่อให้สามารถจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หากครูปฏิรูปการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว การประกันคุณภาพภายในก็จะเริ่มต้นได้สมบูรณ์

3. การปฏิรูปการบริหารของผู้บริหาร

ผู้บริหารจะต้องปฏิรูปกระบวนการบริหารใหม่ทั้งหมด โดยผู้บริหารจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียน ปฏิรูปการสอนของครู และปฏิรูปการบริหารของตนเอง นับตั้งแต่ปรับบทบาทและภารกิจของสถานศึกษาให้มีความสำคัญกับงานการเรียนรู้ ลดการให้เวลาและความสำคัญกับงานบริหารอื่นๆและทำงานบริหารทั้งหมดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ทั้งนี้ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจัดได้ว่าเป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจร PDCA ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 25-55)

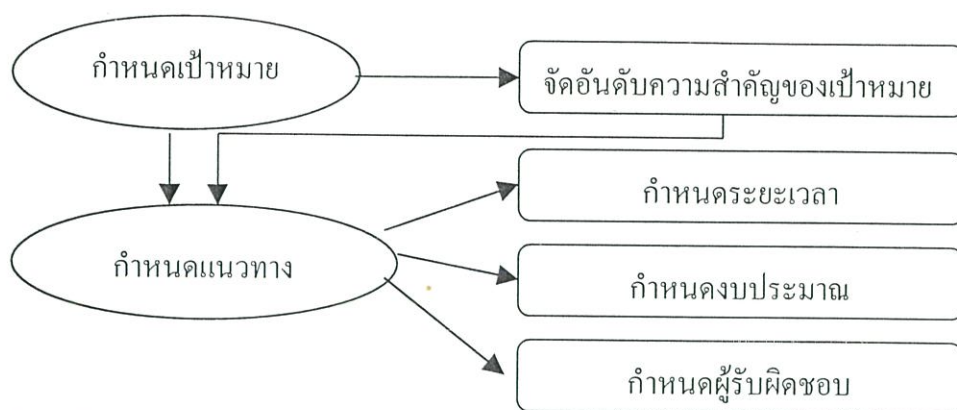
1. การวางแผน (Plan) เป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อที่จะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่จะต้องใช้ เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยแผนต่างๆ มีความเชื่อมโยงกันดังแผนภูมิที่ 2.5 และขั้นตอนการวางแผนแสดงดังแผนภูมิที่ 2.6

ภาพที่ 2.5 ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของแผนต่าง ๆ ที่สถานศึกษาควรจัดทำ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 27)

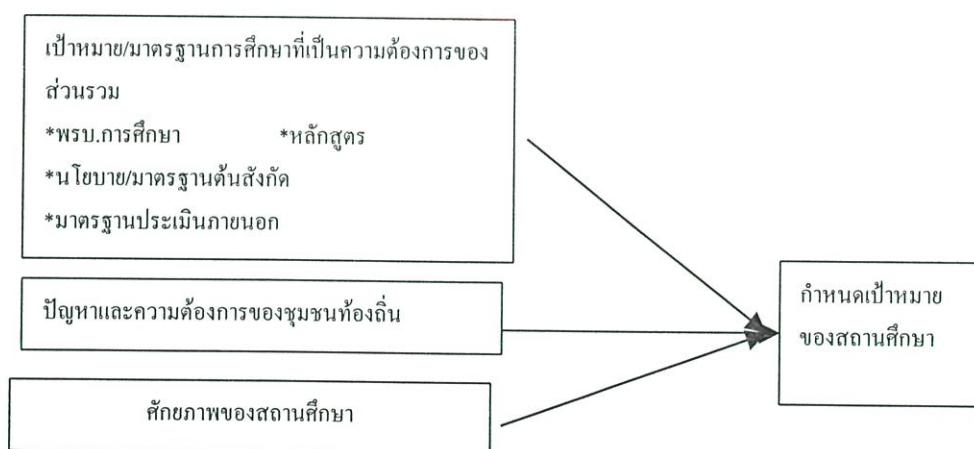
จากแผนภูมิที่ 2.5 อธิบายได้ดังนี้ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแผนระยะยาวที่ครอบคลุมเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จากแผนระยะยาว ดังกล่าวนำมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งเป็นแผนระยะสั้นว่าภายใน 1 ปี สถานศึกษามีเป้าหมายจะดำเนินการในเรื่องใดและโดยวิธีใด แล้วจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษาตามกำหนด

ภาพที่ 2.6 ขั้นตอนการวางแผน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 28)

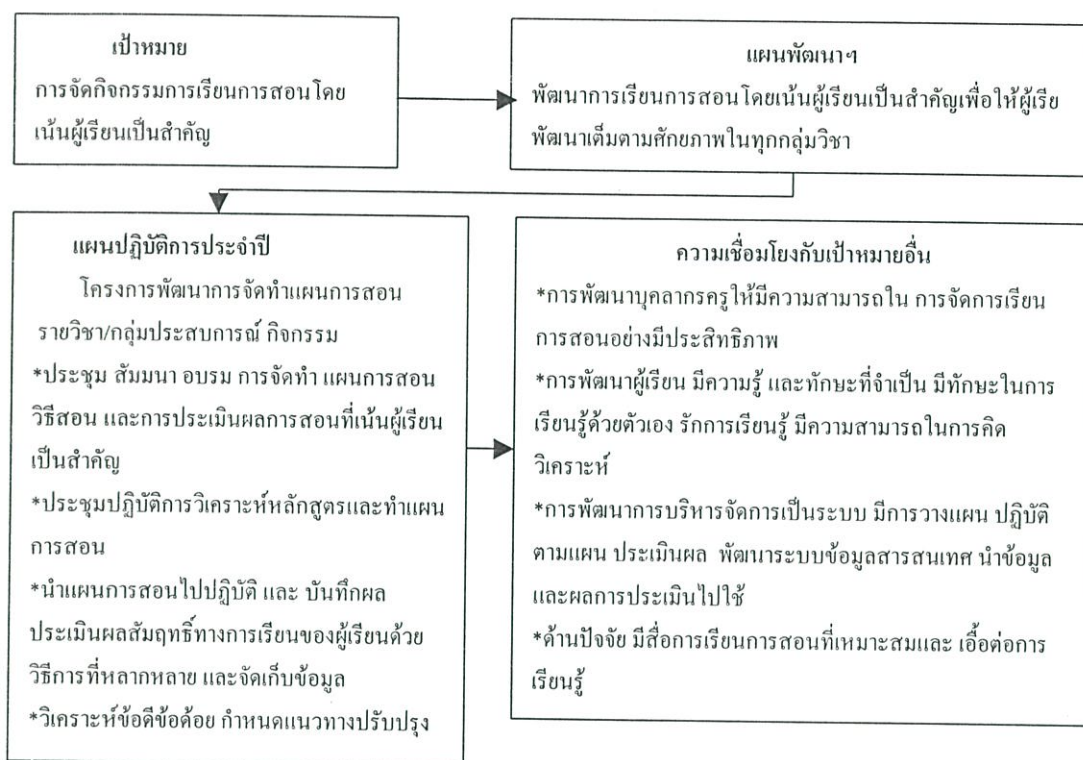
จะเห็นว่า การวางแผนควรจะเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายที่แสดงถึงคุณลักษณะหรือคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา แต่การวางแผนในส่วนที่มีความแตกต่างกันแต่ละสถานศึกษา และชุมชนเห็นว่าเป็นเรื่องจำเป็นหรือเป็นเรื่องที่ต้องการก็อาจเพิ่มเป็นเป้าหมายที่ต้องมุ่งเน้นเป็นพิเศษเฉพาะของสถานศึกษาดังแผนภูมิที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544: 30)

ในส่วนของการกำหนดแนวทางหรือวิธีปฏิบัติงานต้องจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ดังตัวอย่างแนวทางการคิดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการและเชื่อมโยงหรือหลอมรวมกับเป้าหมายอื่น ดังแผนภูมิที่ 2. 8

ภาพที่ 2.8 ตัวอย่างแนวความคิดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการและเชื่อมโยงหรือหลอมรวมกับเป้าหมายอื่น

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 33)

จากแผนภูมิที่ 2.8 แสดงให้เห็นแนวคิดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมาย คือ การพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะต้องพัฒนาปัจจัยที่สำคัญ คือ ครูให้มีความรู้ ความสามารถ และมีความกระตือรือร้น ที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างจริงจัง ซึ่งการที่ครูจะมีคุณสมบัติดังกล่าวได้นั้น ครูจะต้องมีความเข้าใจและมีความรับผิดชอบบริหารงานในส่วนที่เป็นภาระหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์ จะต้องมีการจัดทำแผนการสอน ซึ่งจะทำให้ครูเกิดความเข้าใจการทำงานทั้งระบบ เพราะต้องคิดวิเคราะห์เพื่อวางแผนเองต้องคิดกิจกรรมและหาวิธีจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำงานตามที่ตนเป็นผู้กำหนด บันทึกประเมินผล และนำผลไปปรับปรุงเพื่อวางแผนใหม่ในระยะต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 33)

2. การปฏิบัติตามแผน (DO)

การปฏิบัติตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 36)

2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข

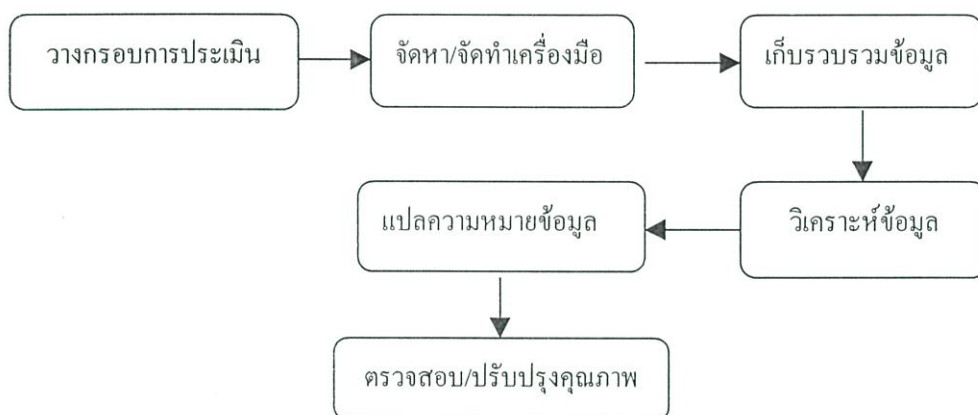
2.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 กำกับ ติดตาม (Monitoring) ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด ฝ่าย เพื่อกระตุ้น และส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน

2.4 ให้การนิเทศ ทั้งในเรื่องการจัดการสอน การประเมินตนเอง และทักษะในด้านต่าง ๆ

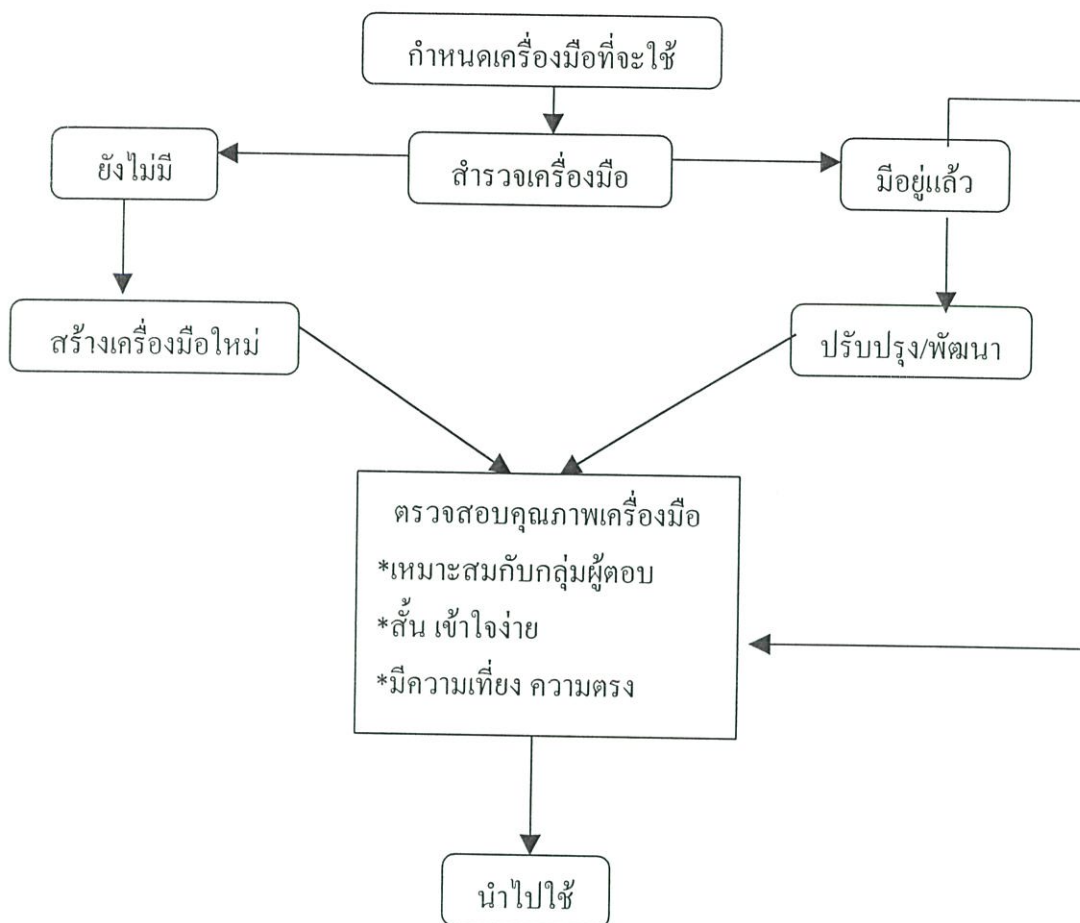
3. การตรวจสอบประเมินผล (Check)

กิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลภายในตามพื้นฐานแนวคิดของการประเมินที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (school base evaluation) พบว่า ต้องดำเนินการประกอบด้วย ดังแสดงด้วยแผนภูมิที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 กิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลภายใน
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 38)

จากแผนภูมิที่ 2.9 การวางกรอบประเมินเพื่อกำหนดแนวทางในการประเมินว่าจะประเมินอะไร ใครเป็นผู้ประเมิน และมีรูปแบบในการประเมินอย่างไร โดยที่กรอบการประเมินควรจะต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายคุณภาพหรือมาตรฐานการศึกษา ที่ระบุในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ ส่วนในการจัดหา/จัดทำ เครื่องมือ ดำเนินการตามแผนภูมิที่ 2.10 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 40)

ภาพที่ 2.10 การจัดหา / จัดทำเครื่องมือเพื่อการประเมินผลภายใน
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 40)

จากแผนภูมิที่ 2.10 การกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ต้องให้เหมาะสมกับลักษณะของตัวบ่งชี้ที่จะวัด เครื่องมือที่กำหนดสำหรับใช้ในการเก็บข้อมูลนี้ไม่จำเป็นต้องจัดทำใหม่ทั้งหมด ให้สำรวจเครื่องมือที่มีอยู่แล้ว แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนาที่สามารถใช้ได้ แต่ที่สำคัญเครื่องมือที่ใช้ต้องง่ายในการตอบไม่รบกวนเวลาและไม่เป็นภาระกับผู้ให้ข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงตัวอย่างได้ดังตารางที่ 2.1 และ

ตารางที่ 2.1 ตัวอย่างแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินผลภายใน

การรวบรวมข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> * ใช้ข้อมูลที่สถานศึกษามีอยู่แล้ว * เก็บข้อมูลใหม่ (ถ้ายังไม่มีข้อมูลที่ต้องการ) * เก็บจากหลายๆ แหล่ง เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือ
ช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> * เก็บตามเวลาที่สอดคล้องกับการทำงานตามปกติ - ข้อมูลที่เก็บได้ตลอดเวลา เช่น พฤติกรรมของผู้เรียน - ข้อมูลที่เก็บเป็นระยะ ๆ เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง เก็บภาคเรียนละครั้งหรืออาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง เก็บปีละครั้ง * ในช่วงเวลาเดียวกัน ไม่ควรระดมเก็บข้อมูลทุกอย่างพร้อมกันจำนวนมาก
ความครอบคลุมของกลุ่มเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> * ข้อมูลเพื่อพัฒนาปรับปรุงเป็นรายบุคคล ต้องเก็บข้อมูลทุกคน * ข้อมูลภาพรวมของสถานศึกษา หรือข้อมูลจากผู้ปกครองชุมชนเก็บจากกลุ่มตัวเอง

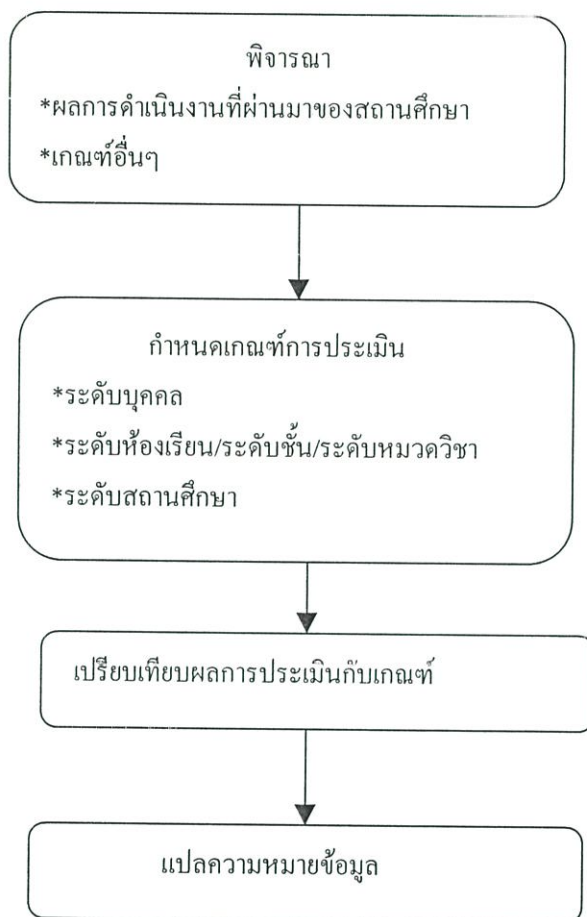
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 44)

ตารางที่ 2.2 ตัวอย่างกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนสำหรับการประเมินผลภายใน

ระดับการวิเคราะห์	ผู้วิเคราะห์	ช่วงเวลาที่วิเคราะห์
รายบุคคล	ครูประจำวิชา/ครูประจำชั้น	ตลอดเวลา เพื่อปรับปรุงเป็นรายบุคคล
ระดับชั้น/หมวดวิชา/กลุ่มประสบการณ์	หัวหน้าระดับชั้น/หมวดวิชานำผลการวิเคราะห์ของครูประจำชั้น/ครูประจำวิชาวิเคราะห์รวม	ภาคเรียนละครั้ง เป็นอย่างน้อย หรือแล้วแต่จะกำหนด
ระดับภาพรวมของสถานศึกษา	คณะกรรมการ/คณะทำงานที่รับผิดชอบ	ตามที่คณะกรรมการ/คณะทำงานกำหนดอาจจะภาคเรียนละครั้งหรือปีละครั้ง

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 46)

ในการแปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาใช้ประโยชน์ได้ก็ต่อเมื่อสถานศึกษา ได้แปลความหมายของข้อมูลโดยมีการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2.11

ภาพที่ 2.11 ขั้นตอนการแปลความหมายของการประเมินผลภายใน
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 51)

4. การนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงงาน (Action)

ผลการประเมินสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติของผู้บริหารและบุคลากร และใช้ในการวางแผนต่อไปรวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 68)

1. การปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร
2. การวางแผนในระยะต่อไป
3. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

นอกจากนี้เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแผนและมีการประเมินผลภายในเสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี โดยดำเนินการดังนี้ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 70)

1. รวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมิน
2. วิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา
3. เขียนรายงาน

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำของการประกันคุณภาพทั้งภายในภายนอกสถานศึกษานั้น

2.1.5.3 การประเมินคุณภาพภายนอก

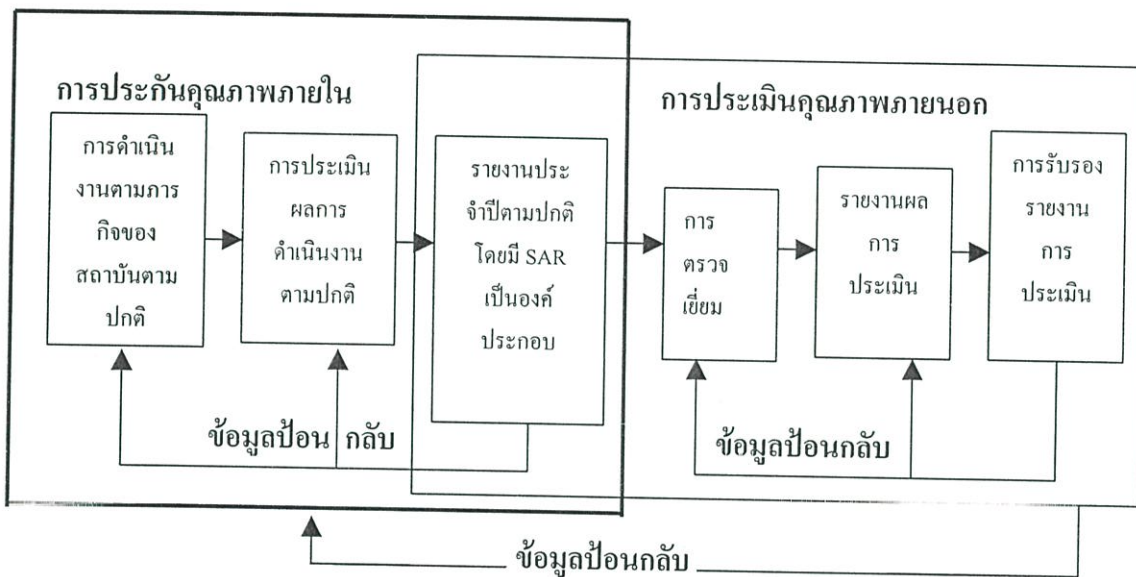
การประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง การรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ในมาตรา 5 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 72) และมาตรา 49 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพศึกษามีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายหลักการและแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ โดยให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 : 25)

รุ่ง แก้วแดง (2544 : 124) ได้กล่าวถึงการประกันคุณภาพภายในและภายนอกไว้ดังนี้

“..... การประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกจะต้องทำให้เป็นเรื่องเดียวกัน เรื่องที่จะประเมินก็เป็นเรื่องเดียวกันทั้งหมดทั้งกระบวนการและเรื่องของงานเพียงแต่ว่าการประเมินผลภายในนั้นทำโดยคนภายในเอง สถานศึกษาและหน่วยงานที่กำกับเป็นผู้ประเมินเองและถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินอย่างต่อเนื่อง...”

สนอง อิ่มเอม (2545 : 10-11) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก ไว้ดังนี้

“..... การประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอกเชื่อมโยงกันด้วยมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา และการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นงานที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายใน เป็นการตรวจสอบเบื้องต้นจากรายงานประจำปี รายงานการประเมินตนเอง และรายงานอื่นๆ อันเป็นผลจากการประเมินคุณภาพภายในของสถาบัน...”

ภาพที่ 2.12 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก
ที่มา : สถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา (2545 : 13)

จากแผนภูมิที่ 2.12 กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกประกอบด้วยขั้นตอนใหญ่ๆ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนก่อนการตรวจเยี่ยมสถาบัน ระหว่างการตรวจเยี่ยมสถาบัน และ หลังการตรวจเยี่ยมสถาบัน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษาค่ากว่าปริญญาที่นำเสนอนี้มาจากผลการประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาค่ากว่าปริญญา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในส่วนกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษาค่ากว่าปริญญา ซึ่งมีรายละเอียดที่เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพภายนอก (Key Performance Indicator : KPI) ตามมาตรฐานการศึกษา 8 มาตรฐาน คือ

1. มาตรฐานด้านผู้จบการศึกษา
2. มาตรฐานด้านการเรียนรู้
3. มาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้
4. มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์
5. มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ
6. มาตรฐานด้านกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
7. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ
8. มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน

จากมาตรฐานที่ 8 ด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการเพื่อร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

สุวิมล ว่องวาณิช และคณะ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินผลภายในสถานศึกษา พบว่า จากสถานศึกษา 65 แห่ง มีสถานศึกษามากกว่าครึ่งหนึ่งได้มีการประเมินผลภายใน และไม่ได้ใช้การประเมินผลภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร เพื่อพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐาน สำหรับสถานศึกษาที่ทำการประเมินผลภายในนั้น ส่วนใหญ่ประเมินผลตามมาตรฐานด้านปัจจัยมากกว่ามาตรฐานด้านกระบวนการและด้านผู้เรียน โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนมีการประเมินน้อยมาก

จรรยาพร ธรณินทร์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ในกรณีของการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ พบว่าคุณภาพของผู้เรียนไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังมีค่านิยมในการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ทำให้การเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อศึกษาต่อไม่เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต และปรับตัวไม่ได้เมื่อต้องเปลี่ยนรูปแบบของงานใหม่ นอกจากนี้ยังต้องเน้นการพัฒนากระบวนการบริหารการอาชีวศึกษาที่เป็นเอกชน การพัฒนาระบบมาตรฐานวิชาชีพ และการพัฒนาระบบการเรียนรู้และทักษะวิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

กรมวิชาการร่วมกับเครือข่ายวิชาการท้องถิ่น (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษายัน พื้นฐาน

จากการศึกษาข้อมูลจากสภาพการปฏิบัติงานจริง การรายงาน ติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษาในโครงการจำนวน 21 แห่ง พบว่า คุณภาพการดำเนินงานจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาได้ระดับดี จำนวน 7 แห่ง ระดับปานกลาง จำนวน 9 แห่ง ระดับควรพัฒนา จำนวน 4 แห่ง และระดับต้องปรับปรุง จำนวน 1 แห่ง

ทั้งนี้รูปแบบ/วิธีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 รูปแบบ/วิธีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

รูปแบบการดำเนินงานของสถานศึกษา	วิธีการ
1. การสร้างความตระหนัก	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมสัมมนา/ฝึกอบรมเพื่อสร้างความตระหนัก/สำคัญ - ประชุมปฏิบัติการให้ความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการ - เชิญวิทยากรมากระตุ้น - เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม โดยผู้บริหารและบุคลากรหลักร่วมดำเนินงานอย่างจริงจัง
2. การปรับแต่งวิสัยทัศน์	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมปฏิบัติการ กำหนดวิสัยทัศน์ร่วม - ใช้เทคนิคกระบวนการ สร้างและสานวิสัยทัศน์ร่วม
3. การจัดทำสารสนเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีคณะทำงาน พัฒนาระบบสารสนเทศของสถานศึกษา - มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมเพียงพอ - ใช้เทคโนโลยี
4. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ระดับสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการวิชาการ สถานศึกษา ดำเนินการในภาพรวม - คณะทำงานระดับ หมวด / กลุ่มวิชา กำหนดมาตรฐานระดับหมวด / กลุ่ม - คณะครู/ ผู้ปฏิบัติกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้
5. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการวิชาการและคณะทำงานระดับหมวด/กลุ่มวิชา ร่วมกัน จัดทำตามขั้นตอนวิธีการบนฐานข้อมูลจริงของสถานศึกษา
6. การจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการประกันคุณภาพสถานศึกษา ประกอบด้วยประธาน ซึ่งเป็นผู้บริหารหรือผู้ที่มีอำนาจในการสั่งการ - คณะทำงานตรวจสอบและทบทวนภายในสถานศึกษาที่มีความรับผิดชอบและมีความสามารถในการประเมินและวิจัยได้จากคณะบุคลากรในสถานศึกษา
7. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวางแผนการตรวจสอบฯและรายงานผลที่ชัดเจนทุกฝ่ายรับทราบ - มีการกำหนดสภาพที่คาดหวังในการดำเนินงานที่ชัดเจน (Performance Indicator) ร่วมกัน กำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูลตามภาระงาน ที่เชื่อถือได้ มีข้อมูลจริงที่เป็นสภาพปกติแท้จริงของผู้เรียนและผู้ปฏิบัติงาน - ผลนำไปปรับปรุง แก้ไข ครอบคลุม ราชบุคคล ราชวิชาชั้นและภาพรวมสถานศึกษา
8. การประเมินคุณภาพและมาตรฐานระดับชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - เผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มทราบ เพื่อให้เห็นผลเทียบเคียงกับสถานศึกษาอื่นในเขตพื้นที่และระดับชาติ
9. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	<ul style="list-style-type: none"> - สรุปผลความสำเร็จและความสำเร็จ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาประจำปี - เผยแพร่เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน
10. การผลจรรยาบรรณ	<ul style="list-style-type: none"> - ระดมความคิด ผู้ปฏิบัติงาน ปรับปรุงรูปแบบ วิธีการ ทุกปี - นำผลการดำเนินงานไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพในปีต่อไป

ที่มา : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2454 : 8)

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาต้องร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูล หลักฐานที่ตรวจสอบได้และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดในมาตรฐานหลักสูตรต่อไป

2.2 ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาให้สำเร็จนั้น โรงเรียนต้องกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานดังนี้

2.2.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินงานร่วมกับแกนนำอื่นๆ เพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุน และประสานให้บุคลากรภายในสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอก ร่วมกันทำงานเพื่อพัฒนาระบบการประเมินตนเองของสถานศึกษา ดังนั้นภาวะผู้นำและความตระหนักของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงผู้นำที่จะทำให้องค์การประสบความสำเร็จ ดังนี้

พรนพ พุกกะพันธ์ (2542 : 18) กล่าวถึง ผู้นำที่จะทำให้องค์การประสบผลสำเร็จมีดังต่อไปนี้

1. จะต้องมีฉลาด (Intelligence)
2. จะต้องมีวุฒิภาวะทางสังคมและใจกว้าง (Social Maturity Breadth)
3. จะต้องมีแรงจูงใจภายใน (Inner Motivation Achievement Drive)
4. จะต้องมีเจตคติเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ (Human Relations Attitudes)

คณัย เทียนพุด (2540 :191-195) ได้อธิบายถึงผู้นำในองค์การสมัยใหม่ไว้ดังนี้

1. มีความรู้ความสามารถทั้งจากการสั่งสอนมา จากการเรียนรู้หรือประสบการณ์และกลิ่นกรองสิ่งนั้นให้สอดคล้องเหมาะสมกับองค์การ
2. มองการณ์ไกลสามารถคาดการณ์ปัญหาหรือเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่องเป็นระบบและหาทางป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ที่เป็นปัญหา
3. มีความรับผิดชอบ
4. มีความกระตือรือร้น ผู้นำจะต้องมุ่งมั่นเอาใจจริงเอาใจในการทำงานแสวงหาหรือใฝ่หาวิธีการทำงานที่ทำให้รู้สึกสนุกในการทำงานหาวิธีการทำงานจากผู้ที่ประสบความสำเร็จตลอดจนความทะเยอทะยานเพื่อความก้าวหน้าขององค์การและตนเอง

5. มีมนุษยสัมพันธ์สูง มีข้อสังเกตว่าคนที่ตำแหน่งยิ่งสูงจะยิ่งอ่อนน้อม สุภาพ พุดจาดี เข้ากับใครก็ได้ และที่สำคัญมีความสามารถในการรวมคนให้ทำงานร่วมกันได้ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจและประสานงานกัน

6. กล้าตัดสินใจ นับเป็นประการที่มีความสำคัญมากสำหรับผู้นำการกล้าที่จะตัดสินใจก็แสดงถึงการเป็นคนที่มีความกล้าเสี่ยงอยู่ในตัวเอง

7. มีคุณธรรม ผู้นำจะต้องรู้ว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควรในการดำเนินธุรกิจรวมทั้งในการดำเนินชีวิตเพราะสิ่งที่ผู้นำปฏิบัติหรือแสดงออกคือ ภาพลักษณ์ขององค์กรด้วย

Blum and Naylor (อ้างใน มนุษย์ ตะวันฉาย. 2532 : 90-93) กล่าวถึง ศิลปะของภาวะผู้นำที่มีคุณภาพ ไว้ดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ
2. มีความสามารถในการรับรู้
3. มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร
4. มีความสามารถในการให้ความเป็นธรรม
5. มีความสามารถในการจัดลำดับความสำคัญของงานได้ถูกต้องและเหมาะสม
6. มีความสามารถในการเลือกใช้ผู้ตามทุกคนให้เกิดประโยชน์สูงสุด
7. มีวิสัยทัศน์ที่ดี

2.2.1.1 ความสำคัญของภาวะผู้นำ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543 : 282 – 283) ได้สรุปว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำ คือ หัวใจของความเป็นผู้นำ อันจะแสดงถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลว เพราะภาวะผู้นำเป็นกระบวนการใช้อำนาจและหรือบารมีในการจูงใจ สมาชิกในกลุ่ม หรือทีมงานให้ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำได้

Litterer (อ้างใน ทิศนา แจมมณี. 2522 : 37) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของภาวะผู้นำในการแก้ปัญหาคัดแย้งไว้ 3 วิธี คือ

1. ใช้ภาวะผู้นำสร้างตัวกันชน
2. ใช้ภาวะผู้นำให้ทุกฝ่ายที่มีความขัดแย้งได้พัฒนาตนเอง
3. ใช้ภาวะผู้นำแก้ปัญหาคัดแย้งโดยวิธีปรับปรุงโครงสร้างขององค์กร

2.2.1.2 ภาวะผู้นำด้านการศึกษา

ถวิล มาตรการเยี่ยม (2545 : 185-186) ได้สรุปภาวะผู้นำด้านการศึกษา ที่สัมพันธ์กับผู้บริหารโรงเรียนไว้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
2. ภาวะผู้นำ เอื้ออำนวยให้เกิดความมุ่งมั่นไปสู่ประสิทธิผล และการพัฒนาโรงเรียน

3. ภาวะผู้นำ เป็นพลังขับเคลื่อนให้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การวางแผนและการจัดโครงสร้างการบริหารให้เกิดความสมบูรณ์และมีความพึงพอใจในคุณภาพของแต่ละขั้นตอน และถวิล มาตรฐาน (2545 : 193 – 195) ยังกล่าวสรุปว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำสูงด้านนี้ สามารถดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

1. ช่วยสมาชิกให้มีความตระหนักถึงผลการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่กระทบต่อการศึกษา
2. ช่วยให้สมาชิกมีความตระหนักถึงปัญหาภายในโรงเรียนเกี่ยวกับวิธีสอน และเนื้อหาสาระในการสอน
3. ช่วยให้สมาชิกสามารถใช้เทคนิค SWOT ในกระบวนการจัดการศึกษา
4. สามารถกำหนดปัญหา / ความต้องการของนักเรียนและครู
5. อำนวยความสะดวกให้สมาชิกกำหนดภารกิจและพัฒนาเป้าหมายการศึกษาสำหรับนักเรียนและครู อันเนื่องมาจากผลการเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก
6. ทำให้เชื่อมั่นว่า การจัดทำแผนของโรงเรียนสอดคล้องสัมพันธ์กับการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน

ขั้นการจัดโครงสร้าง และ จัดสรรทรัพยากร

ในขั้นการจัดโครงสร้างและจัดสรรทรัพยากร ผู้บริหารสามารถจัดให้

1. นักเรียนและครูมีโอกาสสูงสุดในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองจากการจัดโครงสร้างที่เหมาะสม
2. การจัดโครงสร้างช่วยให้สามารถใช้ทรัพยากรได้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระหรือ แผนงาน / โครงการ
3. ช่วยให้สมาชิกสามารถเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนได้ถูกต้องเหมาะสม
4. สามารถใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนการสอน
5. ส่งเสริมให้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น บูรณาการในกระบวนการเรียนการสอน
6. การจัดโครงสร้างของโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงาน หรือ องค์การชุมชน
7. ส่งเสริมให้องค์การภายนอกโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียน

ขั้นจัดบุคลากรและการอำนวยความสะดวก

ในกระบวนการจัดบุคลากรและการอำนวยความสะดวก ผู้บริหารสามารถจัดให้

1. นักเรียนและครูมีโอกาสสูงสุดในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง จากการจัดบุคลากรและการอำนวยความสะดวก
2. มีความเชื่อมั่นว่าการบุคลากร และการอำนวยความสะดวกสอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษา
3. กิจกรรมการจัดบุคลากรและการอำนวยความสะดวก เป็นการสนับสนุน การพัฒนาวิชาชีพของคณะบุคลากรและนักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. กระตุ้น / ส่งเสริมครูให้ตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพนิยมด้วยการจัดการบุคลากรและการอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม

ขั้นการกำกับติดตามและประเมินผล

1. อธิบายถึงความจำเป็นและความสำคัญของการกำกับติดตามและประเมินผลแก่สมาชิกได้ เพราะเป็นการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและการพัฒนาบุคลากร
2. ช่วยให้สมาชิกมีความคุ้นเคยกับการกำกับติดตามและประเมินผล เป็นขั้นตอนหนึ่งของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิผลพัฒนาวิชาชีพ
3. ส่งเสริมให้เชื่อมโยง การกำกับติดตามและประเมินผลกับกระบวนการ การจัดการศึกษา และการกำหนดเป้าหมายการศึกษา
4. ส่งเสริมให้สมาชิกใช้ตัวบ่งชี้ทางการศึกษา เป็นเครื่องมือในการกำกับติดตาม และปรับปรุงกระบวนการสอนและผลผลิตทางการศึกษา

2.2.1.3 การใช้ภาวะผู้นำในการประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาต้องอาศัยบุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือกัน จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้แบบของผู้นำดังนี้ (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2543 . 286)

1. ผู้นำแบบมีการปรึกษา (Consultative) มีพฤติกรรม เช่น การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน มีการปรึกษากับเพื่อนร่วมงาน มีการมอบหมายงานให้ระดับรองปฏิบัติแทนบ้าง การติดต่อสื่อสารเป็นแบบสองทางเป็นหลัก มีการสร้างแรงจูงใจ และมอบหมายการตัดสินใจโดยกลุ่มหรือคณะบุคคลบ้าง เป็นต้น
2. ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม (Participative) มีพฤติกรรม เช่น การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานมีการปรึกษาและรับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงาน มีการมอบหมายงานและอำนาจการตัดสินใจตามความรับผิดชอบ การติดต่อสื่อสารเป็นแบบสองทาง ความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน เป็นต้น

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างมากในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เนื่องจากภาวะผู้นำสามารถชักนำเพื่อนร่วมงานให้มีทิศทางในการทำงานและแก้ปัญหาความขัดแย้งที่อาจจะมีขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บัญญัติ ลาซโรจน์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ กับวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา พบว่า

1. การแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหารมีวิธีแก้ปัญหาคือความขัดแย้งไม่แตกต่างกัน วิธีแก้ปัญหาคือความขัดแย้งของผู้บริหารที่ได้ปฏิบัติมาก คือ การเผชิญหน้า รองลงมาได้แก่ การประนีประนอม และการทำให้ราบรื่น ส่วนวิธีได้ปฏิบัติน้อยและน้อยที่สุด คือการหลีกเลี่ยง และการบีบบังคับ

2. ภาวะผู้นำทั้ง 3 แบบ คือ ผู้นำแบบยึดสถาบันเป็นหลัก แบบยึดบุคคลเป็นหลัก และแบบยึดการประสานประโยชน์เป็นหลัก ผู้บริหารได้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ทั้ง 3 แบบ

3. วิธีแก้ปัญหาคือความขัดแย้งด้วย “วิธีการบีบบังคับ” มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำทั้ง 3 แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน “วิธีการประนีประนอม” มีความสัมพันธ์ทางลบกับภาวะผู้นำแบบยึดสถาบันเป็นหลัก ส่วน “วิธีการหลีกเลี่ยง” มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำแบบยึดการประสานประโยชน์เป็นหลัก

ศิริมา พรหมมิตร (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนกับสถานศึกษาของรัฐ พบว่า

1. พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งของเอกชนและของรัฐอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนกับรัฐ มีความแตกต่างกันในด้าน มโนทัศน์ในงานกับด้านเทคนิคการสอนและการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ เล็กน้อยในทุกๆทุกด้าน

2. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาตามที่ครูอาจารย์ในสถานศึกษาปรารถนา พบว่า ครูอาจารย์ปรารถนาผู้นำที่มีคุณลักษณะต่อไปนี้ คือ มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานมานาน เคยทำหน้าที่ทางบริหารมาหลายอย่าง และเคยได้รับการอบรมหลักสูตรผู้บริหารระยะสั้นมาก่อน ส่วนคุณลักษณะที่ครูอาจารย์ให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือ ด้านการมีผลงานการเขียนตำราวิชาชีพ

2.2.2 การทำงานเป็นทีม

การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีใช่เป็นเรื่องของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะและมีใช่เป็นการดำเนินงานแบบต่างคนต่างทำแต่เป็นเรื่องที่ทุกคนจะต้องทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและมีความเชื่อมโยงระหว่างภารกิจต่างๆของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางด้านวิชาการ ด้านบริหาร กิจกรรมนักเรียน ฯลฯ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการ โดยจะต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วางแผนการทำงาน ออกแบบการ

ประเมินตนเอง แล้วช่วยกันทำและพัฒนาปรับปรุงโดยเรียนรู้แลกเปลี่ยน ปรีกษาหารือและฟังพาทอาศัยซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีมจึงมีความจำเป็นเพราะหากสถานศึกษามีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งก็จะทำให้การประกันคุณภาพภายในมีความต่อเนื่องและยั่งยืน ในเรื่องการทำงานเป็นทีม ได้มีนักวิชาการ ได้ให้ทัศนะต่าง ๆ ไว้มากมายแต่พอสรุปได้ดังนี้

ขงยุทธ เกษสาคร (2541: 161) กล่าวถึง การทำงานเป็นทีม (Team Work) ไว้ดังนี้

“ การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาทำงาน ร่วมกันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพและปฏิบัติงานต่างก็เกิดความพอใจในการทำงานนั้น การทำงานเป็นทีมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรเนื่องจากทำให้วัตถุประสงค์รวมขององค์กรประสบความสำเร็จสูงสุด โดยสมาชิกในทีมมีความพอใจในงานที่ทำและมีความพอใจเพื่อนร่วมงาน...”

พรนพ พุกกะพันธุ์ (2544 : 76) กล่าวถึง แนวทางสร้างความร่วมมือการปฏิบัติงานเป็นทีม โดยจัดให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและมีข้อควรคำนึงถึง ดังนี้

1. สร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการปฏิบัติงานขององค์กรนั้นอย่างแจ่มแจ้ง
2. ให้มีการสื่อสารที่ดี เพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา
3. เลือกวิธีปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับงานเพื่อให้งานบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
4. มีความคิดริเริ่มในการวินิจฉัยสั่งการอย่างมีประสิทธิภาพและการให้สิทธิแก่สมาชิกในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจปฏิบัติงานด้วย
5. การมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นำให้กับผู้ร่วมงานอื่นๆ เพื่อจะได้เป็นการทดสอบการปฏิบัติงานและความคิดเห็นจากผู้ร่วมงาน
6. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในวิธีการดำเนินที่จะได้พบปัญหาและหาแนวทางแก้ไข เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นดีขึ้น

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544 : 150-151) กล่าวถึงทีมและทีมงานได้ดังนี้

1. ทีม หมายถึง คนจำนวนหนึ่งที่มีทักษะต่างๆกันมาทำงานร่วมกันและกำหนดเป้าหมายหรือแนวทางร่วมกัน โดยต่างรับผิดชอบร่วมกัน
2. ทีมงาน หมายถึง ความเข้าใจและความมุ่งมั่นของลูกทีมที่มีให้กับทีม ดังนั้น ทีมทุกทีมจึงหมายถึงกลุ่มหรือคณะแต่กลุ่มทุกกลุ่มอาจไม่ใช่เป็นทีมก็ได้
3. ความเป็นทีมนั้นต้องการปรึกษาหารือ การตัดสินใจ และทำงานร่วมกัน

4. การทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่บุคคลหลายๆคนมารับผิดชอบงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันซึ่งบุคคลแต่ละคนล้วนมีพื้นฐานแนวความคิด ทักษะและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน จึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วม

ยงยุทธ เกษสาคร (2541 : 171 – 172) กล่าวถึง ยุทธศาสตร์การสร้างทีมงานให้มีประสิทธิภาพต้องตระหนักถึงปัจจัยหลักต่อไปนี้

1. การให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน
 2. มีการวางแผนล่วงหน้าร่วมกัน เพื่อสมาชิกจะรู้ว่าต้องทำตามขั้นตอนอย่างไร
 3. เข้าใจเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างไรและต้องพยายามช่วยทำทุกอย่างให้เป้าหมายขององค์กรนั้นสัมฤทธิ์ผล
 4. มีการติดต่อสื่อสารที่ดีระหว่างสมาชิกด้วยระบบเปิดและเพื่อให้ติดต่อองค์กรภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 5. แบ่งงานให้แต่ละคนรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถของเอกัตบุคคลเพื่องานจะได้ไม่ซ้ำซ้อน
 6. การให้สมาชิกร่วมตัดสินใจเพื่อสร้างความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกัน
 7. ให้กลุ่มมีความผูกพันยึดเหนี่ยว มีความรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
 8. แบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน เพื่อให้สมาชิกเข้าใจบทบาทของตนว่าต้องทำอะไรบ้างโดยไม่ก้าวก่ายผู้อื่น
 9. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อทุกคนจะได้ช่วยกันคิดช่วยกันทำช่วยกันหาทางแก้ไขการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น
 10. ให้คนมีอารมณ์เหมือนกันอยู่ด้วยกันกลุ่มจะได้มีพลัง
 11. เลือกสรรสมาชิกที่มีความสามารถเพื่อช่วยกันทำงานจะทำให้งานมีประสิทธิภาพ
 12. สร้างแรงจูงใจแต่ละคนได้ถูกต้อง
 13. สามารถใช้ข้อขัดแย้งเป็นเชิงสร้างสรรค์มากกว่าทำลาย
 14. ส่งเสริมให้กลุ่มสามารถทำงานร่วมกับกลุ่มอื่นได้เพื่อจะได้มีความสามัคคีกันนอกกลุ่ม
 15. สนับสนุนกันและกันในระหว่างสมาชิกของกลุ่ม
- ยงยุทธ เกษสาคร ยังกล่าวถึงขั้นตอนการสร้างทีมงานไว้ 7 ขั้นตอนคือ
1. การกำหนดภารกิจ หรืองานที่จะทำ
 2. สร้างความเข้าใจกับสมาชิก
 3. ระดมความคิด
 4. คัดเลือกความคิด
 5. กำหนดแผนปฏิบัติการ

6. การปฏิบัติตามแผน

7. การประเมินผล

สรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาจะทำให้การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องง่ายเพราะทุกคนทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีภารกิจและเป้าหมายร่วมกันนั่นเอง และการทำงานเป็นทีมจะมีประโยชน์ต่อการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายใน ดังนี้

1. ช่วยให้การดำเนินงานเป็นระบบ มีการแบ่งงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ
2. ช่วยให้มีผู้นำหลักมนุษยสัมพันธ์มาใช้ในทีมงานได้
3. ช่วยให้เกิดความรู้สึกสามัคคีระหว่างสมาชิกของทีมงานในการทำงานให้ประสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
4. ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ตามมาตรฐานการทำงาน
5. ช่วยให้เกิดความมั่นคงในอาชีพ เนื่องจากการทำงานเป็นทีมจะก่อให้เกิดความเป็นปึกแผ่นของสมาชิก อันจะก่อให้เกิดความเกรงใจของคณะผู้บริหารที่มีต่อทีมงานได้
6. ช่วยให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบรับผิดชอบของสมาชิกในทีม

2.2.3 การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ

การที่สถานศึกษาจะมีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งได้นั้นทุกคนในทีมจะต้องมีความตระหนักและมองเห็นความสำคัญของการประเมินตนเองว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน คุณภาพของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนซึ่งจะมีความสำคัญต่ออนาคตของสถานศึกษาและประเทศชาติ รวมทั้งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจว่าการประเมินตนเองก็คือนานในหน้าที่นั่นเองไม่ใช่งานที่เป็นภาวะเพิ่มเติมนอกจากนั้นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในด้วยจึงจำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรของสถานศึกษา โดยการจัดประชุมชี้แจงและฝึกอบรมการเรียนรู้เอกสารคู่มือต่างๆ ซึ่งการสร้างความรู้ความตระหนักและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฝึกอบรม มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญไว้ตามลำดับดังนี้

ขงยุทธ เกษสาคร (2541 : 298 – 299) กล่าวถึงการฝึกอบรมว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์การด้วยเหตุผลดังนี้

1. เพื่อการป้องกัน
2. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหา
3. การฝึกอบรมเป็นการทำให้บุคคลขององค์การทันสมัย
4. การฝึกอบรมช่วยประหยัดรายจ่ายได้มาก
5. การฝึกอบรมช่วยให้บุคลากรได้เกิดการเรียนรู้
6. การฝึกอบรมทำให้เกิดความสามัคคีระหว่างบุคลากรที่ทำงานในองค์การเดียวกัน
7. การฝึกอบรมเป็นการให้โอกาสแก่บุคลากรในการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง

8. การฝึกอบรมเป็นการช่วยให้บุคลากรมีความเชื่อมั่นในตนเอง
9. การฝึกอบรมเป็นการสนับสนุนการศึกษาตลอดชีพ
10. การฝึกอบรมช่วยเสริมสภาพคล่องด้าน โอกาส

สำหรับการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ ในองค์การ โดยการฝึกอบรมนั้น
 ยงยุทธ เกษสาคร (2541 : 301) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นอย่างมีแบบแผน เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และเพื่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามไปด้วย

2. การฝึกอบรม คือ กิจกรรมหรือความพยายามที่จะจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กร เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปเป็นในทางที่ดีขึ้น ในเรื่องความรู้ ทักษะ และทักษะในการทำงาน

3. การฝึกอบรมคือ กระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะและแลกเปลี่ยนทัศนคติตามความมุ่งหวังที่กำหนดให้อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งอาจจะเป็นการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือในสถานที่ทำงานก็ได้

อุทัย หิรัญโต (2531:108) กล่าวว่า การฝึกอบรมหมายถึงกระบวนการที่ส่งเสริมสมรรถภาพของบุคคลให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลโดยตรงไปยังผลงานของสถาบัน

วิจิต อาวะกุล (2537 : 24) ได้ให้ความหมายว่าการฝึกอบรมยังหมายถึง กระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้และมีความชำนาญเพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งโดยมุ่งให้บุคคลได้รู้เรื่องหนึ่งโดยเฉพาะและเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของคนไปในทางที่ต้องการ

ประโยชน์ของการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ โดยการฝึกอบรมนั้นเป็นที่เห็นชัดเจนและเป็นที่ยอมรับคือ (วิจิตร อาวะกุล. 2537 : 16 –19)

1. สมองความต้องการการกำลังคน
2. เป็นการลดเวลาการเรียนรู้งานให้สั้นเข้า
3. ปรับปรุงความสามารถในการทำงานให้สูงขึ้น
4. ลดความสิ้นเปลือง
5. ลดการขาดงาน
6. ลดอุบัติเหตุ
7. ลดการลาออกของพนักงาน
8. เป็นประโยชน์แก่พนักงานผู้รับการอบรม

ส่วนประโยชน์ของการสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยการฝึกอบรมที่จะเกิดขึ้นโดยตรงแก่พนักงานมีหลายประการได้แก่ (เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. 2543 : 169)

1. เป็นการปรับปรุงฝีมือของพนักงานในการทำงานให้ดีขึ้นสร้างฝีมือจากการฝึกอบรมเทคนิคใหม่
2. เป็นการปรับปรุงความสามารถในการทำงานทำให้มีโอกาสรับเงินเดือนตำแหน่งสูงขึ้น
3. ช่วยลดความเบื่อหน่ายเฉื่อยชาในการทำงานความผิดพลาดน้อยลง มีความกระฉับกระเฉง ความตั้งใจในการทำงานดีขึ้น
4. เพิ่มความมั่นใจ มีการปรับปรุงการทำงาน ศักดิ์ศรีและการเคารพตัวเอง ทำให้เป็นพนักงานที่มีคุณภาพและบุคลิกดีขึ้น
5. สามารถขยายความรับผิดชอบสูงขึ้นมีความรู้ด้านการงานและด้านการดูแลปกครองและบริหารดีขึ้น
6. เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของงานต่างๆกับงานของตน เพื่อการประสานงาน ลดความขัดแย้งในการทำงาน เพิ่มความพึงพอใจในการทำงาน ขวัญดีขึ้น
7. สร้างนิสัยการทำงานให้มีประสิทธิภาพ คำนึงเกี่ยวกับการมีระเบียบ มีระบบ มีวินัยที่ดี
8. ลดความตึงเครียดในการทำงาน อันเนื่องมาจากความรู้ความสามารถไม่พอ ความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารกับพนักงานลดน้อยลง

การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ ในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีจุดมุ่งหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2545 : 19) ดังนี้

1. ส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนทุกระดับทุกประเภท
2. เป็นการกระตุ้นและสร้างความมั่นใจแก่โรงเรียนเอกชนในการสร้างระบบการควบคุมภายในโรงเรียน และรับการตรวจสอบจากภายนอก
3. สร้างความมั่นใจในเรื่องคุณภาพการศึกษาให้กับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าโรงเรียนเอกชนเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
4. เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชนให้เป็นที่ยอมรับทั่วไป

สรุปได้ว่า การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีความจำเป็น เพื่อเพิ่มความมั่นใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จึงถือเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญยุทธศาสตร์หนึ่งในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กล้า ทองขาว (2545 : 81-87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การนำแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติ ได้เสนอยุทธศาสตร์ของการนำแผนสู่ ความสำเร็จในการปฏิบัติไว้ 7 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้าใจร่วมกัน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การกำหนดกรอบภารกิจและมอบหมายงานที่ชัดเจน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กรที่นำแผนสู่การปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การมีระบบการกำกับ ตรวจสอบ และประเมินผลเป็นกลไกส่วนหนึ่งของ องค์กร

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมแรงแบบสร้างสรรค์

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การสนับสนุนและผูกพันโดยส่วนกลาง และท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การมีส่วนร่วมแบบบูรณาการที่เป็นองค์รวมในส่วนภูมิภาค เขตพื้นที่การ ศึกษาและท้องถิ่น

จากงานวิจัยของ กล้า ทองขาวมีข้อเสนอที่น่าสนใจ คือ การดำเนินแผนยุทธศาสตร์ใน ยุทธศาสตร์ที่ 1 และ 2 ให้ใช้กระบวนการเรียนรู้ในรูปขององค์การแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Organization) โดยมีแนวคิดว่า องค์การการเรียนรู้อาจจัดในรูป การประชุมกลุ่ม การสัมมนา กลุ่ม หรือเสวนากลุ่มผู้นำ หรือผู้แทนและปัจเจกบุคคล ทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มี องค์กรหลักเป็นผู้ประสานการจัดและอำนวยความสะดวก ให้เกิดบรรยากาศ การทำงานที่ตีร่วมกัน ในยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การสร้างความเข้มแข็ง แก่องค์กรด้วยวิธีการ ดังนี้

1. ฝึกอบรม หรือ พัฒนาศักยภาพและความสามารถของบุคคลที่รับผิดชอบ โดยจงใจให้ บุคคลและผู้ร่วมรับผิดชอบเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน มีความผูกพันและมีความรับผิดชอบต่อแผนงาน และโครงการที่สอดคล้องตามที่กำหนด

2. สรรหาและพัฒนาผู้นำองค์กร ที่เป็นผู้มีวิสัยทัศน์และมีทักษะของความเป็นผู้นำการ เปลี่ยนแปลง โดยจะต้องเป็นผู้นำที่มีพลังเปี่ยมล้น มุ่งมั่นและเข้าใจความต้องการการเปลี่ยนแปลง ชัดเจน เป็นผู้มีทักษะในการแสวงหาความร่วมมือ มีทักษะด้านการสื่อสาร

3. กระบวนการดำเนินกิจกรรม การนำแผนสู่การปฏิบัติภายในองค์กร และระหว่างองค์กร ให้ยึดหลัก การมีส่วนร่วมทุกฝ่าย โดยใช้องค์การการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นกลไกการทำงานและมีการ ติดต่อสื่อสารระหว่างกันแบบเปิดกว้าง

สำหรับยุทธศาสตร์ที่ 4 และ 5 มีข้อเสนอว่า การกำกับการตรวจสอบ และประเมินผล การ ปฏิบัติงานมุ่งที่จะนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติ และแก้ปัญหการนำแผนสู่การปฏิบัติโดยจัดให้มี กลไกกำกับ ตรวจสอบและประเมินผล เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร และให้มีระบบการเสริมแรง ผู้ปฏิบัติด้วยวิธีการสร้างเสริมความสามัคคี และเพิ่มพลังใจแก่บุคคลที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริม ความสามัคคี และเพิ่มพลังใจแก่บุคคลที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติงาน

ของตนให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และในยุทธศาสตร์ที่ 7 จัดให้มีการส่งเสริมและให้โอกาสกลุ่มพลังองค์กรประชาชน องค์กรประชาคม สื่อมวลชน สื่อพื้นบ้าน ผู้นำชุมชน มีโอกาสเรียนรู้และตัดสินใจร่วมกัน

2.2.4 การกำหนดผู้รับผิดชอบ

ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาที่ร่วมกันทำงานเป็นทีม นั้น จำเป็นจะต้องมีผู้ที่รับผิดชอบในการประสานและกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความมั่นใจในการดำเนินงานจึงควรมอบหมายให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อเป็นตัวกลางในการประสาน กำกับ ดูแล ให้มีการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายใน และการดำเนินงานให้เชื่อมโยงกันโดยคณะกรรมการดังกล่าว อาจจะใช้คณะกรรมการที่สถานศึกษามีอยู่แล้วหรือในกรณีที่ยังไม่มีกรรมการใดๆ เลย ก็อาจตั้งขึ้นมาใหม่ โดยพิจารณาตามโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา เพื่อรับผิดชอบการประกันคุณภาพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ เป็นต้นว่า ฝ่ายวิชาการรับผิดชอบคุณภาพของครู กระบวนการเรียนการสอน และผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2543 : 54) ในขณะที่เดียวกันได้มีนักวิชาการกล่าวถึง ความรับผิดชอบในการบริหารโรงเรียนเพื่อมุ่งสู่การประกันคุณภาพภายในไว้คือ

รัชชัย เปรมปรีดี (2543 : 89) กล่าวถึง ผู้รับผิดชอบตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. ผู้รับผิดชอบงานบริหารบุคคล
2. ผู้รับผิดชอบงานบริหารวิชาการ
3. ผู้รับผิดชอบงานบริหารธุรการ
4. ผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน-นักศึกษา
5. ผู้รับผิดชอบงานด้านบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543 : 241- 242) กล่าวถึง การกำหนดผู้รับผิดชอบ เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในองค์กรไว้ ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ได้บังคับบัญชากับผู้บังคับบัญชา ซึ่งสิ่งที่ผู้ได้บังคับบัญชาจะต้องยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ คือ

- 1.1 เรียนรู้นิสัย จิตใจและแนวทางการทำงานของผู้บังคับบัญชา
- 1.2 ทำงานด้วยความรับผิดชอบ
- 1.3 ยอมรับและให้เกียรติผู้บังคับบัญชา
- 1.4 ให้การยกย่องสรรเสริญผู้บังคับบัญชา
- 1.5 ให้ความร่วมมือสนับสนุนการทำงานของผู้บังคับบัญชาตลอดเวลา

จีน

- 1.6 สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา
- 1.7 พยายามพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพสูงขึ้น
- 1.8 เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมตามที่ผู้บังคับบัญชาเชิญ หรือเป็นงานที่องค์กรจัด

1.9 แสดงความมีน้ำใจต่อผู้บังคับบัญชา

2. การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อแสดงบทบาทของผู้รับผิดชอบ ผู้บังคับบัญชาจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนี้

- 2.1 สร้างแบบอย่างการเป็นผู้นำที่ดี
- 2.2 มีความจริงใจให้ความเท่าเทียมกันแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน
- 2.3 รู้จักการควบคุมอารมณ์ของตนเองในสภาพการณ์และโอกาสต่างๆ ในการทำงาน

2.4 ต้องสร้างความสัมพันธ์อันดี คือ หมั่นเอาใจใส่ดูแลเยี่ยมเยียนผู้ใต้บังคับบัญชา ในขณะที่ทำงานอย่างสม่ำเสมอ

- 2.5 ให้การสนับสนุนส่งเสริมโดยการกล่าวยกย่อง
- 2.6 ให้การสนับสนุนให้มีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ
- 2.7 ให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา
- 2.8 ให้หลักประกันความมั่นคงในอาชีพ
- 2.9 เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน

กล่าวโดยสรุปก็คือ การกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้น เป็นยุทธศาสตร์ที่จะทำให้ทุกคนมีหน้าที่ รับผิดชอบ และทราบทิศทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน

2.2.5 การวางแผนและการกำกับดูแล

การวางแผนเป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายแนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบระยะเวลาและทรัพยากรจะต้องใช้ เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในจำเป็นต้องมีการวางแผนและการกำกับดูแลที่เป็นระบบ เพื่อให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพโดยมีการวางแผน การกำกับดูแล และจัดให้มีการประชุมตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรายงานความก้าวหน้าของงานที่ทำไปแล้วและช่วยกันพัฒนางานที่จะทำต่อไป

2.2.5.1 ลักษณะและองค์ประกอบของการวางแผน

สุพาตา สิริกุตตาและคณะ (2543 : 9) ได้สรุปว่า การวางแผนมีลักษณะดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์
2. การกำหนดกลยุทธ์
3. การพัฒนาแผนตามสายการบังคับบัญชา

ธีรยุทธ พึ่งเทียร และ สุรพล สุยะพรหม (2544 : 14-15) ได้สรุปองค์ประกอบของการวางแผนได้ 7 ประการ คือ

1. การวางแผนเป็นกระบวนการ
2. การจัดเตรียม
3. เป็นชุดหนึ่ง
4. การตัดสินใจเพื่อการกระทำในอนาคต
6. การมุ่งสู่การทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
7. ใช้วิธีการที่ให้ผลงานสูง

สิริอร ชันธหัตถ์ (2541 : 58) ได้สรุปความหมายของการวางแผนไว้ว่า

การวางแผน หมายถึง การตกลงใจไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำเท่าไร ทำทำไม ทำเมื่อใด ทำที่ไหน ทำกับใคร ใครเป็นคนทำ และทำอย่างไร โดยใช้ปัจจัยต่างๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เวลา และการจัดการมาประสานสัมพันธ์ และจัดเป็นระบบขึ้น

2.2.5.2 จุดมุ่งหมายประโยชน์และข้อจำกัดของการวางแผน

สุพาตา สิริกุตตา และคณะ (2543 : 10-11) ได้สรุปมุ่งจุดหมายของการวางแผนไว้ดังนี้

1. เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ขององค์การให้ชัดเจน
2. เพื่อกำหนดหน้าที่ของบุคคลากรในองค์การ
3. เพื่อวางแนวทางและระเบียบกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน
4. เพื่อสร้างการควบคุมงาน
5. เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

สุพาตา สิริกุตตาและคณะ ยังได้สรุปประโยชน์ (ข้อดี) ของการวางแผนไว้ดังนี้

1. การปรับปรุงด้านการจัดการ
2. ความชัดเจนขององค์การ
3. การกระตุ้นข้อผูกมัดกับพนักงาน
4. การพัฒนาการควบคุมที่มีประสิทธิผล
5. การวางแผนทำให้บรรลุเป้าหมาย
6. การวางแผนทำให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

7. การวางแผนสามารถช่วยพัฒนาการปฏิบัติการให้ทันสมัย

ส่วนข้อจำกัด (ข้อเสีย) ของการวางแผน (สุพาดา สิริกิตตา และคณะ 2543 : 11) มีดังนี้

1. ความล้มเหลวในการอธิบายและให้คำแนะนำวิธีการบริหารตามแผนที่วางไว้
2. ความยากลำบากในการวางแผน
3. อันตรายจากความไม่ยืดหยุ่นของแผน
4. อันตรายจากการมุ่งความสำคัญที่เป้าหมายระยะสั้นมากกว่าเป้าหมายระยะยาว

2.2.5.3 ความสำคัญของการวางแผน

สมคิด บางโม (2540 : 82) ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวางแผนไว้ดังนี้

1. ช่วยลดการทำงานตามยถากรรม
2. ช่วยให้การทำงานประสานสัมพันธ์กัน รวมทั้งลดการทำงานซ้ำซ้อน
3. การปฏิบัติงานตามแผนงานย่อมก่อให้เกิดการประหยัดทั้งเงินทุนและเวลา
4. ช่วยให้การตรวจสอบและควบคุมงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่การงานของผู้บริหารให้ลดน้อยลง
6. ช่วยให้ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในการบริหารมากขึ้น
7. ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตรวจสอบความสำเร็จของเป้าหมายได้
8. แผนงานที่ดีจะสามารถระดมกำลังคนและทรัพยากรต่างๆขององค์การมาใช้อย่างทั่วถึง

สมคิด บางโม (2540 : 84) ยังได้สรุป การจำแนกประเภทของแผนต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. การแบ่งจำแนกแผนตามระยะเวลา แบ่งออกเป็น
 - 1.1 แผนระยะสั้น (short-range Planning)
 - 1.2 แผนระยะยาว (Medium-range Planning)
 - 1.3 แผนระยะยาว (Long-range Planning)
2. การจำแนกแผนตามระดับการบริหารประเทศ
 - 2.1 แผนระดับชาติ
 - 2.2 แผนระดับภาค
 - 2.3 แผนระดับท้องถิ่น
3. การจำแนกแผนตามระดับขององค์การ
 - 3.1 แผนส่วนรวมหรือแผนแม่บท
 - 3.2 แผนสาขา
 - 3.3 แผนงาน โครงการหรือแผนปฏิบัติการ

ในส่วนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ต้องมีการจัดทำแผนต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในบรรลุเป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 :40) คือ

1. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. แผนปฏิบัติการประจำปี
3. แผนการจัดการเรียนการสอน
4. แผนประเมินคุณภาพการศึกษา
5. แผนงบประมาณ

สำหรับแผนของโรงเรียนในการดำเนินงานเป็นหลักใหญ่เพื่อการประกันคุณภาพภายในคือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนพัฒนาโรงเรียน เป็นแผนระยะยาว 3 – 5 ปี ที่ครอบคลุม เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน

สุรัฐ ศิลปอนันต์ (2545 : 226) ได้กล่าวถึงกระบวนการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ โดยเสนอ ภาพรวมของกระบวนการจัดทำแผนปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งครู-อาจารย์ ในโรงเรียนต้องทำความรู้จัก กระบวนการโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. คุณภาพ – ความเสมอภาค
2. การสอน – การเรียน
3. การบริหารแบบยึดโรงเรียนเป็นฐาน
4. การนิเทศของเขตพื้นที่
5. การพัฒนาบุคลากรทั้งโรงเรียน
6. การร่วมคิดร่วมทำ
7. การให้รางวัลและเชิดชูความสำเร็จของนักเรียนและความสำเร็จของครู

อาจารย์

8. ความเป็นกระบวนการ – มิใช่เหตุการณ์
9. ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน
10. ความคาดหวังในความสำเร็จของนักเรียนสูง
11. การมีเป้าหมายการสอนที่ชัดเจน
12. บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียน
13. การติดตามความก้าวหน้าในการเรียน (ผลสัมฤทธิ์)

2.2.5.4 การวางแผนและการจัดงบประมาณสำหรับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การวางแผนเพื่อนำไปปฏิบัติจะต้องเชื่อมโยงกับนโยบายของโรงเรียน นั่นก็คือ เชื่อมโยงการกำหนดนโยบายกับการวางแผนและสอดคล้องกับลำดับความสำคัญที่ได้จัดไว้แล้ว โดยจะต้องสอดคล้องกับแผนการเงินที่ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ “การประมาณการค่าใช้จ่าย” กับ “การประมาณการรายรับ” สำหรับงบประมาณของโรงเรียนก็เป็นเงินที่จัดสรรให้ตามแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั่นเอง ซึ่งการวางแผนและการจัดงบประมาณ มีความสำคัญต่อการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายใน (ถวิล มาตรฐาน. 2545 : 155) ดังนี้

1. มีทรัพยากรเพียงพอที่จะสนับสนุนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
2. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด
3. ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความมั่นใจที่ใช้ทรัพยากรทั้งหมด ให้สอดคล้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา

4. การจัดสรรงบประมาณสอดคล้องและเหมาะสมกับลำดับความสำคัญของความต้องการศึกษา

5. มีเอกสารการเงินและงบประมาณเผยแพร่แก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง มีแผนงานการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบอ่านเข้าใจง่าย

ถวิล มาตรฐาน ยังกล่าวถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติไว้ดังนี้

1. มีระบบขั้นตอนการตรวจสอบ เพื่อสะดวกต่อการกำกับติดตาม ควบคุมการใช้จ่าย
2. งบประมาณสามารถยืดหยุ่นได้ สามารถปรับเปลี่ยนจากโครงการหนึ่งไปสู่อีกโครงการหนึ่ง ได้ตามความเหมาะสม และจำเป็น หรือเมื่อมีการปรับเปลี่ยนโครงการ หรือเกิดเหตุฉุกเฉินระหว่างดำเนินการ

3. การประเมินผลกระทบจากการจัดสรรทรัพยากรได้รับการวิเคราะห์และพิจารณาอย่างถี่ถ้วน

4. ประเมินผลการจัดสรรทรัพยากรว่ามีผลกระทบต่อการทำงาน หรือไม่อย่างไร

5. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความมั่นใจว่าจะดำเนินการทบทวนการปฏิบัติงานและพัฒนาไปสู่เป้าหมาย

สำหรับการกำกับดูแลจะช่วยพัฒนางานที่จะทำต่อไป อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากการกำกับดูแลมีพื้นฐานมาจากการนิเทศงาน ซึ่งเป็นการมองรอบด้าน เข้าใจปัญหาหรือโครงสร้างของงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ทั้งหมด โดยที่การนิเทศในส่วนของการกำกับดูแลจะเป็นงานที่ส่งเสริมคนอื่นให้ทำงานดีขึ้น หน้าที่ความรับผิดชอบจึงพิจารณาถึงการทำงานร่วมกับคนอื่น ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้ (ชารี มณีศรี. 2538 : 15 - 17)

1. ความรับผิดชอบที่มีต่อผู้ได้บังคับบัญชา มีพฤติกรรมคือ

- 1.1 เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ได้บังคับบัญชา
- 1.2 เคารพในศักดิ์และสิทธิ์ของบุคคลอื่น
- 1.3 รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและคำร้องเรียนของผู้ได้บังคับบัญชา
- 1.4 พัฒนาให้แต่ละคนมีความรู้สึก เป็นเจ้าของมีความผูกพันต่องานที่ทำและทำงานเป็นทีม
- 1.5 ยกย่องชมเชยผู้ทำงานดี
- 1.6 ให้ความสนใจแก่นักงานทุกคน
- 1.7 รู้จักควบคุมตัวเอง
- 1.8 คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 1.9 แบ่งงานให้ตรงกับความสามารถและทักษะของแต่ละคน
- 1.10 มอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้เหมาะกับงานแต่ละประเภท
- 1.11 ฝึกอบรมและส่งเสริมผู้ได้บังคับบัญชาให้มีความรับผิดชอบในงานที่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น
- 1.12 ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน
- 1.13 เสนอแนะและส่งเสริมแต่ละบุคคลให้พัฒนายิ่งขึ้น
- 1.14 ให้ทุกคนมีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 1.15 พัฒนาความมีสมานฉันท์ ความร่วมมือและการทำงานเป็นคณะ
- 1.16 เข้าใจนโยบายทางการบริหาร ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้ได้บังคับบัญชา
- 1.17 ประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูล โดยเฉพาะส่วนที่อยู่ในความสนใจของผู้ได้บังคับบัญชา
- 1.18 กระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่มและความสนใจ
- 1.19 เสนอแนะเพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น
- 1.20 ตัดสินวินิจฉัยลงโทษด้วยความยุติธรรมพร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง
- 1.21 เสนอผลการวินิจฉัยให้หน่วยเหนือทราบพร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง
- 1.22 ลดปัญหาข้อบังคับข้อใจอย่างฉับไว เท่าที่จะทำได้ หากไม่สามารถจะทำได้

เพราะนอกเหนืออำนาจหน้าที่ให้ผ่านเรื่องไปยังหน่วยเหนือ

1.23 ให้คำปรึกษาหารือแก่ผู้ได้บังคับบัญชาด้วยมิตรไมตรีทั้งปัญหาส่วนตัวและปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่การงาน

2. ความรับผิดชอบที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน

- 2.1 ให้ความร่วมมือกับผู้บริหารคนอื่นๆ

- 2.2 ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ ในงานบริหารบุคลากรการจัดรูปงาน การวางแผนและการควบคุม ความสัมพันธ์ กับชุมชนและงานในหน้าที่
 - 2.3 ประสานงานกับฝ่ายต่างๆ
 - 2.4 เข้าใจปัญหาของเพื่อนร่วมงาน
 - 2.5 ยอมรับข้อเสนอแนะและข้อวิพากษ์วิจารณ์ของเพื่อนร่วมงานด้วยความสุขุม
- รอบคอบ
- 2.6 ป้องกันและยกย่องผลงานหน่วยงานในสังกัดและพร้อมที่จะชี้แจงเหตุผล
- ประกอบ
- 2.7 ให้ความช่วยเหลือหน่วยงานอื่นในการแก้ปัญหาต่างๆ
 - 2.8 ใช้ประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาต่างๆ
 - 2.9 สับเปลี่ยนโยกย้ายและเลื่อนระดับพนักงานที่ทำงานดี
 - 2.10 เรียนรู้วิธีการทำงานจากเพื่อนร่วมงาน
3. ความรับผิดชอบต่องาน
 - 3.1 รู้ระบบขอบข่ายงาน
 - 3.2 วางแผนงานในหน่วยงาน
 - 3.3 ดูแลอุปกรณ์เครื่องใช้ในหน่วยงานให้อยู่ในสภาพใช้งานได้
 - 3.4 เข้าใจความต้องการของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานรวมทั้งเข้าใจนโยบายของหน่วยงานที่รับผิดชอบ
 - 3.5 วางแผนปฏิบัติงาน
 - 3.6 กำหนดลักษณะงาน โดยคำนึงถึงมาตรฐานคุณภาพ ความสัมพันธ์ของงานที่มีต่อหน่วยงานอื่น
 - 3.7 มอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถและทักษะของแต่ละบุคคล รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรในระยะยาว
 - 3.8 วางแผนงานที่สามารถปฏิบัติได้ โดยกำหนดให้เหมาะสมกับระยะเวลา
 - 3.9 วางแผนการใช้กำลังคน ให้เกิดความสูญเปล่าน้อยที่สุด
 - 3.10 อำนวยความสะดวกดำเนินงานไปด้วยความราบรื่นเมื่อมีปัญหาและอุปสรรคที่รับ
- แก้ปัญหาทันที่
- 3.11 วิเคราะห์ผลงานของพนักงานตลอดเวลา เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไข
 - 3.12 ยึดหลักการพัฒนาโดยผ่านการอ่านค้นคว้าและการพบประสังสรรค์
- ทั้งนี้การกำกับดูแลและรวมถึง กระบวนการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำงานของผู้ร่วมงานด้วย โดยที่กระบวนการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน ประกอบด้วย 10 ขั้นตอน ดังนี้
1. การประเมินประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน

2. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายหรือคุณค่า
3. แบ่งแยกให้ชัดเจนระหว่างทำงานไม่ได้และเป็นปัญหาทำงานไม่ได้
4. ทำงานไม่ได้ : กำหนดมาตรฐาน
5. ทำงานไม่ได้ : จัดอุปสรรคในระบบ
6. ทำงานไม่ได้ : ปฏิบัติ
7. ทำงานไม่ได้ : ผิดอบรม
8. ทำงานไม่ได้ : เปลี่ยนงาน
9. ทำงานไม่ได้ : ย้าย
10. ไม่ทำงาน : ให้รางวัลหรือลงโทษ

กล่าวโดยสรุปก็คือ การวางแผนและการกำกับดูแล เป็นยุทธศาสตร์ที่โรงเรียนต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและโรงเรียนจะต้องจัดทำแผนต่างๆ คือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแผนระยะยาวที่ครอบคลุมเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษานั้นๆ จากแผนระยะยาวดังกล่าวนำมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการประจำปีซึ่งเป็นแผนระยะสั้นว่าภายใน 1 ปี สถานศึกษามีเป้าหมายจะดำเนินการเรื่องใดและโดยวิธีใด แล้วจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้โดยต้องวางแผนการประเมินผลไปพร้อมกันด้วย และที่สำคัญผู้บริหารสถานศึกษาต้องคิดงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนจัดทำเป็นแผนงบประมาณทั้งรายรับและรายจ่ายของสถานศึกษานั้นๆ ส่วนการกำกับดูแลมีความสำคัญในการประกันคุณภาพภายในซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสนใจ เพราะการกำกับดูแล เป้าหมายหลักอยู่ที่การพัฒนาครู ช่วยสร้างครูให้มีลักษณะความเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกับคนอื่นอันจะยังผลให้เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนดียิ่งขึ้น และเป็นการมุ่งพัฒนาคนและพัฒนางานเพื่อมุ่งสู่การประกันคุณภาพภายในทุกระดับนั่นเอง

จันทนา พิทยาธิรัฐ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามโครงการรับรองคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการโรงเรียนเอกชนได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียน วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน จัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่จะทำก่อนหลัง ติดตามประเมินผลปฏิบัติตามแผน กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตรวจสอบความก้าวหน้างานครบทุกด้าน และนำผลการตรวจสอบไปใช้ในการปรับปรุงบริหารงานโรงเรียน ร่วมวางแผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โรงเรียน ยกย่องประกาศเกียรติคุณ เผยแพร่ผลงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน และร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ปัญหาการปฏิบัติงาน

1. การมีส่วนร่วม เป็นการระดมสรรพกำลังจากทรัพยากรมนุษย์ สามารถนำเอาประสบการณ์ ความรู้และทักษะของแต่ละคนมาใช้ในการวางแผน ทำให้ได้แผนงานที่ดีสมบูรณ์ขึ้นและการนำไปปฏิบัติจะประสบผลสำเร็จได้ดีขึ้นเช่นเดียวกัน
2. การมีส่วนร่วมทำให้คุณภาพการตัดสินใจสูงขึ้น และทำให้ได้แผนงานที่เกิดจากหลายๆทัศนะ และหลากหลายจากผู้ชำนาญการ / ผู้เชี่ยวชาญ
3. การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ทำให้เกิด พันธสัญญาพร้อมที่จะให้ตรวจสอบ ตลอดจนช่วยให้เกิดการสนับสนุนในการนำไปปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในผลลัพธ์
4. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจ เป็นวิธีการพัฒนา หรือเป็นการสร้างวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้เกิดความสามัคคีในทีมงานและสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในองค์กร
5. การมีส่วนร่วมในการบริหารเปิดโอกาสให้แต่ละบุคคล กลุ่มบุคคล เพิ่มพูนประสบการณ์ในวิชาชีพและแสวงหาแนวทางพัฒนาวิชาชีพของตนเอง
6. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจเป็นการเปิดโอกาสอันยิ่งใหญ่สำหรับโรงเรียนที่จะลดการต่อต้านและปรับเปลี่ยนไปสู่แนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ
7. การมีส่วนร่วมถือว่าเป็น “ความชอบธรรม” หรือเป็น “สิทธิ” ของผู้ร่วมงานทุกคน

2.2.6.1 ความสำคัญในการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องในการประกันคุณภาพภายใน

1. ช่วยให้สถานศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างขวางมากขึ้น
2. ก่อให้เกิดแนวคิดและแนวทางที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับตนเอง
3. เป็นกลไกในการกระตุ้นให้สถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า
4. ผู้บริหารสามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลให้มีการประกันคุณภาพภายในที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม
5. ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีบทบาทร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในทุกขั้นตอน
6. กรรมการสถานศึกษาเข้ามามีบทบาทในการกำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา
7. ผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีบทบาทโดยเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพและการจัดการเรียน และให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา
8. ชุมชน มีบทบาทโดยเข้ามามีส่วนร่วมคิด/ร่วมทำ ร่วมให้และใช้ข้อมูล เพื่อกำหนดเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนา ตรวจสอบประเมินผล และปรับปรุงสถานศึกษา
9. เขตพื้นที่ และหน่วยงานที่กำกับดูแล มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการใช้ ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 750 คน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตการศึกษา 1 จาก 20 โรงเรียนๆ ละ 5 คน รวม 100 คน

2. ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตการศึกษา 1 จาก 20 โรงเรียนจำนวน 650 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตการศึกษา 1 โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด จำนวน 100 คน

2. ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหาร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ถามการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพ ภายในตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม และประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1 โดยแบ่งเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารและชุดที่ 2 สำหรับครู แต่ละชุดแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ใน 6 ด้าน คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การทำงานเป็นทีม การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ การกำหนดผู้รับผิดชอบ การวางแผนและการกำกับดูแล และการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครู ในการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกัน เป็นแบบปลายเปิด (Open – Ended)

3.2.1 การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ประมวลความรู้จากกรอบแนวคิดของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง
3. นำแบบสอบถามที่ร่างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. สร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ โดยแบ่งระดับการใช้ยุทธศาสตร์ออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 51 ข้อ จำแนกในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	9	ข้อ
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	8	ข้อ
3. ด้านการสร้าง ความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ	8	ข้อ
4. ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ	7	ข้อ
5. ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล	10	ข้อ
6. ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง	9	ข้อ

เกณฑ์ในการพิจารณาได้กำหนดคะแนนของแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับดังนี้

5	หมายถึง	มีการใช้	มากที่สุด
4	หมายถึง	มีการใช้	มาก
3	หมายถึง	มีการใช้	ปานกลาง
2	หมายถึง	มีการใช้	น้อย
1	หมายถึง	มีการใช้	น้อยที่สุด

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

1. หาคความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเนื้อหา และโครงสร้างเพื่อให้เกิดความเข้าใจ แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และสามารถวัดได้ตรงกับเรื่องที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงและพัฒนาตามคำแนะนำ เพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1. ดร. ยุทธ ไกยวรรณ	อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
สถาบันราชภัฏ พระนคร
2. นายมณฑิเตอร์ มุสิกทอง	ผู้ช่วยศึกษาธิการ อำเภอบางพลี จ. สมุทรปราการ
3. นายสุศิลป์ วัฒนกิจเจริญ	อดีตครูใหญ่ฝ่ายมัธยม โรงเรียนรุ่งอรุณ
4. ว่าที่พันตรีปณิธาน จันทร์ไทย	ศึกษานิเทศก์ 6 สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน
5. นายวิภาส สุภมันตา	หัวหน้ากลุ่มพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จังหวัดสมุทรปราการ

2. หาคความเชื่อมั่น (Reliability) การหาคความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับนี้ หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนศรีวัฒนาบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีนานาชาติ โดยเป็นผู้บริหารจำนวน 9 คน และครู 21 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาคความเชื่อมั่นโดยหาคความเชื่อมั่นวิธีหาคค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach โดยกำหนดค่ายอมรับได้ที่ระดับ .75 ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98 และค่าความเชื่อมั่น รายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	=	.92
2.2 ด้านการทำงานเป็นทีม	=	.91

2.3 ด้านการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ	=	.93
2.4 ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ	=	.95
2.5 ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล	=	.94
2.6 ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง	=	.92

3. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ มาปรับปรุงแก้ไข แล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามวิธีการดังต่อไปนี้

1. บันทึกลงเสนอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเพื่อออกหนังสือถึงเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม และประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1

2. นำหนังสือเสนอ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน เพื่อพิจารณาให้เห็นชอบ และออกหนังสือไปถึงผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม ไปให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์พร้อมแนบซองจดหมายติดแสตมป์ส่งกลับมายังผู้วิจัย

4. ผู้วิจัยขอเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และกำหนดส่งแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม ส่วนโรงเรียนในจังหวัดสมุทรปราการผู้วิจัยไปแจกและรับคืนด้วยตนเอง หลังจากนั้นติดตามผลและรวบรวมแบบสอบถามคืนเป็น 2 ระยะเวลาละประมาณ 7-10 วัน โดยทางโทรศัพท์รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งสิ้นประมาณ 25 วัน โดยแบบสอบถามที่ส่งทั้งสิ้นจำนวน 342 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืน 328 ฉบับ ซึ่งจำแนกเป็นผู้บริหาร 95 ฉบับ และครู 233 ฉบับ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง คือผู้บริหารและครู

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหาร	95	28.96
2. ครู	233	71.04
รวม	328	100.00

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของระดับการใช้ยุทธศาสตร์ โดยทำเป็นภาพรวมและรายด้านแล้วนำเสนอในรูปตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบ โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2532 : 111) ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง มีการใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มีการใช้อยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีการใช้อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง มีการใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดการกระจายของข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1 โดยทำเป็นภาพรวมและรายด้านแล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

3. เปรียบเทียบการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1 วิเคราะห์โดยใช้ t -test ทั้งภาพรวม รายด้าน และรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปตาราง พร้อมกับคำบรรยายประกอบ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิด ใช้ค่าความถี่ แล้วเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

5. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC⁺ (Statistical Package for The Social Sciences / Personal Computer Plus)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์โดยใช้หลักสถิติดังนี้

1. ความถี่และค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t -test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม และประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ปีการศึกษา 2545

ในการวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลการวิจัยนั้น ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบ

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลงานวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูในการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้และลำดับที่ของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ในภาพรวม ทั้ง 6 ด้าน

ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน	n = 328		ระดับการใช้	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	3.54	1.00	มาก	2
2. การทำงานเป็นทีม	3.42	0.95	ปานกลาง	4
3. การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ	3.64	1.01	มาก	1
4. การกำหนดผู้รับผิดชอบ	3.48	0.90	ปานกลาง	3
5. การวางแผนและการกำกับดูแล	3.30	0.88	ปานกลาง	5
6. การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง	3.23	0.91	ปานกลาง	6
รวม	3.43	0.85	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ในภาพรวมมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการใช้อยู่ในระดับมากจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านที่ 3. การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.64$) และด้านที่ 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.54$) ส่วนด้านอื่นๆมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านที่ 4. การกำหนดผู้รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.48$) ด้านที่ 2. การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 3.42$) ด้านที่ 5. การวางแผนและการกำกับดูแล ($\bar{X} = 3.30$) และด้านที่ 6. ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.23$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้ และลำดับที่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	n = 328 คน		ระดับการใช้	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. การสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดความสนใจ การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.55	1.21	มาก	6
2. การสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานกล้าตัดสินใจ ในงานที่ปฏิบัติ	3.44	1.15	ปานกลาง	7
3. การแสวงหาความร่วมมือในการทำงาน	3.59	1.04	มาก	4
4. การสั่งการและการติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อ บรรลุเป้าหมายการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน	3.59	1.03	มาก	3
5. การสร้างและรักษาระเบียบวินัยในการทำงาน	3.68	0.98	มาก	1
6. การใช้ปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์	3.66	1.00	มาก	2
7. พัฒนาความสามารถและศักยภาพของผู้ทำงาน	3.57	1.09	มาก	5
8. ส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน	3.31	1.26	ปานกลาง	9
9. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	3.44	1.18	ปานกลาง	8
รวม	3.54	1.00	มาก	

ตารางที่ 4.2 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารในภาพรวมมีการใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับมากจำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 5. การสร้างและรักษาระเบียบวินัยในการทำงาน ($\bar{X} = 3.68$) ข้อ 6. การใช้ปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์ ($\bar{X} = 3.66$) และข้อ 4. การสั่งการและติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.59$) ข้อที่มีการใช้อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 3 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.31$) คือข้อ 8. การส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้และลำดับที่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ด้านการทำงานเป็นทีม

ด้านการทำงานเป็นทีม	n = 328 คน		ระดับการใช้	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. สร้างกลุ่มบุคคลที่ช่วยผลักดันให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	3.52	1.08	มาก	1
2. กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในทีมให้มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน	3.48	0.99	ปานกลาง	2
3. เสริมสร้างความผูกพันด้วยการตัดสินใจและความรับผิดชอบร่วมกัน	3.44	1.02	ปานกลาง	3
4. เสริมสร้างให้มีความกระตือรือร้นในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่มอย่างใกล้ชิด	3.38	1.01	ปานกลาง	6
5. จัดให้มีการสนับสนุนกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม	3.40	1.03	ปานกลาง	5
6. มีการวิเคราะห์ปัญหา จุดอ่อนของงาน และของทีมก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงาน	3.31	1.09	ปานกลาง	8
7. เที่ยงเบนความขัดแย้งของทีมให้เป็นไปทางสร้างสรรค์	3.37	1.06	ปานกลาง	7
8. เสริมสร้างความร่วมมือประสานงานกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม	3.42	1.01	ปานกลาง	4
รวม	3.42	0.95	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ด้านการทำงานเป็นทีมในภาพรวมมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบที่มีการใช้อยู่ในระดับมากจำนวน 1 ข้อ และมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 1. สร้างกลุ่มบุคคลที่ช่วยผลักดันให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ($\bar{X} = 3.52$) ข้อ 2. กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในทีมให้มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน ($\bar{X} = 3.48$) และข้อ 3. เสริมสร้างความผูกพันด้วยการตัดสินใจและความรับผิดชอบร่วมกัน ($\bar{X} = 3.44$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.31$) คือ ข้อ 6. มีการวิเคราะห์ปัญหาจุดอ่อนของงานและของทีมก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้และลำดับที่ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ด้านการสร้างความตระหนัก และความรู้ ความเข้าใจ

ด้านการสร้าง ความตระหนัก และความรู้ความเข้าใจ	n = 328 คน		ระดับ การใช้	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. นำนโยบาย และการจัดการศึกษาระดับ เอกชนอาชีวศึกษามาใช้	3.80	1.00	มาก	1
2. ส่งเสริมความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน	3.67	1.09	มาก	3
3. จัดให้มีการสำรวจความต้องการ ในการฝึกอบรมและ พัฒนานุคลากร	3.56	1.15	มาก	6
4. จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์การประกัน คุณภาพภายในของ โรงเรียนกับผู้เกี่ยวข้อง	3.72	1.12	มาก	2
5. จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อการประกัน คุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง	3.53	1.12	มาก	8
6. จัดให้มีการเรียนรู้จากเอกสารคู่มือต่างๆ	3.55	1.15	มาก	7
7. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.63	1.08	มาก	4
8. ส่งเสริมให้มีการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนางาน	3.63	1.08	มาก	4
รวม	3.63	1.01	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการ ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ด้านการสร้าง ความตระหนัก และความรู้ความเข้าใจในภาพรวมมีการใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่ามีการใช้อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 1. ผู้บริหารได้นำนโยบาย และการจัดการศึกษาระดับเอกชนอาชีวศึกษามาใช้ ($\bar{X} = 3.80$) ข้อ 4. จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกับ ผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.72$) และข้อ 2. ส่งเสริมความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.67$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.53$) คือข้อ 5. จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้ และลำดับที่ความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ

ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ	N = 328 คน		ระดับการใช้	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีการพิจารณาความเหมาะสมของงานที่ตรงตามความสามารถของบุคลากร	3.39	1.06	ปานกลาง	7
2. มีการกำหนดคุณลักษณะของผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	3.41	1.01	ปานกลาง	6
3. ผู้รับผิดชอบมีความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ	3.44	0.98	ปานกลาง	5
4. มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากร	3.48	0.97	ปานกลาง	3
5. มีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนและควบคุมคุณภาพของนักเรียน	3.55	0.96	มาก	1
6. มีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนนักศึกษาที่ชัดเจน	3.53	0.95	มาก	2
7. มีการกำหนดแนวทางในการร่วมกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนนักศึกษา	3.46	0.91	ปานกลาง	4
รวม	3.47	0.90	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบในภาพรวม มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการใช้อยู่ในระดับมากจำนวน 2 ข้อ และมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ ข้อ 5. มีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนและควบคุมคุณภาพของนักเรียน ($\bar{X} = 3.55$) ข้อ 6. มีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนนักศึกษาที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.53$) และข้อ 4. มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากร ($\bar{X} = 3.48$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.39$) คือ ข้อ 1. มีการพิจารณาความเหมาะสมของงานที่ตรงตามความสามารถของบุคลากร

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้ และลำดับที่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล

ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล	n = 328 คน		ระดับการใช้	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการวางแผนเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.35	1.01	ปานกลาง	4
2. มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา	3.34	0.98	ปานกลาง	5
3. มีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.37	0.99	ปานกลาง	3
4. มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.44	0.96	ปานกลาง	1
5. มีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.38	0.96	ปานกลาง	2
6. มีการนิเทศเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.29	0.95	ปานกลาง	6
7. มีการประเมินผล และเสนอแนะ วิธีการปฏิบัติงาน	3.23	0.97	ปานกลาง	8
8. ส่งเสริมการสร้างขวัญกำลังใจทางวิชาชีพ	3.25	0.99	ปานกลาง	7
9. ฝึกหัดและอบรมครูใหม่ให้เข้าใจงานในโรงเรียนและงานอาชีพครู	3.12	1.01	ปานกลาง	10
10. มีการวิเคราะห์ผลงานของบุคลากร	3.22	0.98	ปานกลาง	9
รวม	3.30	0.88	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล ในภาพรวมมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการใช้อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 4. มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.44$) ข้อ 5. มีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.38$) และข้อ 3. มีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.37$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.12$) คือ ข้อ 9. ฝึกหัดและอบรมครูใหม่ให้เข้าใจงานในโรงเรียนและงานอาชีพครู

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้และลำดับที่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	n = 328 คน		ระดับการใช้	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานกับทุกฝ่ายของโรงเรียน	3.25	1.05	ปานกลาง	3
2. ส่งเสริมการประสานงานของหน่วยงานของโรงเรียนกับผู้ปกครอง/ชุมชนและผู้นำท้องถิ่น	3.22	1.05	ปานกลาง	7
3. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนให้การดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.23	1.04	ปานกลาง	6
4. เผยแพร่หรือขยายผลเพื่อการประชาสัมพันธ์องค์การไปสู่ภายนอก	3.17	1.01	ปานกลาง	8
5. ร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	3.29	1.01	ปานกลาง	1
6. ให้ข้อคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	3.27	0.97	ปานกลาง	2
7. รวบรวมและเสนอแนะข้อมูลในการดำเนินงานแก่บุคลากรทุกฝ่าย	3.24	1.00	ปานกลาง	4
8. รักษาความลับของครู เมื่อพบข้อบกพร่องของครู และให้คำแนะนำแก่ครูโดยตรง	3.16	1.08	ปานกลาง	9
9. ทำความเข้าใจในข้อจำกัดขององค์การให้ผู้ร่วมงานทราบ	3.23	0.99	ปานกลาง	5
รวม	3.23	0.91	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องในภาพรวม มีการใช้อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือข้อ 5. การร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.29$) ข้อ 6. ให้ข้อคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.27$) และข้อ 1. ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานกับทุกฝ่ายของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.25$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.16$) คือ ข้อ 8. การรักษาความลับของครู เมื่อพบข้อบกพร่องของครู และให้คำแนะนำแก่ครูโดยตรง

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งในภาพรวม

การใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน	ผู้บริหาร		ครู		t
	n ₁ = 95 คน		n ₂ = 233 คน		
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	3.90	1.03	3.39	0.95	-4.27*
2. การทำงานเป็นทีม	3.83	1.00	3.25	0.89	-5.23*
3. การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ	3.93	1.00	3.51	0.10	-3.47*
4. การกำหนดผู้รับผิดชอบ	3.78	0.87	3.34	0.88	-4.16*
5. การวางแผนและการกำกับดูแล	3.64	0.87	3.16	0.85	-4.58*
6. การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง	3.63	0.80	3.06	0.91	-5.35*
รวม	3.79	0.86	3.29	0.80	-5.02*

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ผู้บริหาร n ₁ = 95 คน		ครู n ₂ = 233 คน		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. การสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดความสนใจการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.97	1.18	3.38	1.18	-4.11*
2. การสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานกล้าตัดสินใจในงานที่ปฏิบัติ	3.85	1.18	3.27	1.09	-4.28*
3. การแสวงหาความร่วมมือในการทำงาน	3.96	1.02	3.44	1.01	-4.23*
4. การสั่งการและการติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	3.93	1.04	3.46	1.00	-3.79*
5. การสร้างและรักษาระเบียบวินัยในการทำงาน	3.98	1.02	3.56	0.94	-3.56*
6. การใช้ปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์	3.98	.99	3.52	0.97	-3.82*
7. พัฒนาความสามารถและศักยภาพของผู้ทำงาน	3.87	1.12	3.45	1.05	-3.28*
8. ส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน	3.71	1.31	3.15	1.20	-3.72*
9. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	3.83	1.23	3.28	1.13	-3.93*
รวม	3.90	1.03	3.39	0.95	-4.27*

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการทำงานเป็นทีม

ด้านการทำงานเป็นทีม	ผู้บริหาร $n_1 = 95$ คน		ครู $n_2 = 233$ คน		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
	1. สร้างกลุ่มบุคคลที่ช่วยผลักดันให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	3.95	1.02	3.35	
2. กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในทีมให้มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน	3.91	0.99	3.30	0.94	-5.18*
3. เสริมสร้างความผูกพันด้วยการตัดสินใจและความรับผิดชอบร่วมกัน	3.84	1.08	3.28	0.94	-4.69*
4. เสริมสร้างให้มีกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่มอย่างใกล้ชิด	3.79	1.08	3.21	0.93	-4.58*
5. จัดให้มีการสนับสนุนกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม	3.77	1.10	3.24	0.97	-4.06*
6. มีการวิเคราะห์ปัญหา จุดอ่อนของงาน และของทีม ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงาน	3.80	1.07	3.11	1.03	-5.35*
7. เบี่ยงเบนความขัดแย้งของทีมให้เป็นไปทางสร้างสรรค์	3.80	1.08	3.19	1.00	-4.86*
8. เสริมสร้างความร่วมมือประสานงานกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม	3.79	1.07	3.27	0.95	-4.33*
รวม	3.83	1.00	3.24	0.89	-5.23*

*P ≤ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านการทำงานเป็นทีมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งด้านการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ

ด้านการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ	ผู้บริหาร n ₁ = 95 คน		ครู n ₂ = 233 คน		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. นำนโยบาย และการจัดการศึกษาระดับเอกชน อาชีวศึกษา มาใช้	4.12	0.93	3.68	1.01	-3.65*
2. ส่งเสริมความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน	3.97	1.09	3.55	1.07	-3.21*
3. จัดให้มีการสำรวจความต้องการในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร	3.88	1.09	3.42	1.15	-3.34*
4. จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกับผู้เกี่ยวข้อง	4.01	1.06	3.60	1.12	-3.16*
5. จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง	3.84	1.16	3.40	1.08	-3.26*
6. จัดให้มีการเรียนรู้จากเอกสารคู่มือต่างๆ	3.82	1.23	3.43	1.09	-2.81*
7. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.88	1.10	3.52	1.05	-2.81*
8. ส่งเสริมให้มีการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนางาน	3.94	1.08	3.50	1.06	-3.34*
รวม	3.93	1.00	3.51	0.99	-3.47*

* P ≤ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ

ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ	ผู้บริหาร		ครู		t
	n ₁ = 95 คน		n ₂ = 233 คน		
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. มีการพิจารณาความเหมาะสมของงานที่ตรงตามความสามารถของบุคลากร	3.72	1.04	3.26	1.04	-3.62*
2. มีการกำหนดคุณลักษณะของผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	3.71	1.06	3.29	0.96	-3.43*
3. ผู้รับผิดชอบมีความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ	3.75	.94	3.31	0.97	-3.72*
4. มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากร	3.80	0.92	3.35	0.96	-3.93*
5. มีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนและควบคุมคุณภาพของนักเรียน	3.87	0.87	3.42	0.97	-4.11*
6. มีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนนักศึกษาที่ชัดเจน	3.85	0.90	3.40	0.94	-4.01*
7. มีการกำหนดแนวทางในการร่วมกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนนักศึกษา	3.77	0.90	3.33	0.89	-4.03*
รวม	3.78	0.87	3.34	0.88	-4.16*

* P ≤ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง
ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล

ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล	ผู้บริหาร n ₁ = 95 คน		ครู n ₂ = 233 คน		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการวางแผนเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.67	1.02	3.21	0.98	-3.81*
2. มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา	3.68	0.94	3.20	0.96	-4.15*
3. มีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.75	0.94	3.21	0.96	-4.57*
4. มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.83	0.90	3.27	0.93	-4.96*
5. มีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.76	0.93	3.22	0.96	-4.63*
6. มีการนิเทศเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.58	1.00	3.17	0.91	-3.63*
7. มีการประเมินผล และเสนอแนะ วิธีการปฏิบัติงาน	3.55	.95	3.10	0.95	-3.82*
8. ส่งเสริมการสร้างความสำเร็จก้าวหน้าทางวิชาชีพ	3.54	1.01	3.13	0.95	-3.42*
9. ฝึกหัดและอบรมครูใหม่ให้เข้าใจงานในโรงเรียนและงานอาชีพครู	3.46	1.05	2.99	0.97	-3.94*
10. มีการวิเคราะห์ผลงานของบุคลากร	3.54	0.99	3.09	0.95	-3.85*
รวม	3.64	0.86	3.16	0.85	-4.58*

* P ≤ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านการวางแผนและการกำกับดูแลในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้
ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง
ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง	ผู้บริหาร n ₁ = 95 คน		ครู n ₂ = 233 คน		t
	\bar{X}_1	S.D. ₁	\bar{X}_2	S.D. ₂	
1. ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานกับทุกฝ่ายของโรงเรียน	3.68	0.93	3.08	1.05	-4.92*
2. ส่งเสริมการประสานงานของหน่วยงานของโรงเรียนกับ ผู้ปกครอง/ ชุมชนและผู้นำท้องถิ่น	3.59	0.97	3.07	1.04	-4.19*
3. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนให้การดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.61	0.95	3.08	1.04	-4.31*
4. เผยแพร่หรือขยายผลเพื่อการประชาสัมพันธ์โครงการไปสู่ภายนอก	3.54	0.93	3.02	1.00	-4.34*
5. ร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	3.72	0.86	3.12	1.02	-5.06*
6. ให้ข้อคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	3.63	0.89	3.12	0.97	-4.43*
7. รวบรวมและเสนอแนะข้อมูลในการดำเนินงานแก่นุคตากรทุกฝ่าย	3.63	0.89	3.09	1.00	-4.62*
8. รักษาความลับของครู เมื่อพบข้อบกพร่องของครู และให้คำแนะนำแก่ครู โดยตรง	3.60	1.05	2.98	1.04	-4.86*
9. ทำความเข้าใจในข้อจำกัดขององค์กรให้ผู้ร่วมงานทราบ	3.69	0.88	3.04	0.97	-5.71*
รวม	3.63	0.80	3.06	0.90	-5.35*

* P ≤ .05

จากตารางที่ 4.14 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูในการใช้
ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

จากจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา มีผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม
จำแนกความถี่แต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ความถี่
1.1 ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้ของบุคลากรทั่วทั้งองค์กร	16
1.2 ผู้นำต้องมีความรู้และเข้าใจในวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง	14
1.3 มีความจริงใจ ตั้งใจและจริงจังกับการจัดระบบคุณภาพภายใน	11
1.4 กำหนดรูปแบบ วิธีการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสภาพด้านต่างๆ ในลักษณะบูรณาการ	9
1.5 พิจารณาข้อคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม	7
1.6 การใช้ทักษะด้านความคิดโดยการระดมสมองจากผู้บริหารแต่ละด้าน	6
1.7 การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา	5
1.8 การใช้ทักษะด้านเทคนิค คือ เครื่องมือสื่อสาร อุปกรณ์ต่างๆ ต้องพร้อมเสมอ	4
รวม	72
2 ด้านการทำงานเป็นทีม	ความถี่
2.1 ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาองค์กร	20
2.2 ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกคนกล้าคิด กล้าทำ โดยยกย่องชมเชย	16
2.3 สร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับผู้ร่วมงาน โดยสามารถเสนอแนะความคิด เห็นได้	14
2.4 มีความเสียสละ และมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติงานร่วมกับ ผู้ใต้บังคับบัญชา	13
2.5 จัดประชุมกลุ่มทำงานตามคำสั่งของโรงเรียน เพื่อตรวจสอบและปรับงาน แต่ละส่วนเข้าสู่ทิศทางที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง	10
2.6 กระจายหรือลดภาระงานในหน้าที่ส่วนตัวของคนในทีมงาน ในระยะแรก	9
2.7 เสริมสร้างการทำงานร่วมกัน ความเข้าใจกันให้บุคลากรรู้บทบาทและ หน้าที่ของตนเองในทีม	7
2.8 การกำหนดเป้าหมายของทีมที่ชัดเจน เพื่อการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน	5
รวม	94

3. ด้านการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ	ความถี่
3.1 สร้างความตระหนักในการทำประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากร อย่างเป็นรูปธรรม	50
3.2 กำหนดเป้าหมายและทิศทางของการจัดทำระบบคุณภาพภายในอย่างชัดเจน	18
3.3 ให้ความรู้ความเข้าใจในบทบาทขององค์กรต่อคุณภาพที่ทุกคนมีส่วนร่วม	
3.4 ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง และหาแนวทาง ปรับปรุงพัฒนาในจุดอ่อนจุดแข็งขององค์กร	17 15
3.5 จัดประชุมสัมมนาและเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาบรรยาย	
3.6 จัดให้มีการดูงานและขอคำแนะนำจากโรงเรียนที่ได้รับการยกย่องใน การจัดทำการประกันคุณภาพภายใน	13 11
3.7 ให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมรับรู้ในทุกกิจกรรมที่โรงเรียนได้ดำเนินการ ไปแล้ว และดำเนินการต่อไปในเรื่องการประกันคุณภาพภายใน	9
3.8 ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กร	
3.9 กระตุ้นให้บุคลากรรู้จักการเรียนรู้ตลอดเวลาจากสื่อต่างๆ โดยเฉพาะ Internet	7 5
รวม	145
4 ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ	ความถี่
4.1 พิจารณาวางตัวบุคคลและมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ	15
4.2 กำหนดบทบาทหน้าที่ของตำแหน่งตาม โครงสร้างการบริหารองค์กรให้ ชัดเจน	12
4.3 กำหนดเกณฑ์และมาตรฐานการตรวจสอบติดตามที่ชัดเจนและสม่ำเสมอ	10
4.4 การสั่งงาน มอบหมายงาน ติดตามและประเมินผล ต้องมีลายลักษณ์อักษร	6
4.5 จัดแบ่งงานตามหน้าที่ที่ปฏิบัติประจำของผู้รับผิดชอบหรือตามความ สมัครใจ	4
รวม	47

5	ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล	ความถี่
	5.1 จัดตั้งสำนักงานการประกันภายใน โรงเรียนและแต่งตั้งผู้กำกับดูแลในการติดตามและประสานงาน การจัดสร้างเอกสารประกันคุณภาพ	10
	5.2 ควรมีการตรวจสอบดูแลเกี่ยวกับการทำงานเป็นขั้นตอน อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	9
	5.3 มีการนิเทศและกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่างๆ	8
	5.4 ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและรู้สถานะปัจจุบันของตน	6
	5.5 การกำหนดแผนร่วมกัน ในการทำงาน	5
	5.6 ควรกำหนดระยะเวลาของการปฏิบัติงานออกเป็นช่วงๆ และกำกับดูแลโครงการ โดยนำเสนองานแต่ละหน้าที่เป็นระยะๆ	4
	รวม	42
6	ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง	ความถี่
	6.1 การเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตั้งแต่คณะกรรมการบริหาร โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียนและครูมีส่วนร่วมและได้แสดงความคิดเห็น โดยจัดประชุมชี้แจงรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะ	20
	6.2 สร้างความตระหนักในคุณค่าของทุกคนในองค์กรว่าทุกคนมีความสำคัญ	12
	6.3 ควรเผยแพร่ข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์ไปยังองค์กรต่างๆ ให้มาก และทำอย่างต่อเนื่อง	9
	6.4 การทำงานในองค์กร ควรมีการให้แต่ละสายงานได้มีการประสานสัมพันธ์กันทั้งในเรื่องงานและสร้างสรรค์โอกาสพิเศษต่างๆ	3
	รวม	44

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นสาระสำคัญของการวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ใน 6 ยุทธศาสตร์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1 ใน 6 ยุทธศาสตร์

5.2 ประชากรที่ศึกษาวิจัย

ได้แก่ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1 มี 20 โรงเรียน จำนวน 750 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้ดังนี้

1. ผู้บริหาร ใช้กลุ่มประชากรทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน
2. ครู เลือกจากกลุ่มประชากร จำนวน 650 คน แล้วกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan และเทียบบัญญัติไตรยางค์จากจำนวนครูแต่ละโรงเรียนได้จำนวนรวม 242 คน
3. รวมกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครู ทั้งสิ้น 342 คน

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ใช้ขอบข่ายในการศึกษาข้อมูล 6 ด้าน ตอนที่ 2 การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูในการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด แบบสอบถามตอนที่ 1 นี้ผู้วิจัยได้นำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามที่สุ่มตัวอย่างจำนวน 342 ฉบับ ได้รับกลับคืนโดยเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.90 ของแบบสอบถามทั้งหมด และนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC⁺ (Statistical Package for The Social Sciences / Personal Computer Plus)

5.5 สรุปผลการวิจัย

5.5.1 สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม และประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ในภาพรวมมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการใช้ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านที่ 3. การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจและด้านที่ 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่วนด้านอื่น ๆ มีการใช้ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านที่ 4. การกำหนด ผู้รับผิดชอบ ด้านที่ 2. การทำงานเป็นทีม ด้านที่ 5. การวางแผนและการกำกับดูแล และด้านที่ 6. ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ ดังนี้

1. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารในภาพรวมมีการใช้ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการใช้ในระดับมากจำนวน 6 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 5. การสร้างและรักษาระเบียบวินัยในการทำงาน ข้อ 6. การใช้ ทัศนคติในการแก้ไขสถานการณ์ และข้อ 4. การสั่งการและติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ข้อที่มีการใช้ในระดับปานกลางจำนวน 3 ข้อ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ข้อ 8. การส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2. ด้านการทำงานเป็นทีม พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ด้านการทำงานเป็นทีม ในภาพรวมมีการใช้ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามี

ใช้ระดับมากจำนวน 1 ข้อ และมีระดับการใช้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 1. สร้างกลุ่มบุคคลที่ช่วยผลักดันให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ข้อ 2. กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในทีมให้มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน และข้อ 3. เสริมสร้างความผูกพันด้วยการตัดสินใจและความรับผิดชอบร่วมกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 6. มีการวิเคราะห์ปัญหา จุดอ่อนของงานและของทีมก่อนที่จะ ลงมือปฏิบัติงาน

3. ด้านการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ด้านการสร้างความตระหนัก และความรู้ความเข้าใจในภาพรวมมีการใช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการใช้อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 1. ผู้บริหารได้นำนโยบาย และการจัดการศึกษาระดับเอกชนอาชีวศึกษามาใช้ ข้อ 4. จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกับผู้เกี่ยวข้อง และข้อ 2. ส่งเสริมความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5. จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านกำหนดผู้รับผิดชอบ พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบในภาพรวม มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการใช้อยู่ในระดับมากจำนวน 2 ข้อ และมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 5. มีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน และควบคุมคุณภาพของนักเรียน ข้อ 6. มีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน นักศึกษาที่ชัดเจน และข้อ 4. มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1. มีการพิจารณาความเหมาะสมของงานที่ตรงตามความสามารถของบุคลากร

5. ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล ในภาพรวมมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการใช้อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 4. มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ข้อ 5. มีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน และข้อ 3. มีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายในการจัดทำ

ระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 9. ฝึกหัดและอบรมครูใหม่ให้เข้าใจงานในโรงเรียนและงานอาชีพครู

6. ด้านการมีส่วนร่วมและปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องในภาพรวมมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการใช้อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือข้อ 5. การร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ข้อ 6. ให้ข้อคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และข้อ 1. ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานกับทุกฝ่ายของโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 8. การรักษาความลับของครู เมื่อพบข้อบกพร่องของครู และให้คำแนะนำแก่ครูโดยตรง

5.5.2 สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม และประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1 จำแนกตามตำแหน่ง

ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ดังนี้

1. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านการทำงานเป็นทีมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
3. ด้านการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านการสร้าง ความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นของเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านการวางแผนและการกำกับดูแลในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ด้านการมีส่วนร่วมและปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.6 อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยได้อภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 1 ยังไม่ได้เตรียมความพร้อมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นทางการ เนื่องจากความไม่แน่นอนของรัฐในเรื่องที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระดับนโยบายทั้งของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และแนวทางปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทำให้โรงเรียนยังไม่มั่นใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และขาดความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างการจัดการเรียนการสอนตามระบบเดิมกับการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงทำให้

โรงเรียนไม่สามารถกำหนดยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยาพร ธรณินทร์ (2543 : 6) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิรูปการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิรูปการศึกษาเอกชนทุกระดับมีปัญหา โดยเฉพาะของการอาชีวศึกษาเอกชน คือขาดการพัฒนากระบวนการบริหาร การพัฒนาระบบมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ และทักษะวิชาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน เนื่องจากนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ และปัญหาในส่วนของการบริหารจัดการ โรงเรียนเองที่ต้องปฏิรูปการศึกษาเอกชนไปสู่ยุคใหม่โดยเน้นการพัฒนาโรงเรียนและเป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษา ดังนั้นปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนแล้ว ย่อมมีได้มากมายสุดแต่จะพิจารณา ปัญหาต่างๆในสภาพใดสภาพหนึ่ง การดำเนินการอาจจะเกิดขึ้นกับปัญหาเล็กน้อยๆที่ไม่สำคัญ หรือเกิดขึ้นกับปัญหาที่สำคัญๆ ก็ได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กล้า ทองขาว (2545 : 81-87) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การนำแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สู่อำนาจสำเร็จในการปฏิบัติ ผลการวิจัย พบว่ายุทธศาสตร์ของความสำเร็จและความล้มเหลวในการปฏิบัติงาน คือ การสร้างความเข้าใจร่วมกัน การกำหนดกรอบภารกิจและมอบหมายงานให้ชัดเจน และการสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กรต้องมีระบบการกำกับ ตรวจสอบ และประเมินผล และการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการที่เป็นองค์รวม ดังนั้นโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ต้องจัดรูปแบบของการอาชีวศึกษาใหม่ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และต้องเน้นการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเป็นเอกภาพ โดยที่โรงเรียนต้องกำหนดขอบข่ายของแต่ละยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในให้ครอบคลุมนโยบายและเป้าหมายของโรงเรียนและต้องติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

1. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนโดยภาพรวม ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีการใช้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การดำเนินงานในการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารค่อนข้างสูง เนื่องจากภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านบริหารการศึกษา เป็นภาวะผู้นำที่เกี่ยวกับการใช้ความรู้ความสามารถด้านการศึกษา และระบบการจัดการโรงเรียน ได้แก่ ความสามารถในการตรวจสอบวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียน ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร การนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน และที่สำคัญ คือความสามารถในการจูงใจให้ครูทุกคนทำงานกับเพื่อนร่วมงาน และร่วมกำหนดภารกิจแนวทางปฏิบัติสำหรับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 61) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในด้านภาวะผู้นำ

ว่า ภาวะผู้นำและความตระหนักของผู้บริหาร เป็นองค์ประกอบและเงื่อนไขสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จไม่ว่าจะใช้ระบบการประกันคุณภาพแบบใดก็ตาม ถ้าจะให้สำเร็จนั้นผู้บริหารจะต้องเห็นความสำคัญของการเข้ามาบริหารจัดการและมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น และคอยติดตาม กำกับดูแล ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานให้มีความต่อเนื่อง การที่ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำในการทำระบบประกันคุณภาพภายในด้านต่างๆแล้ว ยังสามารถลดความขัดแย้งในกรณีที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกันของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญญัติ ลาซโรจน์ (2533 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า วิธีแก้ปัญหาคัดแย้งของผู้บริหารส่วนมากใช้วิธีการเผชิญหน้า การประนีประนอม และการทำให้ราบรื่น ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในจะสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารความขัดแย้ง ให้เป็นประโยชน์ต่อองค์กรด้วย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับแรก คือ ข้อ 5 การสร้างและรักษาระเบียบวินัยในการทำงานมีการใช้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความตระหนักในการสร้างและรักษาระเบียบวินัยในการทำงานของบุคลากรทุกคนภายในองค์กร เพื่อบรรลุผลในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนและการรักษาระเบียบวินัยในการทำงานของครูจะทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาระบบการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และในกรณีของครูที่เห็นว่าการสร้างและรักษาระเบียบวินัยในการทำงาน มีการใช้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูเห็นความสำคัญ เนื่องจากวินัยในการทำงานจะทำให้องค์กรมีคุณภาพและการทำระบบประกันคุณภาพภายในก็ต้องอาศัยบุคลากรที่มีวินัยและมีคุณภาพนั่นเอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ ข้อ 8 การส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีการใช้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและครูยังเห็นความสำคัญของการสร้างขวัญกำลังใจ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่ทำให้การปฏิบัติงานในการทำระบบคุณภาพภายในของโรงเรียนประสบความสำเร็จ เพราะขวัญกำลังใจในการทำงานไม่ว่าจะส่งเสริมผู้ที่ปฏิบัติงานดีเด่น โดยการมอบรางวัลหรือเชิดชูเกียรติ แสดงความสนใจเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของผู้ปฏิบัติงานในยามเจ็บป่วย ตลอดจนครอบครัว ย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจ มีความกระตือรือร้นและมีความตระหนักที่ช่วยพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กล้า ทองขาว (2545 :86) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การนำแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สู่อำนาจสำเร็จในการปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า การเสริมแรงแบบสร้างสรรค์ทำได้โดยให้มีระบบการเสริมแรงผู้ปฏิบัติงานด้วยวิธีการสร้างเสริมความสามัคคีและเพิ่มพลังใจแก่บุคลากรและองค์กรที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนให้ดีขึ้นสม่ำเสมอ

2. ด้านการทำงานเป็นทีม

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยภาพรวม ด้านการทำงานเป็นทีม มีการใ้ช้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนยังขาดความตระหนักและไม่เห็นความสำคัญของการทำงานเป็นทีม เนื่องจากไม่เข้าใจว่าการทำระบบประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ใช่เป็นเรื่องของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ และไม่ใช่เป็นการดำเนินงานแบบต่างคนต่างทำ แต่เป็นเรื่องที่ทุกคนจะต้องทำร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และมีความเชื่อมโยงระหว่างภารกิจต่างๆ ของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นทางวิชาการ ด้านบริหาร ด้านกิจการนักศึกษาและด้านการสร้างความสัมพันธ์ชุมชนก็ตาม ดังนั้นโรงเรียนต้องถือว่าการทำงานเป็นทีมมีความสำคัญและจำเป็นเพราะหากสถานศึกษามีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งก็จะทำให้การประกันคุณภาพภายในมีความต่อเนื่องและยั่งยืน ดังที่ บงยุทธ เกษสาคร (2541 : 171-172) ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์การสร้างทีมงานให้มีประสิทธิภาพว่า ต้องตระหนักถึงปัจจัยหลัก คือ การให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของทีม มีการวางแผนล่วงหน้าร่วมกันเพื่อสมาชิกจะได้รู้ว่าต้องทำตามขั้นตอนอย่างไร การเข้าใจเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างไร ต้องพยายามช่วยทำทุกอย่างให้เป้าหมายขององค์กรนั้นสัมฤทธิ์ผล มีการติดต่อสื่อสารที่อิสระระหว่างสมาชิกด้วยระบบเปิด และเพื่อให้ติดต่อองค์การภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบ่งงานให้แต่ละคนรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถของแต่ละคนเพื่องานจะได้ไม่ซ้ำซ้อน การให้สมาชิกร่วมตัดสินใจเพื่อสร้างความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกัน แบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจนเพื่อให้สมาชิกเข้าใจบทบาทของตนว่าต้องทำอะไรบ้าง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อทุกคนจะได้ช่วยกันหาทางแก้ไขการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น และส่งเสริมให้กลุ่มสามารถทำงานร่วมกันกับกลุ่มอื่นได้ เพื่อจะได้มีความสามัคคีกันนอกกลุ่ม ดังนั้นการทำงานเป็นทีม ย่อมก่อให้เกิดความร่วมมือในการทำระบบประกันคุณภาพภายในให้สำเร็จซึ่งตรงกับแนวคิด พรนพ พุกกะพันธ์ (2540 : 70) ที่ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างความร่วมมือการปฏิบัติงานเป็นทีม โดยจัดให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และมีข้อควรคำนึงถึง คือ การสร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการปฏิบัติงานขององค์กรนั้นอย่างแจ่มแจ้ง มีการมอบอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้นำให้กับผู้ร่วมงานอื่นๆ และยังแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในวิธีการดำเนินงานเพื่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานนั้นด้วย

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับแรก คือ ข้อ 1 สร้างกลุ่มบุคคลที่ช่วยผลักดันให้การทำงานไปในทิศทางเดียวกัน มีการใ้ช้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนเห็นความสำคัญในการสร้างกลุ่มบุคคลที่ช่วยผลักดันให้การทำงานไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากจะทำให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนทราบทิศทางและจุดหมายของการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน ซึ่งการทำงานในทิศทางเดียวกันจะทำให้งานบรรลุถึงจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยต้องอาศัยความร่วมมือ

เมื่อ ความเข้าใจและรับผิดชอบร่วมกัน เนื่องจากกลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบในการประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนต้องรับผิดชอบต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อำนาจ แสงสว่าง (2541 : 152) ที่สรุปว่า ทีมงานที่มีการทำงานเป็นทีมไปในทางทิศเดียวกันจะทำให้ ทราบทิศทางของการดำเนินงานและเป้าหมายขององค์กรได้ และยังสามารถกำหนดหน้าที่และ บทบาทของทีมเพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ ข้อ 7 เบี่ยงเบนความขัดแย้งของทีมให้เป็นไปในทิศทางสร้างสรรค์ มีการใช้ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนไม่เห็นความจำเป็นในการเบี่ยงเบนความขัดแย้งของทีมให้เป็นไปในทาง สร้างสรรค์ เพราะเข้าใจว่า ความขัดแย้งจะก่อให้เกิดผลเสีย หรือเกิดประโยชน์ก็ได้ ความขัดแย้ง ในการทำงานจะเป็นประโยชน์สำหรับโรงเรียนและเชื่อว่าผู้บริหารมีความสามารถในการบริหาร ความขัดแย้งได้ แต่อันที่จริง ความขัดแย้งจะก่อให้เกิดผลเสีย หรือเกิดประโยชน์ก็ได้ ความขัดแย้ง ที่ทำให้เกิดผลเสีย เช่น เพิ่มแรงกดดันในการทำงาน เพิ่มความวุ่นวายสับสนในการทำงาน เพิ่ม การแข่งขันในเชิงทำลาย ลดความร่วมมือและประสานงานและลดประสิทธิภาพการทำงานลง และ หากจะเกิดประโยชน์ ก็คือ เพิ่มความคิดสร้างสรรค์และเพิ่มการค้นคิดสิ่งใหม่ เพิ่มความมานะ พยายามและความเป็นปึกแผ่น ดังนั้น การเบี่ยงเบนความขัดแย้งของทีมให้เป็นไปในทิศทางสร้าง สร้างสรรค์ โรงเรียนไม่ควรละเลยเพราะหากสามารถทำได้ การทำงานเป็นทีมก็จะเกิด ประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดต่อการบรรลุเป้าหมายของการประกันคุณภาพภายใน

3. ด้านการสร้างวัฒนธรรมและความรู้ความเข้าใจ

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการ ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนโดยภาพรวม ด้านการสร้างวัฒนธรรมและความรู้ความ เข้าใจ มีการใช้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วัฒนธรรมและความรู้ความเข้าใจใน กระบวนการประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ เช่น การประชุมชี้แจงและการฝึกอบรม การเรียนรู้เอกสารจากคู่มือต่างๆ และต้องกำหนดนโยบายและเป้าหมายที่ ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กล้า ทองขาว (2545 : 84-86) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การนำแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สู่วิธีปฏิบัติ ผล การวิจัยพบว่า ยุทธศาสตร์เกี่ยวกับวัฒนธรรมและการสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กร คือ การ ฝึกอบรมหรือพัฒนาศักยภาพและความสามารถของบุคคลที่รับผิดชอบ สรรหาและพัฒนาผู้นำ องค์กรที่เป็นผู้มีวิสัยทัศน์และมีทักษะของความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง คือ เป็นผู้มีทักษะในการ แสวงหาความร่วมมือ มีทักษะด้านการสื่อสาร และความสามารถในการเจรจา มีการจัดประชุม กลุ่มการสัมมนา หรือ เสวนากลุ่มอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน บุคลากรทุกคนในองค์กรต้องเป็นผู้ตื่นตัวและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความ ตระหนักในการแสวงหาความรู้ เช่น ความรู้ที่จำเป็นพื้นฐานความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ และความ

รู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จึงจะทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เกียรติศักดิ์ เขียวยิ่ง (2543 : 169) ที่ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการสร้างความรู้ความเข้าใจโดยการฝึกอบรมที่จะเกิดขึ้น โดยตรงแก่พนักงานมีหลายประการคือ เป็นการปรับปรุงฝีมือของพนักงานในการทำงานให้ดีขึ้น เพิ่มความมั่นใจมีการปรับปรุงการทำงาน และสามารถขยายความรับผิดชอบสูงขึ้น สร้างนิสัยการทำงานให้มีประสิทธิภาพและลดความตึงเครียดในการทำงานอันเนื่องมาจากความรู้ความสามารถไม่พอ ความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารกับพนักงานจะน้อยลง ดังนั้น หากบุคลากรของโรงเรียนมีความตระหนักและความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องก็จะทำให้การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเป็นเรื่องที่ทำได้ไม่ยาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับแรก คือ ข้อ 1 นำนโยบายและการจัดการศึกษาระดับเอกชนอาชีวศึกษามาใช้ มีการใช้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นโยบายและการจัดการศึกษา เป็นภาพรวมของโรงเรียนที่จะทำให้ทราบว่าโรงเรียนมีทิศทางในการดำเนินการอย่างไร มีจุดอ่อนและจุดแข็งอย่างไร เนื่องจากนโยบายในกระบวนการเรียนการสอน คือหัวใจของการจัดการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งต้องมีการประเมินสภาพทางกายภาพของโรงเรียนและผลกระทบที่อาจมีต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาด้วย โดยอาจกล่าวได้ว่า นโยบายและการจัดการศึกษาเป็นกลไกที่สร้างขึ้นทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน แต่มีอิทธิพลอย่างสำคัญกับการประกันคุณภาพภายใน เพราะสถานการณ์ในแต่ละโรงเรียนอาจจะไม่ใช่แบบเดียวกัน การกำหนดนโยบายและการจัดการศึกษาย่อมมีความแตกต่างกัน ดังนั้น การนำนโยบายและการจัดการศึกษาระดับเอกชนอาชีวศึกษามาใช้จึงสำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของกรมวิชาการร่วมกับเครือข่ายวิชาการท้องถิ่น (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการดำเนินงานสถานศึกษา โดยการสร้างความตระหนักในการจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษาในระดับนโยบาย คือ ผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดแนวทาง ขั้นตอนวิธีจัดประชุมสัมมนา/ฝึกอบรม เพื่อสร้างความตระหนักและรู้ความเข้าใจในเรื่อง การประกันคุณภาพภายใน ซึ่งอาจเชิญวิทยากรมากระตุ้นและให้ความรู้ใหม่ๆและมีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมและเพียงพอ ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นระบบที่สถานศึกษาต้องร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูล และหลักฐานที่ตรวจสอบได้ จึงมีความจำเป็นในการสร้างความตระหนักและรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่บุคลากรทุกระดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ ข้อ 8 จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง มีการใช้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การฝึกอบรมในลักษณะนี้ จะเป็นการเรียนรู้จากของจริงและจากการปฏิบัติจริง โดยการนำตัวอย่างที่ทำสำเร็จแล้วมาบอกกล่าว มาให้ศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการ

ดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างคล่องตัวและมีทิศทาง ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2544 : 102) ที่กล่าวว่า เรื่องการประกันคุณภาพและการประเมินภายนอกเป็นเรื่องใหม่สำหรับระบบการศึกษาไทย ถ้าบุคคลผู้ให้การอบรมไม่ใช่คนที่มีความรู้ความเข้าใจจริงจังแล้ว จะทำให้ครูสับสนและมองว่าการประกันคุณภาพเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก

4. ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนโดยภาพรวม ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษาเองที่ร่วมกันทำงาน ต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสานและกำกับดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งบุคลากรอาจไม่ทราบบทบาทของตนเอง เพราะ ไม่มีคำสั่งแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ และไม่มีการอบรมชี้แจงเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในที่สามารถปฏิบัติได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม ซึ่ง สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543 : 241-242) ได้กล่าวถึง การกำหนด ผู้รับผิดชอบว่า เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในองค์กร คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้บังคับบัญชา หากไม่กำหนดบทบาทของผู้รับผิดชอบแล้ว การดำเนินงานใดๆ ก็อาจไม่เป็นไปตามคาดหวังไว้ ดังนั้น ขั้นตอนการเตรียมการเพื่อการประกันคุณภาพภายใน คือ การกำหนดบุคลากรหลักของโรงเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารระดับต่างๆ ให้รับผิดชอบในด้านการตัดสินใจเกี่ยวกับทิศทางในอนาคตของโรงเรียน และ ธวัชชัย เปรมปรีดิ์ (2543 : 89) ได้กล่าวถึงผู้รับผิดชอบตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในไว้ คือ ผู้รับผิดชอบงานบริหารบุคคล ผู้รับผิดชอบงานบริหารวิชาการ ผู้รับผิดชอบงานบริหารธุรการ ผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน-นักศึกษา และผู้รับผิดชอบงานด้านบริหาร ความสัมพันธ์ชุมชน ซึ่งต้องอาศัยการตัดสินใจร่วมกัน ดังนั้น หากโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการกำหนดผู้รับผิดชอบและไม่กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนแล้ว จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไม่รู้บทบาทและไม่ทราบทิศทางในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ ข้อที่ 5 มีการกำหนด แนวทางการจัดการเรียนการสอน และควบคุมคุณภาพนักเรียน มีการใช้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอน และควบคุมคุณภาพนักเรียน เป็นส่วนสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน และอยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบทั้งคุณภาพของครู กระบวนการเรียนการสอน และผู้เรียน โดยที่คุณภาพที่จะเกิดกับผู้เรียนนั้นมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง คือ ภูมิหลังของผู้เรียนเอง แรงจูงใจและการกระทำของครูต่อผู้เรียนและหลักสูตรที่ยืดหยุ่นตามความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีคุณภาพนั้น จะสอดคล้องกับมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่บัญญัติว่า ให้สถานศึกษาพัฒนา

กระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : 16) และในส่วนการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนจะสอดคล้องกับ มาตรา 48 คือ ให้นำหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : 25) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยมีอันดับสุดท้าย คือ มีการพิจารณาความเหมาะสมของงานที่ตรงตามความสามารถของบุคลากร มีการใช้ระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษายังขาดบุคลากรอยู่มาก บางครั้งบุคคลคนเดียวอาจต้องทำงานหลายหน้าที่จึงขาดความเหมาะสมและใช้ความสามารถไม่ตรงกับที่ตัวเองถนัด ดังนั้นในการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนต้องให้ความสำคัญในการสรรหาบุคลากรที่เหมาะสมและมีคุณภาพ โดยจะต้องคัดเลือกบุคลากรที่ตรงวุฒิ ตรงตามสาขาและตรงตามความรู้ความสามารถ

5. ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวม ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การวางแผนและการกำกับดูแลในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เป็นงานระดับนโยบาย ผู้ปฏิบัติงานอาจไม่ทราบถึงความสำคัญ หรือแม้กระทั่งผู้บริหารเองยังไม่ทันต่อความเคลื่อนไหวอื่นๆที่จะมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของโรงเรียน เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ระเบียบ นโยบาย มาตรการที่ใช้อยู่ในขณะนี้ โดยเฉพาะเรื่องที่ว่าด้วยความมุ่งหมายของการศึกษายุคปฏิรูปนั้นยังขาดความชัดเจน และในสภาพปัจจุบันการวางแผนไม่สามารถจำกัดอยู่กับงานประจำในโรงเรียนเท่านั้น ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ยังผลให้เกิดความจำเป็นในการพัฒนางานมากยิ่งขึ้น ดังนั้นโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับข้อมูลที่เกิดจาก ตัวแปรทั้งภายในและภายนอก ซึ่งจะเป็นสิ่งบอกทิศทางที่โรงเรียนสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนเพื่อให้ความสำเร็จเกิดขึ้นในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนนั่นเอง ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทนา พิทยรัฐ (2540 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามโครงการรับรองคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความร่วมมือจากบุคลากรมีน้อย ผู้มีความรู้เรื่องการวางแผนมีน้อย การประสานงานล่าช้า และการดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง และ สมคิด บางโม (2540 : 82) กล่าวว่า การวางแผนมีความสำคัญ คือ ช่วยลดการทำงานที่ไม่มี เป้าหมาย ช่วยให้การทำงานประสานสัมพันธ์กัน รวมทั้งลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บริหารให้ลด

น้อยลง ช่วยให้ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในการบริหารมากขึ้น และที่สำคัญผู้บริหารสามารถตรวจสอบความสำเร็จของเป้าหมายของงานได้ และ สอดคล้องกับ ชารี มณีสรี (2538 : 15-17) ได้กล่าวถึงการกำกับดูแลว่า การกำกับดูแลจะช่วยพัฒนางานที่จะทำต่อไป อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการกำกับดูแลมีพื้นฐานมาจากการนิเทศงาน ซึ่งเป็นการมองรอบด้านเข้าใจปัญหาหรือโครงสร้างของงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ทั้งหมด โดยที่การนิเทศในส่วนของการกำกับดูแลจะเป็นงานที่ส่งเสริมคนอื่นให้ทำงานดีขึ้น หน้าที่ความรับผิดชอบจึงพิจารณาถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่นจึงเป็นประโยชน์อย่างมากในการดำเนินงานประกันภายในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับแรก คือ ข้อ 4 มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน หรือวิธีปฏิบัติงาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดแนวทางการดำเนินงานจะต้องเชื่อมโยงกับนโยบายของโรงเรียนคือ เชื่อมโยงระหว่างการกำหนดนโยบายกับการวางแผนและต้องสอดคล้องกับลำดับที่ได้จัดเอาไว้แล้ว จึงเป็นเรื่องยากที่ผู้ปฏิบัติงานจะเข้าใจและเห็นความสำคัญ ดังนั้น โรงเรียนต้องจัดทำขั้นตอนการดำเนินงาน หรือวิธีปฏิบัติงานที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมวิชาการร่วมกับเครือข่ายวิชาการท้องถิ่น (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผลการวิจัยพบว่า รูปแบบและวิธีดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต้องกำหนดแนวทางร่วมกันโดยจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานบนฐานข้อมูลจริงของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ ข้อ 9 ฝึกหัดและอบรมครูใหม่ให้เข้าใจในงานของโรงเรียนและงานอาชีพครู มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนยังไม่เห็นความสำคัญ โดยคิดว่าครูรู้แล้ว หรือเข้าใจแล้ว แต่ความเป็นจริงแล้ว ครูใหม่ยังมีความต้องการการฝึกอบรมอยู่มาก ซึ่งตรงกับแนวคิดของ อุทัย หิรัญโต (2531 : 108) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมสมรรถภาพของบุคคล ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลโดยตรงไปยังผลงานของสถาบัน และยังตรงกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง (2543 : 109) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นการปรับปรุงฝีมือของพนักงานในการทำงานให้ดีขึ้น เพิ่มความมั่นใจ มีการปรับปรุงฝีมือของพนักงานทำให้เป็นพนักงานที่มีคุณภาพและสามารถขยายความรับผิดชอบสูงขึ้น ดังนั้น การฝึกหัดและอบรมครูใหม่ให้เข้าใจในงานของโรงเรียนและงานอาชีพครู โรงเรียนต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ โดยเฉพาะแนวทางการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

6. ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวม ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง แต่เป็นอันดับสุดท้ายใน 6 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประกันคุณภาพ

ภายในของโรงเรียน นอกจากจะต้องทำงานกันเป็นที่ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาเองแล้ว ยังจะต้องทำงานร่วมกับบุคคลอื่น และองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานในเขตพื้นที่ และหน่วยงานที่กำกับดูแลในส่วนกลาง เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง และเป็นการระดมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เพื่อช่วยกันพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้น ย่อมต้องมีอุปสรรคบ้างอย่างแน่นอน เนื่องจากต้องประสานสัมพันธ์กันหลายองค์กร ซึ่งกล้า ทองขาว (2545 : 81) ที่ได้เสนอแนวคิดว่า กระบวนการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาภายใต้การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ต้องใช้องค์การการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นกลไกการทำงานและมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันแบบเปิดกว้าง และเปิดโอกาสให้กลุ่มพลัง องค์กรประชาชน องค์กรประชาคม สื่อมวลชน สื่อพื้นบ้าน ผู้นำชุมชน มีโอกาสเรียนรู้และตัดสินใจร่วมกัน จึงจะทำให้การประสานสัมพันธ์มีพลังและบรรยากาศแห่งการมีส่วนร่วมมากขึ้น แต่ไม่สอดคล้องกับข้อเสนอของ สุรัฐ ศิลปอนันต์ (2545. 226) ที่ได้กล่าวถึง กระบวนการปฏิรูปโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยเสนอภาพรวมในแง่ของการร่วมคิดร่วมทำว่า ความสำเร็จของการมีส่วนร่วมขึ้นอยู่กับ การประสานสัมพันธ์ และการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ โดยที่ผู้มีส่วนร่วมต้องเข้าใจหน้าที่ ความมุ่งหมายหรือเป้าหมาย และบทบาทของตนอย่างชัดเจน หากผู้มีส่วนร่วมไม่เข้าใจวิธีทำงานของตน ไม่ยอมรับบทบาทหรือความรับผิดชอบและไม่รู้เป้าหมายของการทำประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ความร่วมมือที่เกิดขึ้นก็จะล้มเหลวในที่สุด ดังนั้นความสำคัญในการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนต้องดำเนินการเพื่อให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีบทบาทร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานทุกขั้นตอนต้องให้ผู้ปกครอง/ชุมชนเข้ามามีบทบาทโดยมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ร่วมคิด/ร่วมทำ ร่วมให้และใช้ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนา ตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงสถานศึกษาด้วย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับแรก คือ ข้อ 5 ร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาขาดการประสานสัมพันธ์กับหน่วยราชการและไม่ให้ความสำคัญตั้งแต่ต้น เมื่อต้องอาศัยความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ จึงไม่ได้รับการตอบสนองจากภาครัฐเท่าที่ควร แต่การแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานราชการย่อมมีความสำคัญต่อกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2543:52) กล่าวถึงความสำคัญของเขตพื้นที่และหน่วยงานที่กำกับดูแลโรงเรียนว่ามีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ และการสนับสนุนทางด้านวิชาการ และการสนับสนุนทรัพยากรทางด้านการศึกษา รวมทั้งกำกับติดตามให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามแผนพัฒนาสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษานั้นเอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ ข้อ 8 รักษาความลับของครู เมื่อพบข้อบกพร่องของครู และให้คำแนะนำแก่ครูโดยตรง มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาละเลยและขาดความเอาใจใส่ต่อการรักษาความลับของครู และเมื่อพบข้อบกพร่องก็ขาดความเอาใจใส่ต่อการรักษาความ

ลับของครู ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการทำประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เพราะจะทำให้ครูไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าร่วมคิดร่วมทำ และไม่มีขวัญกำลังใจในการทำงาน ดังนั้น ในเรื่องการรักษาความลับของครู เมื่อพบข้อบกพร่องของครู และควรให้คำแนะนำแก่ครูโดยตรง โรงเรียนต้องถือเป็นเรื่องสำคัญและให้ความสนใจให้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครูทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาย่อมต้องเรียนรู้และมีความเข้าใจในวิชาชีพของการเป็นครูมาก่อนที่จะทำหน้าที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน และความรู้ในกระบวนการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพที่สำคัญของผู้บริหารก็คือ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพราะการประกันคุณภาพการศึกษา จะเป็นการสร้างความมั่นใจแก่ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะกระบวนการบริหารและการจัดการภายในโรงเรียนรวมทั้งผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นด้วย และที่สำคัญคือ ผู้บริหารและครูย่อมมีความเข้าใจในลักษณะงานและนโยบายของงานที่จำเป็นแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหาต่างๆ และนโยบายด้านการจัดการศึกษา แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 1 ให้ความสำคัญต่อการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมากกว่าครู และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครูทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารต้องมีความผูกพันและความรับผิดชอบต่อโรงเรียนสูงกว่าครู ซึ่งผู้บริหารต้องสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและผู้บริหารยังต้องแสดงพลังขับเคลื่อนในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การวางแผน การจัดโครงสร้างการบริหารให้เกิดความสมบูรณ์ และความพึงพอใจในคุณภาพของแต่ละขั้นตอน ซึ่งเป็นงานระดับนโยบายที่ครูอาจยังไม่เข้าใจและมีความรู้เพียงพอ โดยเฉพาะด้านการวางแผนและการกำกับดูแลและการมีส่วนร่วมและการปรึกษากับผู้เกี่ยวข้อง ที่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเห็นความสำคัญว่า การวางแผนและการกำกับดูแล และการมีส่วนร่วมและการปรึกษากับผู้เกี่ยวข้อง มีความจำเป็นต่อการประกันคุณภาพภายใน เพราะการวางแผนและการกำกับดูแล เป็นยุทธศาสตร์ที่โรงเรียนต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ และโรงเรียนจะต้องจัดทำแผนต่างๆ โดยเฉพาะแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับการมีส่วนร่วมและการปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องก็มีความจำเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยน

เปลี่ยนซึ่งกันและกัน และช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างขึ้น ก่อให้เกิดแนวคิดและแนวทางเพื่อตามให้ทันความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

1. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ผลการวิจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันโดยค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครู ซึ่งเป็นสภาพปกติที่ผู้บริหารกับครู ย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ต่างฝ่ายต่างทำงานคนละหน้าที่ โดยผู้บริหารต้องทำหน้าที่รับผิดชอบในการอำนวยการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสามารถแสดงความเป็นผู้นำได้อย่างเด่นชัด เช่นการกำหนดหน้าที่และบทบาทของบุคลากรในโรงเรียน ตัดสินใจและสั่งการในเรื่องต่างๆ และให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน แต่ครูมีภาระหน้าที่ที่ต้องพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้ตรงกับความต้องการและปฏิบัติงานอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพ โดยอยู่ภายใต้นโยบายและเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ถวิล มาตรฐาน (2545 : 83-84) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน คือ ปัจจัยสำคัญที่สร้างความแตกต่างระหว่าง “สภาพธรรมดา” กับ “ความเป็นเลิศ ” เพราะ ภาวะผู้นำของผู้บริหารเกิดจากพื้นฐานการปฏิบัติงานในแต่ละวัน เป็นเรื่องที่บุคคลอื่นมอบให้ เป็นความร่วมมือและเป็นความคาดหวังของผู้ร่วมงาน โดยที่ภาวะผู้นำของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในต้องอาศัยการปรึกษาเช่น การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน มีการปรึกษากับเพื่อนร่วมงาน มีการมอบหมายงานให้ระดับรองปฏิบัติแทนบ้าง การติดต่อสื่อสารเป็นแบบสองทางเป็นหลัก มีการสร้างแรงจูงใจและมอบหมายการตัดสินใจโดยกลุ่มหรือคณะบุคคลบ้าง และต้องอาศัยการให้มีส่วนร่วม เช่น มีการรับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงาน มีการมอบหมายงานและอำนาจการตัดสินใจตามความรับผิดชอบและความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน เป็นต้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู แตกต่างกันทุกข้อ ในความแตกต่างนี้ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความเข้าใจถึงภาวะผู้นำของตัวเอง ไม่ว่าจะ เป็นข้อการสร้างและรักษาระเบียบวินัยในการทำงาน การใช้ปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์ และสั่งการ รวมทั้งการติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารจะแสดงออกให้ปรากฏชัดเจนทั้งแนวทางและทิศทางที่จะเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของโรงเรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น แต่สำหรับครูมักจะปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ แสดงว่า ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำสูงกว่าครูทั้งในด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การจัดโครงสร้างและจัดสรรทรัพยากร การจัดบุคลากรและการอำนวยการรวมทั้งการติดตามประเมินผล ซึ่งเป็นปัจจัยเอื้อให้การจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในให้ประสบผลสำเร็จ

2. ด้านการทำงานเป็นทีม

ผลการวิจัยด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารและครุมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครุ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมองเห็นว่า ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพต้องเริ่มต้นด้วยการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ เพราะความสำคัญในกระบวนการทำงานต้องใช้วิธีการทำงานเป็นหมู่คณะหรือเป็นทีม มากกว่าที่จะทำงานโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพียงคนเดียว โดยเฉพาะการประกันคุณภาพภายใน ต้องมีการกำหนดภารกิจที่ชัดเจน ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ยงยุทธ เกษสาคร (2541 : 171) ที่กล่าวถึง ยุทธศาสตร์การสร้างทีมงานให้มีประสิทธิภาพว่า ผู้บริหารต้องแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้สมาชิกเข้าใจบทบาทของตนว่าต้องทำอะไร และต้องให้สมาชิกร่วมตัดสินใจ เพื่อสร้างความผูกพันความรับผิดชอบร่วมกัน สำหรับครุที่มีค่าเฉลี่ยของความเห็นต่ำกว่าของผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครุเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามภารกิจที่ต้องทำ และจะเห็นความสำคัญของการทำงานเป็นทีมก็ต่อเมื่อครุได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะทำงานในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนนั่นเอง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครุ แตกต่างกันทุกข้อ ซึ่งในความแตกต่างนี้ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครุ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความตระหนักในการทำงานเป็นทีมมากกว่าครุ เพราะผู้บริหารต้องสร้างความเข้าใจกับครุ สร้างโอกาสที่จะให้ครุปฏิบัติงานร่วมกัน วางแผนร่วมกันเพื่อปรับปรุงงานร่วมกันอย่างเป็นธรรมชาติ การทำงานเป็นทีมจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของหน่วยงาน ช่วยสร้างเสริมให้เกิดพลังร่วมกัน แสดงว่า ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการสร้างทีมงานมากกว่าครุไม่ว่าจะด้านการ แบ่งงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ การประสานสัมพันธ์ การสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดความมั่นคงในงานอาชีพ ย่อมเกิดจากความตระหนักของผู้บริหารในการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพนั่นเอง

3. ด้านการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ

ผลการวิจัยด้านการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจ พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารและครุ มีความคิดเห็นแตกต่างกันโดยค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครุ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายในด้านการจัดการเรียนการสอน จึงเห็นความสำคัญในการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในการทำประกันคุณภาพภายในแก่นุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม โดยทำความเข้าใจกับครุในเรื่องความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในองค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ทั้งนี้เพื่อให้ครุตระหนักในคุณภาพที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ถวิล มาตรการเยี่ยม (2545 : 91) ที่กล่าวว่า ผู้นำการสอนจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและพัฒนานโยบายที่สัมพันธ์กับการสอน รวมทั้งการดำเนินนโยบายนั้นไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม ตลอดจนการสร้างสรรคบรรยากาศที่ส่งเสริมการสอน การสร้างวินัยการสอนและ

การลดสิ่งรบกวนการสอนในห้องเรียน เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กล้า ทองขาว (2545 : 81-87) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การนำแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า การสร้างความเข้าใจร่วมกันและการกำหนดกรอบภารกิจและมอบหมายงานที่ชัดเจน ใช้ขบวนการเรียนรู้ในรูปขององค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน โดยองค์กรการเรียนรู้อาจจัดในรูปการประชุมกลุ่ม การสัมมนา กลุ่มหรือเสวนากลุ่มผู้นำหรือผู้แทน และปัจเจกบุคคล โดยมีองค์กรหลักเป็นผู้ประสานการจัดและอำนวยความสะดวกให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่ดีร่วมกัน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูแตกต่างกันทุกข้อ ซึ่งในความแตกต่างนี้ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เมื่อกำหนดนโยบายในด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารจะต้องประชุมชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์ของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกับผู้เกี่ยวข้องทุกคน และที่สำคัญ กลไกของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน คือ คุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานว่าบรรลุเป้าหมายและตรงตามนโยบายหรือไม่ แสดงว่า ผู้บริหารมีจุดหมายที่ชัดเจนในการสร้างความตระหนักและความรู้ในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมากกว่าครูทั้งในด้านความเป็นเลิศของสถานศึกษา การสร้างระบบการควบคุมภายในและการยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชนอาชีวศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

4. ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ

ผลการวิจัยด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ พบว่าโดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บทบาทความรับผิดชอบของผู้บริหารกับครูแตกต่างกัน ผู้บริหารทำหน้าที่บริหารโรงเรียนย่อมต้องกำหนดผู้รับผิดชอบในด้านต่างๆ เช่น บทบาทและความรับผิดชอบของครูใหญ่ การกำหนดกิจกรรมประจำวันของโรงเรียน การแบ่งภาระหน้าที่ให้กับครู การกำหนดขอบเขตให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการกำหนดผู้รับผิดชอบในการประกันคุณภาพภายใน โดยแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการทำงานทุกฝ่าย คือฝ่ายบุคคล ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักศึกษาและฝ่ายส่งเสริมการศึกษา เป็นต้น เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดผู้รับผิดชอบเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในองค์กร ซึ่ง สวงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543 : 241-242) ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับบทบาทผู้รับผิดชอบว่า ผู้บริหารจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยสร้างแบบอย่างการเป็นผู้นำที่ดีมีความจริงใจ ให้ความเท่าเทียมกันแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน หมั่นเอาใจใส่ดูแล และเยี่ยมเยียนผู้ใต้บังคับบัญชาในขณะทำงานอย่างสม่ำเสมอ ให้หลักประกันความมั่นคงในอาชีพและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูแตกต่างกันทุกข้อ และในความแตกต่างนี้ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการกำหนดแนวทางการจัดการ

เรียนการสอน และควบคุมคุณภาพนักเรียนเป็นอันดับแรก เนื่องจาก คุณภาพนักเรียนจะเป็นตัวบ่งบอกถึงความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ ตลอดจนความภาคภูมิใจของคณะครูและผู้ใช้บริการ ซึ่งในการประกันคุณภาพภายในจะสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารต้องแสดงความรับผิดชอบต่อผู้ปฏิบัติงาน เช่น แบ่งงานให้ตรงกับความสามารถและทักษะของแต่ละคน ฝึกอบรมและส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบในงานที่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น กระตุ้นให้เกิดความสนใจ มอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้เหมาะกับงานแต่ละประเภท เป็นต้น แสดงว่าผู้บริหารมีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดผู้รับผิดชอบทั้งในงานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานกิจการนักเรียนนักศึกษา และงานส่งเสริมการศึกษา ซึ่งมีความสำคัญต่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอย่างมาก

5. ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล

ผลการวิจัย ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความสำคัญของการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนซึ่งการวางแผนในโรงเรียนผู้บริหารต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ พระราชบัญญัติการศึกษา ระเบียบ นโยบาย และความมุ่งหมายของการศึกษาตามระดับโรงเรียนที่ผู้บริหารรับผิดชอบอยู่รวมทั้งทรัพยากรที่มีอยู่ โดยที่ผู้บริหารย่อมต้องคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อการทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ สมคิด บางโม (2540 : 82) ที่กล่าวว่า การวางแผนมีความสำคัญ คือ ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บริหารให้ลดน้อยลง และทำให้ผู้บริหารมีความมั่นใจมากขึ้น ส่วนการกำกับดูแล ผู้บริหารโรงเรียนต้องติดตามความก้าวหน้าทางการสอนเพื่อดูว่า ตรงตามข้อบ่งชี้ในการประกันคุณภาพภายในหรือไม่ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวางแผนเพื่อนำไปปฏิบัติจะต้องเชื่อมโยงกับนโยบายของโรงเรียน ผู้บริหารย่อมมองเห็นการเชื่อมโยง การกำหนดนโยบายกับการวางแผนมากกว่าครู เพราะรู้ถึงลำดับความสำคัญที่ได้จัดไว้ โดยเฉพาะการวางแผนกับการจัดสรรงบประมาณในการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายใน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูแตกต่างกันทุกข้อ ซึ่งในความแตกต่างนี้ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน หรือวิธีปฏิบัติงาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน และจะต้องเชื่อมโยงระหว่างการกำหนดนโยบายกับการวางแผน เพื่อบรรลุเป้าหมายของการประกันคุณภาพนั่นเอง แสดงว่าการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารมีบทบาทสูง เพราะผู้บริหารจำเป็นต้องมีการวางแผนและการกำกับดูแลที่เป็นระบบ และผู้บริหารย่อมมีความเข้าใจมากกว่าครูว่า การวางแผนเพื่อนำไปปฏิบัติจะต้องเชื่อมโยงกับนโยบายของโรงเรียนต้องเกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณ เพราะระบบงบประมาณมีความสำคัญต่อการจัดทำระบบคุณภาพภายในของโรงเรียนด้วย

6. ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนจะต้องทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน และร่วมกับบุคคลภายนอกและองค์กรต่างๆ ซึ่งผู้บริหารย่อมต้องมีบทบาทมากกว่าครู เพราะต้องสร้างความสัมพันธ์และการร่วมมือให้เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน เป็นวิธีการพัฒนาหรือเป็นการสร้างวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน เป็นการเปิดโอกาสให้แต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพิ่มพูนประสบการณ์และที่สำคัญการมีส่วนร่วมช่วยในการปรึกษา เกี่ยวกับการวางแผนและการตัดสินใจ ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสสำหรับโรงเรียนที่จะลดการต่อต้านและปรับเปลี่ยนไปสู่แนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งครูที่ไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะทำงานในการประกันคุณภาพภายใน อาจมองไม่เห็นความจำเป็นในส่วนที่กล่าวถึงนี้ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ กล้า ทองขาว (2545 : 81) ที่ว่า กระบวนการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา ภายใต้การมีส่วนร่วมและปรึกษากับหน่วยงานอื่นภายนอก ให้ยึดหลักว่า การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายโดยใช้องค์กรการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลไกในการทำงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูแตกต่างกันทุกข้อ ซึ่งในความแตกต่างนี้ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลและชุมชน ต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารในการสร้างความสัมพันธ์นั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ถวิล เลี่ยมมาตร (2545 : 119) ที่สรุปว่า การมีส่วนร่วม ผู้บริหารโรงเรียนต้องสร้างบรรยากาศเชิงบวก เน้นการปรับปรุงมาตรฐาน การพัฒนาและบำรุงรักษาความสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกับนักเรียน ผู้ปกครอง คณะบุคลากร เจ้าหน้าที่ผู้นำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ระดับสูง โดยที่ให้ผู้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอย่างจริงจัง ดังนั้น การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง ในการร่วมมือกับองค์กรภายนอก ทำให้คุณภาพการตัดสินใจสูงขึ้น และทำให้ได้แผนงานที่เกิดจากหลายทัศนะและหลากหลาย ซึ่งจะเป็นผลให้การประกันคุณภาพภายในบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

5.7 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสำหรับสถานศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1 และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

5.7.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาและผู้บริหาร ควรศึกษายุทธศาสตร์ที่มีการใช้มากที่สุดสองด้าน คือ

1.1 ด้านการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจที่มีการใช้มากที่สุด เป็นอันดับแรก และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก 3 อันดับแรก คือ

ข้อ 1. ผู้บริหารได้นำนโยบายและการจัดการศึกษาระดับเอกชน อาชีวศึกษามาใช้

ข้อ 4. จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกับผู้เกี่ยวข้อง

ข้อ 2. ส่งเสริมความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ

ข้อ 5. จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ที่มีการใช้มากเป็นอันดับที่สอง และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก 3 อันดับแรก คือ

ข้อ 5. การสร้างและรักษาระเบียบวินัยในการทำงาน

ข้อ 6. การใช้ปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์

ข้อ 4. การสั่งการและการติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ

ข้อ 8. การส่งเสริมและการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2. สถานศึกษาและผู้บริหารควรศึกษายุทธศาสตร์ที่มีการใช้น้อยที่สุด 2 ด้าน คือ

2.1 ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล ที่มีการใช้เป็นอันดับ 5 จากทั้ง 6 ด้าน และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก 3 อันดับแรก คือ

ข้อ 4. มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

ข้อ 5. มีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงาน ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

ข้อ 3. มีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายในการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ

ข้อ 9. ฝึกหัดและอบรมครูใหม่ให้เข้าใจในงาน โรงเรียนและงาน
อาชีพครู

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง ที่มีการใช้
อันดับสุดท้าย และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก 3 อันดับแรก คือ

ข้อ 5. การร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 6. ให้ข้อคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ

ภายในโรงเรียน

ข้อ 1. ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานกับทุกฝ่ายของ

โรงเรียน

และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ

ข้อ 8. การรักษาความลับของครู เมื่อพบข้อบกพร่องของครู

และให้คำแนะนำแก่ครูโดยตรง

5.7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา ที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาแล้ว

2. ศึกษาสภาพปัญหาของการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการร่วมกับเครือข่ายวิชาการท้องถิ่น. 2543. การศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ. กล้า ทองขาว. 2545. ยุทธศาสตร์การนำแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. 2543. การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : คลังนานาวิทยา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2541. คลื่นลูกที่ 5 – ประชาญ์สังคม: สังคมไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ชัคเซสมิเดีย.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. 2542. คู่มือปฏิบัติงานตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. 2544. คู่มือส่งเสริมการลงทุนทางการศึกษาเอกชนประเภทอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. 2544. การประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : กองโรงเรียนอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. 2544. วารสาร 29 ปี สข. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2543. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2543. รายงานการวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2545. ยุทธศาสตร์การนำแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- จันทนา พิทยารัฐ. 2540. “การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานโครงการรับรองคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัส นองมาก. 2541. ร่วมวงบริหาร. กรุงเทพฯ : เพิ่มเสริมกิจ.
- ชารี มณีศรี. 2538. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.
- คนัย เทียนพุดิ. 2540. กลยุทธ์การพัฒนาคณะสำหรับนักฝึกอบรมมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : นุ้คเบงค์.
- ถวิล มาตรเถียม. 2545. การปฏิรูปการศึกษา : โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.

- ทัศนาศา แคมมณี. 2522. “การแก้ไขความขัดแย้ง” ในประมวลบทความทางบริหารการศึกษาของ
สมาคมผู้บริหารการศึกษา แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ธวัชชัย เปรมปรีดี. 2543. ปัจจัยที่จำเป็นในการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- ธีรยุทธ พึ่งเทียรและสุรพล สุยะพรหม. 2544. แผนและโครงการ. กรุงเทพฯ : สุตรไพศาล.
- ป้องกันราชอาณาจักร, วิทยาลัย. 2543. รายงานการวิจัยเรื่องปฏิรูปการศึกษาไทยตามพระราช
บัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542, จรววยพร ธรณินทร์. กรุงเทพฯ. ม.ป.ท..
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. 2542. กรุงเทพฯ : พัฒนาวิชาการ(2535).
ไพพรรณ เกียรติโชติชัย. 2545. กระบวนทัศน์ใหม่แห่งการศึกษาในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : การ
ศึกษา.
- พรนพ พุกกะพันธ์. 2544. ภาวะผู้นำและการจูงใจ. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักท์.
- มนูญ ตนะวัฒนา. 2532. ผู้นำธุรกิจรุ่นใหม่. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้ง.
- วิจิตร อวาทกุล. 2537. การฝึกอบรม : คู่มือการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่ง แก้วแดง. 2544 . ประกันคุณภาพการศึกษา ทุกคนทำได้ไม่ยาก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. 2544. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : Diamond in Business World.
- สิปนนท์ เกตุทัต. 2539. คณะศีกษา “การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์”. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท..
- สงวน สุทธิอรุณ. 2543. พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ : อักษรภาพิพัฒน์.
- สุพาดา สิริกุดตาและคณะ. 2543. การวางแผนและการบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : Diamond in
Business World.
- สุวิมล ว่องวานิช. 2543. การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
พิมพ์ดี.
- สุรัฐ ศิลปอนันต์. 2545. กระบวนการปฏิรูปโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ :
ด้านสุนธาการพิมพ์.
- สมคิด บางโม. 2540. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.
- สมพงษ์ เกษมสิน. 2521. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อุดม เขยทิวังศ์. 2543. ศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. กรุงเทพฯ :
บรรณกิจ.
- อุทัย หิรัญโต. 2531. หลักการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อำนาจ แสงสว่าง. ม.ป.ป.. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : อักษรภาพิพัฒน์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือราชการ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการ

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๒๒ / 2545

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของ นายสมบูรณ์ ลักษณะวิมล

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายสมบูรณ์ ลักษณะวิมล เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.ณรงค์	พิมสาร	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.อารมณ	จินดาพันธ์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.รวีวรรณ	ชินะตระกูล	ประธานกรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ
ดร.อารมณ	จินดาพันธ์	กรรมการ
ดร.มาลัย	จิรวุฒนเกษตร์	กรรมการ
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. 2545

พิมสาร

(นายกิตติพงศ์ มะโน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
รักษาราชการแทนคณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครง
วิทยานิพนธ์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้
ดำเนินการดังนี้

นายสมบุรณ์ ลักษณะวิมล รหัสประจำตัว 43064141 ให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 1
(STRATEGIES OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF PRIVATE VOCATIONAL
SCHOOLS IN EDUCATIONAL REGION 1)" โดยมี ดร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์ ดร.อารมณ จินดาพันธ์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2545

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 5 กันยายน พ.ศ.2545

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยเอก วีระเชษฐ ชันเงิน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/ 3101

คณะกรรมการผู้ค้ำจุนการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ กันยายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายวิภาส ศุภมันตา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสมบุญ ลักษณะวิมล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนอาชีพศึกษา ในเขตการศึกษา 1”

คณะกรรมการผู้ค้ำจุนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายสมบุญ ลักษณะวิมล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504/ 3101

คณะกรรมการผู้ทดสอบ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ กันยายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ว่าที่พันตรี ปณิธาน จันทน์ไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสมบุญณ์ ลักษณะวิมล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1”

คณะกรรมการผู้ทดสอบพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายสมบุญณ์ ลักษณะวิมล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504/
3101

คณะกรรมการผู้ดุษฎีบัณฑิต

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ กันยายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสุศิลป์ วัฒนศักดิ์เจริญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสมบูรณ์ ลักษณะวิมล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1”

คณะกรรมการผู้ดุษฎีบัณฑิตพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายสมบูรณ์ ลักษณะวิมล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504/ 3101

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ กันยายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายมณฑิร มุสิกทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสมบุรณ์ ลักษณวิมล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1”

คณะกรรมการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายสมบุรณ์ ลักษณวิมล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504/ 3101

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ กันยายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ยุทธ ไกยวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสมบูรณ์ ลักษณะวิมล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ นายสมบูรณ์ ลักษณะวิมล มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504 / 3141

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

3 สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ/ครูใหญ่ โรงเรียนศรีวัฒนาบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีนานาชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสำหรับครู จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสมบูรณ์ ลักษณ์ะวิมล นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายสมบูรณ์ ลักษณ์ะวิมล ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504 / 3141

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๓ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ/ครูใหญ่ โรงเรียนศรีวัฒนาบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีนานาชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสมบุรณ์ ลักษณะวิมล นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 1” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์ท่าน ได้โปรดอนุญาตให้ นายสมบุรณ์ ลักษณะวิมล ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษา ของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504/ 3396

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

19 กันยายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายสมบูรณ์ ลักษณวิมล นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 1” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2545 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามภายในสถานศึกษา สังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
โดย นายสมบูรณ์ ลักษณะวิมล

1. โรงเรียนเกริกวิทยาลัย
2. โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ
3. โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย
4. โรงเรียนธานีเทคโนโลยี
5. โรงเรียนธานีเทคโนโลยีไทย-ใต้หวัน เทคโนโลยี
6. โรงเรียนฐานเทคโนโลยี
7. โรงเรียนเทคโนโลยีปทุมธานี
8. โรงเรียนเทคโนโลยีแหลมทอง
9. โรงเรียนช่างสำรวจนครปฐมและเทคโนโลยี
10. โรงเรียนเทคโนโลยีนครปฐม
11. โรงเรียนนครปฐมเทคโนโลยี
12. โรงเรียนภาคประสิทธิ์แผนกณิชยการ
13. โรงเรียนพัฒนบริหารธุรกิจ
14. โรงเรียนอินเตอร์เทคโนโลยี
15. โรงเรียนกรุงเทพเทคนิคนนท์
16. โรงเรียนคูตณิชยการนนทบุรี
17. โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์ณิชยการ
18. โรงเรียนณิชยการนนทบุรี
19. โรงเรียนวานิชณิชยการ
20. โรงเรียนสตรีณิชยการ

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1

คำชี้แจงในการตอบคำถาม

1. แบบสอบถามชุดนี้ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่าง
อุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1 ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการศึกษา
และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา หรือ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยครู
ใหญ่ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา และผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายกิจการนัก
ศึกษา หรือชื่ออื่นๆ แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน มี
6 ยุทธศาสตร์ จำนวน 51 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเพิ่มเติมในการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน
จำนวน 6 ข้อ

2. กรุณาตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน ตามความคิด
เห็นของท่าน ตามความเป็นจริงมากที่สุดทุกข้อ

3. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ไม่มีผลเสียหายหรือกระทบกระเทือนต่อการ
ปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะนำผลมาใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นายสมบุรณ์ ลักษณะวิมล

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน

คำชี้แจง

โปรดกรณำทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องระดับการใช้ที่ตรงความเป็นจริงที่ตัวท่านได้รับมากที่สุด เพียงช่องเดียว

แบบสอบถามนี้ได้แบ่งยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในออกเป็น 6 ยุทธศาสตร์ คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการสร้างคุณธรรมและความรู้ความเข้าใจ ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล และด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งการใช้ยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ อาจมากบ้างน้อยบ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของท่าน

ในแบบสอบถามตอนที่ 1 คะแนนในแต่ละข้อกำหนดดังนี้

5 หมายถึง	การใช้มากที่สุด
4 หมายถึง	การใช้มาก
3 หมายถึง	การใช้ปานกลาง
2 หมายถึง	ใช้น้อย
1 หมายถึง	ใช้น้อยที่สุด

ตอนที่ 1 : การใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการใช้					ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัยกรอก	
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)		
1.	<u>การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารในการปฏิบัติงาน</u> <u>เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของ</u> <u>โรงเรียนตามรายการดังต่อไปนี้มาน้อย</u> <u>เพียงใด</u> การสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดความสนใจ การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน						[]	1
2.	การสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานกล้าตัดสินใจ ในงานที่ปฏิบัติ						[]	2
3.	การแสวงหาความร่วมมือในการทำงาน						[]	3
4.	การสั่งการและการติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติ งานเพื่อบรรลุเป้าหมายการประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียน						[]	4
5.	การสร้างและรักษาระเบียบวินัยในการทำงาน						[]	5
6.	การใช้ปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไข สถานการณ์						[]	6
7.	พัฒนาความสามารถและศักยภาพของทำงาน						[]	7
8.	ส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติ งาน						[]	8
9.	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน						[]	9
10.	<u>การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารใน</u> <u>การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ</u> <u>ภายในของโรงเรียนด้วยวิธีการดังต่อไปนี้</u> <u>มาน้อยเพียงใด</u> สร้างกลุ่มบุคคลที่ช่วยผลักดันให้การทำงาน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน						[]	10

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการใช้					ช่องนี้	
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	สำหรับผู้ วิจัยกรอก	
11.	กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในทีมให้มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน						[]	11
12.	เสริมสร้างความผูกพันด้วยการตัดสินใจและความรับผิดชอบร่วมกัน						[]	12
13	เสริมสร้างให้มีกระบวนการการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่มอย่างใกล้ชิด						[]	13
14.	จัดให้มีการสนับสนุนกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม						[]	14
15.	มีการวิเคราะห์ปัญหา จุดอ่อนของงาน และของทีม ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงาน						[]	15
16.	เบี่ยงเบนความขัดแย้งของทีมให้เป็นไปทางสร้างสรรค์						[]	16
17.	เสริมสร้างความร่วมมือประสานงานกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม						[]	17
18.	<u>การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตามรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด</u> น่านโยบายและ การจัดการศึกษาระดับเอกชน อาชีวศึกษามาใช้						[]	18
19.	ส่งเสริมความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน						[]	19
20.	จัดให้มีการสำรวจความต้องการในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร						[]	20
21.	จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกับผู้เกี่ยวข้อง						[]	21

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการใช้					ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัยกรอก	
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)		
22.	จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง						[]	22
23.	จัดให้มีการเรียนรู้จากเอกสารคู่มือต่างๆ						[]	23
24.	จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน						[]	24
25.	ส่งเสริมให้มีการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนางาน						[]	25
26.	<u>ผู้บริหารได้มีการกำหนดหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ</u> <u>ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกัน</u> <u>คุณภาพภายในของโรงเรียนดังรายการต่อไปนี้</u> <u>อย่างน้อยเพียงใด</u>						[]	26
27.	มีการพิจารณาความเหมาะสมของงานที่ตรง ตามความสามารถของบุคลากร						[]	27
28.	มีการกำหนดคุณลักษณะของผู้รับผิดชอบ อย่างชัดเจน						[]	28
29.	ผู้รับผิดชอบมีความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง กับงานที่รับผิดชอบ						[]	29
30.	มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของ บุคลากร						[]	30
31.	มีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน และควบคุมคุณภาพของนักเรียน						[]	31
32.	มีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับ นักเรียนนักศึกษาที่ชัดเจน						[]	32
32.	มีการกำหนดแนวทางในการร่วมกิจกรรมการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนนักศึกษา						[]	32

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการใช้					ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัยกรอก	
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)		
33.	ผู้บริหารได้วางแผนและกำกับดูแลในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตามรายการดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการวางแผนเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน						[]	33
34.	มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา						[]	34
35.	มีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายในการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน						[]	35
36.	มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน						[]	36
37.	มีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน						[]	37
38.	มีการนิเทศเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ						[]	38
39.	มีการประเมินผล และเสนอแนะ วิธีการปฏิบัติงาน						[]	39
40.	ส่งเสริมการสร้างความสำเร็จก้าวหน้าทางวิชาชีพ						[]	40
41.	ฝึกหัดและอบรมครูใหม่ให้เข้าใจงานในโรงเรียนและงานอาชีพครู						[]	41
42.	มีการวิเคราะห์ผลงานของบุคลากร						[]	42

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการใช้					ช่องนี้	
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	สำหรับผู้ วิจัยกรอก	
43.	การส่งเสริมของผู้บริหารเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือในการปฏิบัติ งานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนตามรายการดังต่อไปนี้ <u>อย่างน้อย</u> <u>เพียงใด</u> ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานกับทุกฝ่าย ของโรงเรียน						[]	43
44.	ส่งเสริมการประสานงานของหน่วยงานของ โรงเรียนกับผู้ปกครอง/ชุมชนและผู้นำท้องถิ่น						[]	44
45.	ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนให้การ ดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน						[]	45
46.	เผยแพร่หรือขยายผลเพื่อการประชาสัมพันธ์ องค์กรไปสู่ภายนอก						[]	46
47.	ร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง						[]	47
48.	ให้ข้อคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการ ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน						[]	48
49.	รวบรวมและเสนอแนะข้อมูลในการดำเนิน งานแก่บุคลากรทุกฝ่าย						[]	49
50.	รักษาความลับของครู เมื่อพบข้อบกพร่องของ ครู และให้คำแนะนำแก่ครูโดยตรง						[]	50
51.	ทำความเข้าใจในข้อจำกัดขององค์กรให้ผู้ ร่วมงานทราบ						[]	51

ตอนที่ 2

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน

1. ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

.....

.....

.....

2. ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม

.....

.....

.....

3. ยุทธศาสตร์การสร้างวัฒนธรรมและความรู้ความเข้าใจ

.....

.....

.....

4. ยุทธศาสตร์การกำหนดผู้รับผิดชอบ

.....

.....

.....

5. ยุทธศาสตร์การวางแผนและการกำกับดูแล

.....

.....

.....

6. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เอกสารสำหรับครู

เรื่อง

ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ประเภทช่างอุตสาหกรรมและประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1

คำชี้แจงในการตอบคำถาม

1. แบบสอบถามชุดนี้ สำหรับครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมและ
ประเภทบริหารธุรกิจ ในเขตการศึกษา 1

แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มี 6 ยุทธศาสตร์ จำนวน 51 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเพิ่มเติมในการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน
จำนวน 6 ข้อ

2. กรุณาตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
ตามความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริงมากที่สุดทุกข้อ

3. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ไม่มีผลเสียหายหรือกระทบกระเทือนต่อการ
ปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะนำผลมาใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นายสมบุรณ์ ลักษณะวิมล

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายใน

คำชี้แจง

โปรดกรูณาทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงช่องเดียว

แบบสอบถามตอนนี้ได้แบ่งยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ออกเป็น 6 ยุทธศาสตร์ คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการสร้างวัฒนธรรมและความรู้ความเข้าใจ ด้านการกำหนดผู้รับผิดชอบ ด้านการวางแผนและการกำกับดูแล และด้านการมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งการใช้ยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆ อาจมากบ้างน้อยบ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของท่าน

ในแบบสอบถามตอนที่ 1 คะแนนในแต่ละข้อกำหนดดังนี้

5 หมายถึง	การใช้มากที่สุด
4 หมายถึง	การใช้มาก
3 หมายถึง	การใช้ปานกลาง
2 หมายถึง	ใช้น้อย
1 หมายถึง	ใช้น้อยที่สุด

ตอนที่ 1 : การใช้ยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการใช้					ช่องนี้	
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	สำหรับผู้ วิจัยกรอก	
1.	ผู้บริหารของท่านได้ใช้ภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตามรายการดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด การสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดความสนใจ การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน						[]	1
2.	การสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานกล้าตัดสินใจในงานที่ปฏิบัติ						[]	2
3.	การแสวงหาความร่วมมือในการทำงาน						[]	3
4.	การสั่งการและการติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน						[]	4
5.	การสร้างและรักษาระเบียบวินัยในการทำงาน						[]	5
6.	การใช้ปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์						[]	6
7.	พัฒนาความสามารถและศักยภาพของผู้ทำงาน						[]	7
8.	ส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน						[]	8
9.	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน						[]	9
10.	ผู้บริหารของท่านมีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เมื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด สร้างกลุ่มบุคคลที่ช่วยผลักดันให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน						[]	10

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการใช้					ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัยกรอก	
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)		
11.	กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในทีมให้มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน						[]	11
12.	เสริมสร้างความผูกพันด้วยการตัดสินใจและความรับผิดชอบร่วมกัน						[]	12
13.	เสริมสร้างให้มีกระบวนการการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่มอย่างใกล้ชิด						[]	13
14.	จัดให้มีการสนับสนุนกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม						[]	14
15.	มีการวิเคราะห์ปัญหา จุดอ่อนของงาน และของทีม ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงาน						[]	15
16.	เบี่ยงเบนความขัดแย้งของทีมให้เป็นไปทางสร้างสรรค์						[]	16
17.	เสริมสร้างความร่วมมือประสานงานกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม						[]	17
18.	<u>ผู้บริหารของท่านได้สร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนให้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด</u> ผู้บริหารได้นำนโยบายและ การจัดการศึกษาระดับเอกชนอาชีวศึกษามาใช้						[]	18
19.	ส่งเสริมความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน						[]	19
20.	จัดให้มีการสำรวจความต้องการในการฝึกอบรมและพัฒนานุเคราะห์						[]	20
21.	จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกับผู้เกี่ยวข้อง						[]	21

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการใช้					ช่องนี้	
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	สำหรับ ผู้ วิจัยกรอก	
22.	จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง						[]	22
23.	จัดให้มีการเรียนรู้จากเอกสารคู่มือต่างๆ						[]	23
24.	จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน						[]	24
25.	ส่งเสริมให้มีการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนางาน						[]	25
26.	<u>ผู้บริหารของท่านได้มีแนวทางการกำหนด หน้าที่ของผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานเกี่ยว กับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน รายการดังต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด</u> มีการพิจารณาความเหมาะสมของงานที่ตรง ตามความสามารถของบุคลากร						[]	26
27.	มีการกำหนดคุณลักษณะของผู้รับผิดชอบ อย่างชัดเจน						[]	27
28.	ผู้รับผิดชอบมีความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง กับงานที่รับผิดชอบ						[]	28
29.	มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของ บุคลากร						[]	29
30.	มีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน และควบคุมคุณภาพของนักเรียน						[]	30
31.	มีการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับ นักเรียนนักศึกษาที่ชัดเจน						[]	31
32.	มีการกำหนดแนวทางในการร่วมกิจกรรมการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนนักศึกษา						[]	32

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการใช้					ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัยกรอก	
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)		
33.	ผู้บริหารของท่านได้มีการวางแผนและการ กำกับดูแลเพื่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตาม รายการดังต่อไปนี้มีอย่างน้อยเพียงใด มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการวางแผน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน						[]	33
34.	มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อ กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา						[]	34
35.	มีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายในการ จัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน						[]	35
36.	มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธี ปฏิบัติงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน						[]	36
37.	มีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการ ดำเนินงานในการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน						[]	37
38.	มีการนิเทศเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ						[]	38
39.	มีการประเมินผล และเสนอแนะ วิธีการ ปฏิบัติงาน						[]	39
40.	ส่งเสริมการสร้างขวัญกำลังใจ วิชาชีพ						[]	40
41.	ฝึกหัดและอบรมครูใหม่ให้เข้าใจงานใน โรงเรียนและงานอาชีพครู						[]	41
42.	มีการวิเคราะห์ผลของบุคลากร						[]	42

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการใช้					ช่องนี้ สำหรับผู้ วิจัยกรอก	
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)		
43.	ผู้บริหารของท่านได้มีการส่งเสริมให้ ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือใน การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนตามรายการดังต่อไปนี้ <u>อย่างน้อยเพียงใด</u> ส่งเสริมให้มีการติดต่อประสานงานกับทุกฝ่าย ของโรงเรียน						[]	43
44.	ส่งเสริมการประสานงานของหน่วยงานของ โรงเรียนกับผู้ปกครอง/ชุมชนและผู้นำท้องถิ่น						[]	44
45.	ติติถาม ดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนให้การ ดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดการ ประกันคุณภาพภายใน						[]	45
46.	เผยแพร่หรือขยายผลเพื่อการประชาสัมพันธ์ องค์กรไปสู่ภายนอก						[]	46
47.	ร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง						[]	47
48.	ให้ข้อคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการ ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน						[]	48
49.	รวบรวมและเสนอแนะข้อมูลในการดำเนิน งานแก่บุคลากรทุกฝ่าย						[]	49
50.	รักษาความลับของครู เมื่อพบข้อบกพร่องของ ครู และให้คำแนะนำแก่ครูโดยตรง						[]	50
51.	ทำความเข้าใจในข้อจำกัดขององค์กรให้ผู้ ร่วมงานทราบ						[]	51

ตอนที่ 2

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในการใช้ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายใน

1. ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

.....

.....

.....

2. ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม

.....

.....

.....

3. ยุทธศาสตร์การสร้างวัฒนธรรมและความรู้ความเข้าใจ

.....

.....

.....

4. ยุทธศาสตร์การกำหนดผู้รับผิดชอบ

.....

.....

.....

5. ยุทธศาสตร์การวางแผนและการกำกับดูแล

.....

.....

.....

6. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-ชื่อสกุล

นายสมบูรณ์ ลักษณะวิมล

วัน เดือน ปีเกิด

2 สิงหาคม 2500

สถานที่เกิด

อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2521 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แผนกวิทยาศาสตร์ โรงเรียนกัลยาศรีธรรมราช

จังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ. 2524 สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2543 เข้าศึกษาที่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ

ทหารลาดกระบัง หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและนายทะเบียน โรงเรียน

ไทย-ใต้หวัน เทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

ศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ